

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deseti razširjeni senat)

z dne 2. februarja 2022 *

„Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Trg proizvajalcev tovornjakov – Sklep, s katerim je bila ugotovljena kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP – Sporazumi in usklajena ravnanja v zvezi s prodajnimi cenami tovornjakov, časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij in prevalitvijo stroškov v zvezi s temi tehnologijami na stranke – Časovno porazdeljen ‚mešani‘ postopek – Domneva nedolžnosti – Načelo nepristranskosti – Listina o temeljnih pravicah – Enotna in trajajoča kršitev – Omejevanje konkurence zaradi cilja – Geografski obseg kršitve – Globa – Sorazmernost – Enako obravnavanje – Neomejena sodna pristojnost“

V zadevi T-799/17,

Scania AB s sedežem v Södertälju (Švedska),

Scania CV AB s sedežem v Södertälju,

Scania Deutschland GmbH s sedežem v Koblenzu (Nemčija),

ki jih zastopajo D. Arts, F. Miotto, C. Pommiès, K. Schillemans, C. Langenius, L. Ulrichs, P. Hammarskiöld, S. Falkner in N. De Backer, odvetniki,

tožeče stranke,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata M. Farley in L. Wildpanner, agenta,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2017) 6467 final z dne 27. septembra 2017 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (Zadeva AT.39824 – Tovornjaki) ali, podredno, znižanja zneska glob, naloženih tožečim strankam v navedenem sklepu,

SPLOŠNO SODIŠČE (deseti razširjeni senat),

v sestavi S. Papasavvas, predsednik, A. Kornezov, E. Buttigieg (poročevalec), sodnika, K. Kowalik-Bańczyk, sodnica, in G. Hesse, sodnik,

sodni tajnik: B. Lefebvre, administrator,

* Jezik postopka: angleščina.

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 18. junija 2020

izreka naslednjo

Sodbo

I. Dejansko stanje

- 1 Tožeče stranke, družbe Scania AB, Scania CV AB in Scania Deutschland GmbH (v nadaljevanju: Scania DE), so trije pravni subjekti podjetja Scania (v nadaljevanju: skupina Scania). Skupina Scania proizvaja in prodaja težke tovornjake (več kot 16 ton), namenjene za prevoze na dolge razdalje, distribucijo, prevoze, povezane z gradbenimi dejavnostmi, in posebna dela.
- 2 Evropska komisija je s Sklepom C(2017) 6467 final z dne 27. septembra 2017 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (zadeva AT.39824 – Tovornjaki) (v nadaljevanju: izpodbijani sklep) ugotovila, da so tožeče stranke kršile člen 101 PDEU in člen 53 Sporazuma EGP, ker so od 17. januarja 1997 do 18. januarja 2011 s pravnimi subjekti podjetij [zaupno],¹ [zaupno], [zaupno], [zaupno] in [zaupno] sodelovale pri tajnem dogovarjanju glede cen, povišanj bruto cen srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP ter časovnice in prevalitve stroškov za uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6 (člen 1 izpodbijanega sklepa). Komisija je družbama Scania AB in Scania CV AB nerazdelno in solidarno naložila globo v višini 880.523.000 EUR, od česar je družba Scania DE nerazdelno in solidarno zavezana k plačilu 440.003.282 EUR (člen 2 izpodbijanega sklepa).

A. Upravni postopek, v katerem je bil sprejet izpodbijani sklep

- 3 [Zaupno] je 20. septembra 2010 v skladu s točko 14 Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah (UL 2006, C 298, str. 17, v nadaljevanju: Obvestilo o prizanesljivosti) vložila prošnjo za imuniteto pred globami. Komisija je 17. decembra 2010 [zaupno] odobrila pogojno imuniteto pred globami.
- 4 Komisija je med 18. in 21. januarjem 2011 opravila preglede v prostorih, med drugim, tožečih strank.
- 5 [Zaupno] je 28. januarja 2011 v skladu s točko 14 Obvestila o prizanesljivosti vložila prošnjo za imuniteto pred globami, če ji ta ne bi bila odobrena, pa za znižanje globe v skladu s točko 27 navedenega obvestila. Zatem sta enako storili [zaupno] in [zaupno].
- 6 Komisija je med preiskavo med drugim tožečim strankam poslala več zahtev po informacijah na podlagi člena 18 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).

¹ Prikriti zaupni podatki.

- 7 Komisija je 20. novembra 2014 zoper tožeče stranke in pravne subjekte podjetij, navedenih v točki 2 zgoraj, začela postopek iz člena 11(6) Uredbe št. 1/2003 ter sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ga je vročila vsem tem subjektom, vključno s tožečimi strankami.
- 8 Naslovniki obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah so imeli po njegovi vročitvi zagotovljen vpogled v spis preiskave, ki jo je opravila Komisija.
- 9 Naslovniki obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah so med [zaupno] neformalno navezali stik s Komisijo in ji predlagali, naj obravnavo zadeve nadaljuje v okviru postopka poravnave iz člena 10a Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81). Komisija se je odločila začeti postopek poravnave, potem ko je vsaka od naslovnih obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah potrdila, da je pripravljena sodelovati v pogovorih o poravnavi.
- 10 Med [zaupno] in [zaupno] so potekali pogovori o poravnavi med vsakim od naslovnikov obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah in Komisijo. Po teh pogovorih so nekatere naslovnice obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah Komisiji predložile formalno zahtevo za poravnavo na podlagi člena 10a(2) Uredbe št. 773/2004 (v nadaljevanju: stranke poravnave). Tožeče stranke take zahteve niso predložile.
- 11 Komisija je 19. julija 2016 na podlagi člena 7 in člena 23(2) Uredbe št. 1/2003 sprejela Sklep C(2016) 4673 final v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva AT.39824 – Tovornjaki), naslovljen na stranke poravnave (v nadaljevanju: sklep o poravnavi).
- 12 Ker so se tožeče stranke odločile, da ne bodo vložile formalne zahteve za poravnavo, je Komisija nadaljevala preiskavo v skladu s standardnim postopkom (ki ne vključuje poravnave).
- 13 Tožeče stranke so 23. septembra 2016, potem ko jim je bil omogočen vpogled v spis, predložile pisni odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 14 Tožeče stranke so se 18. oktobra 2016 udeležile zaslišanja.
- 15 Komisija je 7. aprila 2017 v skladu s točko 111 njenega Obvestila o dobrih praksah za izvajanje postopkov v zvezi s členoma 101 [PDEU] in 102 PDEU (UL 2011, C 308, str. 6) družbi Scania AB poslala dopis o dejstvih. Navedeni dopis o dejstvih je 23. junija 2017 poslala tudi družbama Scania CV AB in Scania DE.
- 16 Družba Scania AB je 12. maja 2017 Komisiji predložila pisne pripombe o dokazih, priloženih dopisu o dejstvih, iz katerih je bilo razvidno tudi stališče družb Scania CV AB in Scania DE.
- 17 Komisija je 27. septembra 2017 sprejela izpodbijani sklep.

B. Izpodbijani sklep

1. Struktura trga tovornjakov in mehanizem določanja cen v industriji tovornjakov

- 18 Komisija je izpodbijani sklep začela tako, da je v točkah od 22 do 50 obrazložitve predstavila strukturo trga tovornjakov in mehanizem določanja cen v industriji tovornjakov, tudi v zvezi s skupino Scania.

a) Struktura trga tovornjakov

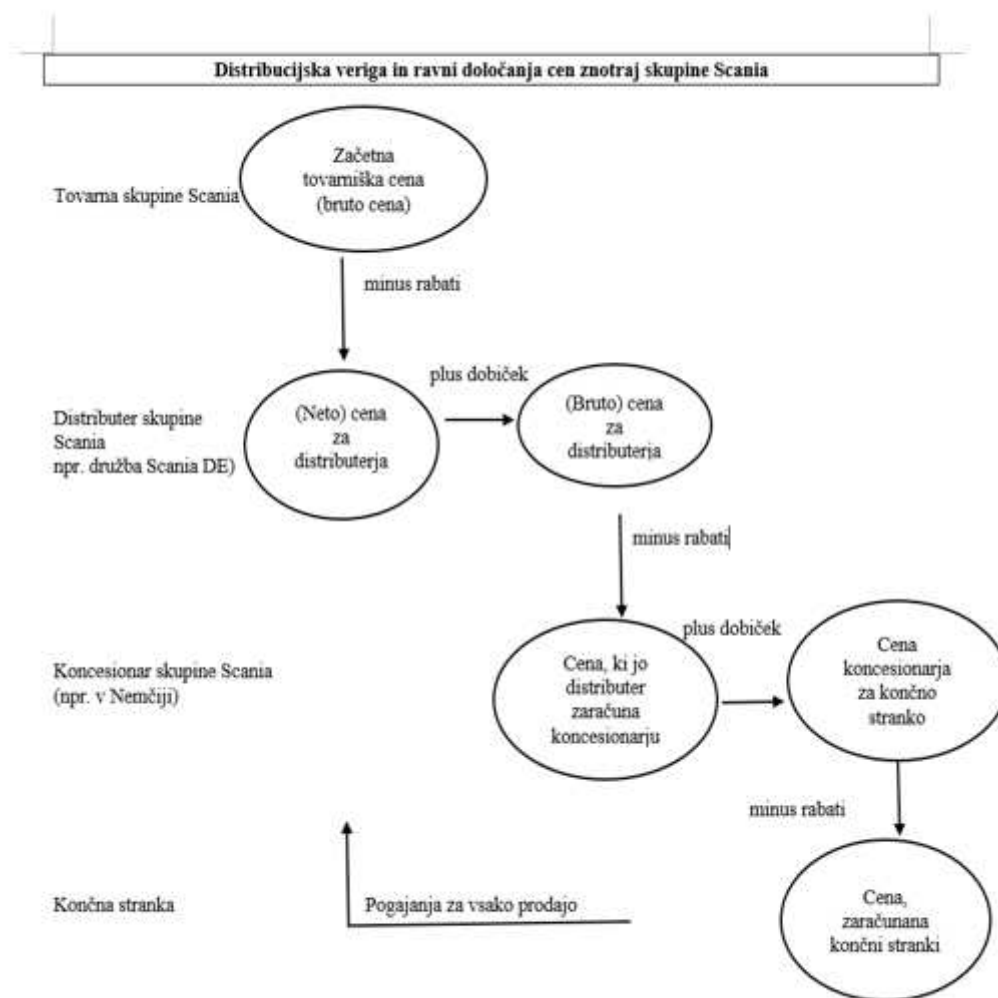
- 19 Kar zadeva strukturo trga tovornjakov, Komisija ugotavlja, da je zanj značilna visoka raven preglednosti in koncentracije, pri čemer imajo udeleženci vsako leto večkrat priložnost, da se srečajo in pogovorijo o položaju na trgu. Po njenem mnenju so lahko imeli prek vseh izmenjav natančno predstavo o konkurenčnem položaju vsakega od njih (točki 22 in 23 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 20 Komisija še navaja, da imajo udeleženci, vključno s skupino Scania, na pomembnih nacionalnih trgih odvisne družbe, ki skrbijo za distribucijo njihovih proizvodov. Ti nacionalni distributerji naj bi imeli lastno mrežo koncesionarjev (točka 25 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija ugotavlja, da skupina Scania svoje tovornjake prodaja prek nacionalnih distributerjev, ki so v vseh državah EGP razen [zaupno] odvisne družbe v njeni 100-odstotni lasti. Nacionalni distributerji skupine Scania naj bi prodajali tovornjake, kupljene od sedeža družbe, koncesionarjem, ki naj bi bili bodisi odvisne družbe v 100-odstotni lasti skupine bodisi neodvisna podjetja. Komisija navaja, da ima skupina Scania v Nemčiji [zaupno] koncesionarjev, ki so odvisne družbe v njeni 100-odstotni lasti (točka 26 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

b) Mehanizem določanja cen v industriji tovornjakov

- 21 Komisija v zvezi z mehanizmom določanja cen ugotavlja, da ta vsebuje enake faze za vse udeležence in se običajno v okviru prve faze začne tako, da se na sedežu določi začetni cenik z bruto cenami. Dalje, po navedbah Komisije se v okviru druge faze določijo transferne cene za prodajo tovornjakov na različnih nacionalnih trgih med sedežem proizvajalcev in nacionalnimi distributerji, ki so lahko neodvisna podjetja ali pa so v 100-odstotni lasti sedeža. Nato se po navedbah te institucije v okviru tretje faze določijo cene, ki jih koncesionarji plačajo distributerjem, v okviru četrte faze pa končna neto cena, ki jo plačajo potrošniki in o kateri se pogajajo koncesionarji ali sami proizvajalci, kadar prodajajo neposredno koncesionarjem ali pomembnim strankam (točka 38 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 22 Komisija ugotavlja, da se končna cena, ki jo plačajo potrošniki, sicer lahko spreminja (na primer zaradi obračuna različnih rabatov na različnih ravneh distribucijske verige), vendar vse cene, ki se zaračunavajo v vsaki fazi distribucijske verige, izhajajo neposredno (v primeru transfernih cen med sedežem in distributerjem) ali posredno (v primeru cene, ki jo koncesionar plača distributerju, ali cene, ki jo plača končna stranka) iz začetne bruto cene. Tako so po njenih ugotovitvah začetni ceniki z bruto cenami, ki jih določi sedež, skupna in temeljna sestavina izračunov cen, ki se zaračunajo v vsaki fazi nacionalnih distribucijskih verig v celotni Evropi (točka 38 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija pojasnjuje, da so vsi udeleženci razen [zaupno] med letoma 2000 in 2006 določili cenike z bruto cenami, sestavljene iz usklajenih bruto cen za celoten EGP (točka 40 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

c) Mehanizem določanja cen v družbi Scania

- 23 Komisija je v točkah od 41 do 50 obrazložitve izpodbijanega sklepa opisala mehanizem določanja cen v družbi Scania in akterje, ki sodelujejo pri tem določanju.
- 24 V skladu s tem opisom sedež skupine Scania določi cenik z začetnimi tovarniškimi bruto cenami (v nadaljevanju: FGPL) za vse različne dele tovornjaka, ki so na voljo (točka 44 obrazložitve izpodbijanega sklepa). [zaupno].
- 25 Vsak nacionalni distributer skupine Scania (na primer družba Scania DE) se s sedežem skupine Scania s pogajanji dogovori za „neto ceno za distributerja“ (ceno, ki jo distributer sedežu plača za vsak del) na podlagi FGPL, ki ga je prejel. Neto ceno za distributerja je navedena v dokumentu, poimenovanem „RPU“, v katerem je navedena razlika med FGPL in neto ceno za distributerja v obliki rabata. Rabate, priznane distributerjem, določi [zaupno] na sedežu skupine Scania, vendar se o njih razpravlja tudi v odboru za cene. Končna odločitev o neto ceni za distributerja skupine Scania je v rokah [zaupno] (točka 45 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 26 Poleg tega nacionalni distributer skupine Scania koncesionarjem skupine Scania na svojem ozemlju predloži lastni cenik z bruto cenami (ki vsebuje neto ceno za distributerja skupaj z dobičkovno maržo) za vse različne dele tovornjaka, ki so na voljo (točka 46 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 27 Koncesionar skupine Scania se z distributerjem s pogajanji dogovori o „neto ceni za koncesionarja“, ki temelji na ceniku z bruto cenami distributerja, zmanjšani za precejšen popust, do katerega je upravičen koncesionar (točka 47 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 28 [zaupno].
- 29 Stranke, ki kupijo tovornjake prek koncesionarjev skupine Scania, plačajo „ceno za stranke“. „Cena za stranko“ zajema neto ceno za koncesionarja, povečano za koncesionarjevo dobičkovno maržo in morebitne stroške, nastale zaradi individualne prilagoditve tovornjaka, ter zmanjšano glede na znižanja in promocijske popuste, ki se ponudijo stranki (točka 48 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija ugotavlja, da ima sprememba cene v kateri koli od faz distribucijske verige omejen vpliv na končno ceno, ki jo plača potrošnik, ali nanjo sploh ne vpliva (točka 48 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 30 Komisija ugotavlja, da se FGPL uporablja na svetovni ravni, medtem ko se neto ceno za distributerja in njegov cenik z bruto cenami uporabljata za regijo, v kateri distributer deluje. Prav tako se ceno, o kateri se je s pogajanji dogovoril koncesionar, uporablja za regijo, v kateri ta deluje (točka 49 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 31 Točka 50 obrazložitve izpodbijanega sklepa vsebuje grafični prikaz različnih faz mehanizma določanja cen v skupini Scania, kot so bile opisane v točkah od 24 do 29 zgoraj. Ta grafični prikaz so predložile tožeče stranke v upravnem postopku in je takšen:

d) Učinek zvišanj cen na evropski ravni na cene na nacionalni ravni

- 32 Komisija je v točkah 51 in 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa preučila učinek zvišanja cen na evropski ravni na cene na nacionalni ravni. V zvezi s tem ugotavlja, da nacionalni distributerji proizvajalcev, kot je družba Scania DE, ne morejo neodvisno določati bruto cen in cenikov z bruto cenami ter da vse cene, ki se zaračunajo v vsaki fazi distribucijske verige do končnega potrošnika, izhajajo iz vseevropskih cenikov z bruto cenami, določenih na ravni sedeža (točka 51 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 33 Komisija zato meni, da zvišanje cen na vseevropskem ceniku z bruto cenami, o katerem je odločeno na ravni sedeža, opredeljuje gibanje „neto cene za distributerja“, torej cene, ki jo distributer plača sedežu za nakup tovarnjaka. Po njenem mnenju torej to, da sedež zviša zgoraj navedene bruto cene, vpliva tudi na raven bruto cene distributerja, torej na ceno, ki jo koncesionar plača distributerju, čeprav ni nujno, da se cena za končnega potrošnika spremeni v enakem razmerju, lahko pa se tudi sploh ne spremeni (točka 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

2. Tajni stiki med skupino Scania in strankami poravnave

- 34 Komisija je v izpodbijanem sklepu ugotovila, da se je skupina Scania udeleževala tajnih sestankov in da je imela stike s strankami poravnave v okviru različnih forumov in na različnih ravneh, ki so se sčasoma spreminjali, vendar so sodelujoča podjetja, cilji in zadevni proizvodi ostali isti (točka 75 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 35 Komisija je opredelila tri ravni tajnih stikov.
- 36 Na prvem mestu je Komisija ugotovila, da so najvišji vodstveni kadri strank omejevalnega sporazuma v prvih letih kršitve razpravljali o svojih namenih v zvezi s cenami, prihodnjih zvišanjih bruto cen in včasih tudi razvoju potrošniških neto cen ter da so se včasih sporazumeli o zvišanju svojih bruto cen. Komisija je v izpodbijanem sklepu to raven tajnih stikov imenovala „raven vodstvenih organov“ (top management). Dodala je, da so se stranke omejevalnega sporazuma na sestankih na ravni vodstvenih organov poleg tega dogovorile o časovnici in prevailitvi stroškov za uvedbo modelov tovornjakov v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 5, pri čemer je bilo ob nekaterih priložnostih dogovorjeno, da se zadevne tehnologije ne bodo uvedle pred določenim datumom (točka 75 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Ugotovila je, da so sestanki na ravni vodstvenih organov potekali med letoma 1997 in 2004 (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 37 Na drugem mestu je Komisija ugotovila, da so v omejenem obdobju vzporedno s sestanki na ravni vodstvenih organov vmesni kadri s sedežev strank omejevalnega sporazuma vodili razprave, ki so poleg izmenjave tehničnih informacij zajemale izmenjave o cenah in zvišanjih bruto cen. V izpodbijanem sklepu je to raven tajnih stikov imenovala „nižja raven sedežev“ (lower headquarters level) (točka 75 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Ugotovila je, da so sestanki na nižji ravni sedežev potekali med letoma 2000 in 2008 (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 38 Na tretjem mestu je Komisija ugotovila, da so stranke omejevalnega sporazuma po uvedbi eura in po tem, ko so praktično vsi proizvajalci tovornjakov uvedli cenike z bruto cenami na evropski ravni, sistematično usklajevanje svojih namenov glede prihodnjih cen nadaljevale prek svojih nemških odvisnih družb. V izpodbijanem sklepu je to raven tajnih stikov imenovala „raven Nemčije“ (German level meetings). Pojasnila je, da so predstavniki nemških odvisnih družb enako kot med stiki v prvih letih omejevalnega sporazuma razpravljali o povišanjih bruto cen ter časovnici in prevailitvi stroškov za uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardoma Euro 5 in Euro 6. Izmenjevali so si še druge občutljive poslovne informacije (točka 76 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija je ugotovila, da so sestanki na ravni Nemčije potekali od leta 2004 (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa).

3. Uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP

a) Sporazumi in usklajena ravnanja

- 39 Komisija je menila, da listinski dokazi iz spisa dokazujejo, da so zgoraj navedeni stiki zadevali:
- spremembe, ki so jih predvidevali udeleženci omejevalnega sporazuma, kar zadeva bruto cene, cenike z bruto cenami in časovnico teh sprememb, občasno pa tudi izmenjave v zvezi

s predvidenimi spremembami neto cen ali spremembami rabatov, ponujenih strankam (točka 212(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa);

- datum uvedbe tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6 ter prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo teh tehnologij (točka 212(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa);
- delitev drugih z vidika konkurence občutljivih informacij, kot so ciljni tržni deleži, aktualne neto cene in rabati, ceniki z bruto cenami (celo preden so začeli veljati), konfiguratorji tovornjakov, naročila in ravni zalog (točka 212(c) obrazložitve izpodbijanega sklepa).

- 40 Komisija je ugotovila, da so imeli udeleženci večstranske stike na različnih ravneh ter da so včasih imeli skupne stike in sestanke na različnih ravneh. Po njenih navedbah so bili ti stiki med seboj povezani z vsebino, datumom, odkritimi napotili drug na drugega in kroženjem pridobljene informacije med njimi (točka 213 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 41 Komisija je menila, da te dejavnosti pomenijo obliko usklajevanja in sodelovanja, s katero so udeleženci zavestno nadomestili tveganja konkurence s praktičnim medsebojnim sodelovanjem. Po njenih navedbah je imelo zadevno ravnanje obliko sporazuma ali usklajenega ravnanja, v okviru katerega so konkurenčna podjetja namesto neodvisnega določanja poslovne politike, ki so jo nameravala voditi na trgu, z neposrednimi stiki usklajevala svoje ravnanje v zvezi s cenami in se zavezala k uvedbi tehnologij z usklajeno zamudo (točka 214 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija je menila, da se je zaradi sistematičnega sodelovanja pri tajnih stikih ustvarilo ozračje medsebojnega razumevanja cenovne politike udeležencev (točka 215 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 42 Komisija je navedla, da je skupina Scania med celotnim trajanjem kršitve redno sodelovala pri različnih oblikah tajnih stikov, zato je ugotovila, da je imela kršitev, pri kateri je ta skupina sodelovala, obliko sporazuma in/ali usklajenega ravnanja v smislu člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (točka 229 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

b) Omejevanje konkurence

- 43 Komisija je ugotovila, da je bil cilj protikonkurenčnega ravnanja v obravnavani zadevi omejevanje konkurence (točka 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 44 Komisija je menila, da je glavni vidik celote sporazumov in usklajenih ravnanj, ki ga je mogoče opredeliti kot omejevanje konkurence, zajemal usklajevanje cen in zvišanje bruto cen prek stikov v zvezi s cenami, usklajevanje glede datuma in dodatnih stroškov, kar zadeva uvedbo na trg novih tovornjakov v skladu s standardi za emisije, ter izmenjavo z vidika konkurence občutljivih informacij (točka 237 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 45 Komisija je ugotovila, da je skupina Scania sodelovala pri tajnih stikih, opisanih v točki 39 zgoraj, ter da je bil cilj celote sporazumov in usklajenih ravnanj, pri katerih je sodelovala, omejevanje konkurence v smislu člena 101 PDEU (točki 238 in 239 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

c) Enotna in trajajoča kršitev

- 46 Komisija je menila, da so sporazumi in/ali usklajena ravnanja med skupino Scania in strankami poravnave v obdobju med 17. januarjem 1997 in 18. januarjem 2011 pomenili enotno in trajajočo kršitev, za katero se uporabljata člen 101(1) PDEU in člen 53 Sporazuma EGP. Kršitev naj bi obsegala dogovarjanje glede cen in povišanj bruto cen za srednjetežke in težke tovornjake v EGP ter o časovnici in prevalitvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake, ki jih določajo standardi od Euro 3 do Euro 6 (točka 315 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 47 Natančneje, Komisija je menila, da so udeleženci prek protikonkurenčnih stikov uresničevali skupni načrt z enotnim protikonkurenčnim ciljem ter da je skupina Scania vedela ali bi morala vedeti za splošno področje uporabe in bistvene značilnosti mreže tajnih stikov ter je nameravala s svojimi dejanji prispevati k omejevalnemu sporazumu (točka 316 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 48 Komisija je ugotovila, da je enoten protikonkurenčni cilj obsegal omejevanje konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP. Ta cilj naj bi bil uresničen prek ravnanj, s katerimi so se zmanjšale ravni strateške negotovosti med udeleženci v zvezi s prihodnjimi cenami in zvišanji bruto cen ter v zvezi s časovnico in prevalitvijo stroškov, povezanih z uvedbo tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

d) Geografski obseg kršitve

- 49 Komisija je menila, da je geografski obseg kršitve med njenim celotnim trajanjem zajemal celotno ozemlje EGP (točka 386 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

4. Naslovniki

- 50 Na prvem mestu, Komisija je izpodbijani sklep naslovila na družbi Scania CV AB in Scania DE, za kateri je menila, da sta neposredno odgovorni za kršitev v teh obdobjih:
- kar zadeva družbo Scania CV AB, v obdobju med 17. januarjem 1997 in 27. februarjem 2009;
 - kar zadeva družbo Scania DE, v obdobju med 20. januarjem 2004 in 18. januarjem 2011 (točka 410 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 51 Na drugem mestu, Komisija je še ugotovila, da je imela v obdobju med 17. januarjem 1997 in 18. januarjem 2011 družba Scania AB neposredno ali posredno v lasti vse deleže družbe Scania CV AB, ta pa je imela neposredno ali posredno v lasti vse deleže družbe Scania DE (točka 411 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Zato je navedla, da je izpodbijani sklep naslovljen tudi na spodaj navedena subjekta, ki sta nerazdelno in solidarno odgovorna kot matični družbi:
- na družbo Scania AB, ki je na eni strani odgovorna za ravnanje družbe Scania CV AB v obdobju med 17. januarjem 1997 in 27. februarjem 2009 ter na drugi strani za ravnanje družbe Scania DE v obdobju med 20. januarjem 2004 in 18. januarjem 2011;
 - na družbo Scania CV AB kot odgovorno za ravnanje družbe Scania DE v obdobju med 20. januarjem 2004 in 18. januarjem 2011 (točka 412 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

- 52 Komisija je tako navedla, da so naslovniki izpodbijanega sklepa subjekti Scania AB, Scania CV AB in Scania DE (točka 413 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

5. Izračun zneska globe

- 53 Komisija je v obravnavani zadevi uporabila Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: Smernice o načinu določanja glob).

a) Osnovni znesek globe

- 54 Kar zadeva, na prvem mestu, vrednost prodaje, ta je bila izračunana na podlagi prodaje težkih tovornjakov, ki so jo tožeče stranke uresničile v EGP (prilagojene zaradi upoštevanja sprememb ozemlja EGP) leta 2010 – ki je zadnje celo leto kršitve (točke od 429 do 431 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija je izračunala, da ta vrednost znaša [zaupno] EUR.
- 55 Komisija je menila, da je ob upoštevanju obsega vrednosti prodaje tožečih strank mogoče cilja odvratilnosti in sorazmernosti, na katerih temelji člen 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003, doseči, ne da bi se upoštevala celotna vrednost prodaje težkih tovornjakov tožečih strank v letu 2010. Zato se je v skladu s točko 37 Smernic o načinu določanja glob odločila, da pri izračunu globe upošteva le del celotne vrednosti prodaje, to je znesek v višini [zaupno] EUR (točki 432 in 433 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Poudarila je, da je delež vrednosti prodaje, ki ga je upoštevala za skupino Scania, enak deležu, ki ga je v sklepu o poravnavi upoštevala za stranke poravnave (točka 432, *in fine*, izpodbijanega sklepa).
- 56 Kar zadeva, na drugem mestu, težo kršitve, je Komisija menila, da ob upoštevanju, prvič, tega, da so sporazumi o usklajevanju cen že po naravi med najhujšimi kršitvami člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, drugič, okoliščine, da je omejevalni sporazum obsegal celoten EGP, ter, tretjič, velikega skupnega tržnega deleža podjetij, vpletenih vanj (več kot 90 %), koeficient teže v obravnavani zadevi (to je upoštevani delež vrednosti prodaje) znaša 17 % (točke od 434 do 437 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 57 Na tretjem mestu, Komisija je ob upoštevanju trajanja udeležbe skupine Scania pri kršitvi znesek, izračunan v skladu s točko 56 zgoraj, pomnožila s 14, kar se ujema s številom let te udeležbe (točki 438 in 439 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 58 Na četrtem mestu, Komisija je v skladu s točko 25 Smernic o načinu določanja glob osnovni znesek povečala za dodatni znesek (vstopna pristojbina) v višini 17 % upoštevané vrednosti prodaje (točki 440 in 441 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 59 Komisija je na podlagi teh izračunov ugotovila, da osnovni znesek globe znaša 880.523.000 EUR (točka 442 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

b) Končni znesek globe

- 60 Komisija je menila, da v obravnavani zadevi ne obstajajo obteževalne ali olajševalne okoliščine, zaradi katerih bi bilo mogoče spremeniti osnovni znesek globe, naložen skupini Scania (točka 444 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Zato je ugotovila, da znaša končni znesek globe 880.523.000 EUR in da ta znesek ne presega najvišjega zakonsko določenega praga, to je 10 % prometa skupine Scania (točke od 445 do 447 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

6. Izrek izpodbijanega sklepa

- 61 V izreku izpodbijanega sklepa je določeno:

„Člen 1

Spodaj navedeni pravni subjekti skupine Scania so, ker so se usklajevali glede cen in povišanj bruto cen v EGP za srednjetežke in težke tovornjake ter časovnice in prevalitve stroškov za uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6, kršili člen 101 PDEU in člen 53 [Sporazuma] EGP v teh obdobjih:

- (a) Scania AB (publ) v obdobju med 17. januarjem 1997 in 18. januarjem 2011;
- (b) Scania CV AB (publ) v obdobju med 17. januarjem 1997 in 18. januarjem 2011;
- (c) Scania DE v obdobju med 20. januarjem 2004 in 18. januarjem 2011.

Člen 2

Za kršitev iz člena 1 se naložijo te globe:

880.523.000 EUR nerazdelno in solidarno družbama Scania AB (publ) in Scania CV AB (publ), od česar je družba Scania DE nerazdelno in solidarno odgovorna za plačilo 440.003.282 EUR.

[...]“.

II. Postopek in predlogi strank

- 62 Tožeče stranke so 11. decembra 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile to tožbo.
- 63 Sodno tajništvo Splošnega sodišča je z dopisom z dne 20. februarja 2019 stranke obvestilo o koncu pisnega dela postopka.
- 64 Tožeče stranke so z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 11. marca 2019, predlagale, naj se opravi obravnava. Komisija se v predpisanem roku ni opredelila glede predloga za izvedbo obravnave.
- 65 Ker se je sestava senatov Splošnega sodišča spremenila, je bil sodnik poročevalec na podlagi člena 27(5) Poslovnika Splošnega sodišča razporejen v deseti senat, ki mu je bila zato dodeljena ta zadeva.

- 66 Splošno sodišče (deseti senat) se je na podlagi predloga sodnika poročevalca odločilo, da bo izvedlo ustni del postopka.
- 67 Splošno sodišče je na predlog desetega senata na podlagi člena 28 Poslovnika odločilo, da zadevo predodeli razširjenemu senatu.
- 68 V okviru zdravstvene krize, povezane s covidom-19, je bila obravnava, predvidena za 2. april 2020, preložena.
- 69 Ker eden od članov desetega razširjenega senata ni mogel odločati, je predsednik Splošnega sodišča določil podpredsednika Splošnega sodišča za dopolnitev desetega razširjenega senata in s tem opravljanje funkcije predsednika tega senata.
- 70 Tožeče stranke so z dopisom z dne 5. junija 2020 na podlagi člena 66 Poslovnika predlagale, naj se javnosti ne razkrijejo nekateri podatki iz poročila obravnave. Komisija je z dopisom z istega dne na isti podlagi predlagala, naj se javnosti ne razkrijejo nekateri podatki zlasti iz poročila obravnave in končne sodbe.
- 71 Komisija je z dopisom z dne 5. junija 2020 na podlagi člena 109(2) Poslovnika predlagala, naj se obravnava opravi ob izključitvi javnosti. Tožeče stranke so stališča glede tega predloga predložile 9. junija 2020.
- 72 Splošno sodišče je 12. junija 2020 odločilo, da se obravnava opravi ob izključitvi javnosti.
- 73 Stranke so na obravnavi 18. junija 2020 ustno podale navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.
- 74 Splošno sodišče je na obravnavi stranke obvestilo, da meni, da mora za rešitev spora preučiti nekatere dokumente, navedene v izpodbijanem sklepu.
- 75 Potem ko je Komisija v dopisu z dne 23. junija 2020 predložila pojasnila v zvezi z vsebino in pravno ureditvijo dokumentov, na katere se nanaša točka 74 zgoraj, je Splošno sodišče s sklepom z dne 14. julija 2020 sprejelo pripravljalni ukrep in ukrep procesnega vodstva, s katerima je od Komisije zahtevalo predložitev navedenih dokumentov. Komisija je zahtevo Splošnega sodišča izpolnila v predpisanem roku.
- 76 Ustni del postopka je bil končan 26. oktobra 2020.
- 77 Tožeče stranke Splošnemu sodišču predlagajo, naj:
- izpodbijani sklep razglasi za ničen;
 - podredno, izpodbijani sklep razglasi za delno ničen in zniža globo, ki je bila tožečim strankam naložena na podlagi člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003;
 - vsekakor s svojo presojo nadomesti presojo Komisije v zvezi z višino globe in na podlagi člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003 zniža globo, ki je bila naložena tožečim strankam;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.

- 78 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

III. Pravo

A. Nerazkritje nekaterih podatkov javnosti

- 79 Komisija je v dopisu z dne 5. junija 2020 (glej točko 70 zgoraj) predlagala, naj se javnosti ne razkrijejo zlasti podatki, za katere so stranke poravnave predlagale, naj se v nezaupni različici izpodbijanega sklepa izpustijo. Komisija je v zvezi s temi predlogi Splošno sodišče obvestila, da so stranke poravnave zadevo predložile pooblaščenca za zaslišanje na podlagi člena 8 Sklepa predsednika Komisije 2011/695/EU z dne 13. oktobra 2011 o funkciji in mandatu pooblaščenca za zaslišanje v nekaterih postopkih o konkurenci (UL 2011, L 275, str. 29) in da ta pooblaščenec na ta datum še ni odločil o zgoraj navedenih predlogih zadevnih strank.
- 80 Splošno sodišče mora v okviru uporabe člena 66 Poslovnika načelo objave sodnih odločb uskladiti s pravico do varstva osebnih podatkov in pravico do varstva poslovne skrivnosti, pri čemer upošteva tudi pravico javnosti do dostopa do sodnih odločb v skladu z načeli iz člena 15 PDEU (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 5. oktobra 2020, Broughton/Eurojust, T-87/19, neobjavljena, EU:T:2020:464, točka 49).
- 81 Splošno sodišče je v okviru te uskladitve v obravnavani zadevi odločilo, da se v nezaupni različici te sodbe anonimizirajo imena fizičnih oseb in prikrijejo poimenovanja pravnih oseb, ki niso tožeče stranke. Odločeno je bilo še, da se prikrijejo nekateri podatki zlasti v zvezi z mehanizmom določanja cen v skupini Scania in v zvezi z izračunom globe, ki ji je bila naložena, katerih prikritje ne vpliva na razumevanje nezaupne različice sodbe.
- 82 Nasprotno je Splošno sodišče odločilo, da v nezaupni različici sodbe ne prikrije podatkov, na katere se nanašajo predlogi, ki so jih stranke poravnave predložile Komisiji (glej točko 79 zgoraj). Nekatere od teh podatkov je namreč mogoče razbrati iz vsebine dokumentov, objavljenih na spletni strani Generalnega direktorata Komisije za konkurenco, in so zato javno dostopni. Nekateri drugi podatki so zgolj pravne opredelitve ravnanja strank poravnave in skupine Scania ali so z njimi razjasnjena dejstva v zvezi s tem ravnanjem. Prikritje teh podatkov bi vplivalo na razumevanje sodbe Splošnega sodišča s strani javnosti.
- 83 Okoliščina, ki jo navaja Komisija, da pooblaščenec za zaslišanje še ni odločil o predlogih strank poravnave, ne vpliva na presojo Splošnega sodišča. Presoja pooblaščenca za zaslišanje se namreč nanaša na pripravo nezaupne različice izpodbijanega sklepa, medtem ko se presoja Splošnega sodišča v okviru člena 66 Poslovnika nanaša na pripravo nezaupne različice sodbe. Torej imata ti presoji različna namena, zato jo mora Splošno sodišče opraviti neodvisno od poteka postopka pred pooblaščencom za zaslišanje.

B. Utemeljenost

- 84 Tožeče stranke so v podporo tožbi navedle devet tožbenih razlogov.

- 85 V okviru prvega tožbenega razloga se tožeče stranke sklicujejo na kršitev pravice do obrambe, načela dobrega upravljanja in domneve nedolžnosti, zlasti ker je bil sklep o poravnavi sprejet pred sprejetjem izpodbijanega sklepa. V okviru drugega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 48(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) ter člena 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003, tožeče stranke Komisiji v bistvu očitajo, da jim je zavrnila dostop do celotnih odgovorov na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki sta jih predložili [zaupno] in [zaupno].
- 86 Tretji, četrti, peti, šesti in sedmi tožbeni razlog, ki se nanašajo zlasti na napačno uporabo člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, v bistvu zadevajo ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem enotne in trajajoče kršitve v obravnavani zadevi ter njenim pripisom skupini Scania.
- 87 V okviru osmega tožbenega razloga, ki se nanaša na napačno uporabo člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP ter člena 25 Uredbe št. 1/2003, tožeče stranke Komisiji očitajo, da jim je naložila globo za ravnanje, ki je že zastaralo, in da vsekakor ni upoštevala dejstva, da to ravnanje ni bilo trajajoče.
- 88 Deveti tožbeni razlog se nanaša na kršitev načela sorazmernosti in načela enakega obravnavanja, kar zadeva znesek globe. Tožeče stranke s sklicevanjem na ta tožbeni razlog Splošnemu sodišču podredno predlagajo tudi, naj zniža globo na podlagi člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003.

1. Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe, načela dobrega upravljanja in domneve nedolžnosti

- 89 Tožeče stranke v podporo prvemu tožbenemu razlogu v bistvu navajajo, da se sklep o poravnavi in izpodbijani sklep, ki sta bila sprejeta na podlagi istih očitkov iz obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, naslovljenega na stranke poravnave in tožeče stranke, nanašata na isti domnevni omejevalni sporazum ter se oba opirata na ista dejstva in dokaze.
- 90 Na podlagi te predpostavke tožeče stranke na prvem mestu trdijo, da je bil izpodbijani sklep sprejet v nasprotju z njihovo pravico do obrambe, kot je določena s členom 48(2) Listine ter členom 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003, saj je Komisija v sklepu o poravnavi opravila pravno opredelitev dejstev in ravnanje, pri katerem je skupina Scania sodelovala, opredelila kot kršitev, preden je ta imela možnost učinkovito uveljavljati svojo pravico do obrambe.
- 91 Na drugem mestu, tožeče stranke trdijo, da Komisija ni izpolnila obveznosti, da izvede skrbno in nepristransko preiskavo, ki izhaja iz načela dobrega upravljanja, določenega s členom 41(1) Listine, saj zaradi dejstva, da je sklep o poravnavi sprejela pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, ni mogla biti več nepristranska ter objektivno oceniti dokazov in trditev, ki jih je predložila skupina Scania v okviru postopka, v katerem je bil sprejet izpodbijani sklep.
- 92 Tožeče stranke dodajajo, da v teh okoliščinah niti celovit preizkus dokazov, na katere se opira Komisija in ki so vključeni v spis, ki ga opravi Splošno sodišče, ne more odpraviti tako storjene kršitve člena 41(1) Listine.
- 93 Na tretjem mestu, tožeče stranke trdijo, da izpodbijani sklep vsebuje kršitev domneve nedolžnosti, katere spoštovanje je zagotovljeno s členom 48(1) Listine. Natančneje, v zvezi s tem trdijo, da je v sklepu o poravnavi opredeljeno končno stališče Komisije, kar zadeva ista dejstva, kot so navedena v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, in ugotovljeno, da ta dejstva, pri

uresničevanju katerih naj bi sodelovala tudi skupina Scania, pomenijo kršitev. Ta izjava naj bi presegala zgolj napotilo na morebitno odgovornost skupine Scania, zato naj bi pomenila kršitev pravice do domneve nedolžnosti, ki bi morala biti skupini Scania priznana do nasprotnega dokaza, ki bi ga morala predložiti Komisija.

- 94 Po mnenju tožečih strank bi to, da se šteje, da je kršitev domneve nedolžnosti brez pomena, če ne privede do tega, da Komisija izda „slab“ sklep, torej sklep, v katerem ugotovitev kršitve ni ustrezno utemeljena z dokazi, v praksi pomenilo, da se navedeni domnevi odzamera vsebina in cilj, saj se tožeči stranki, če bi lahko dokazala, da je sklep napačen, ne bi bilo treba sklicevati na nikakršno kršitev poštenosti postopka.
- 95 Tožeče stranke zato menijo, da Komisija, ker je sklep o poravnavi sprejela pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, zadnjenevedenega sklepa zoper skupino Scania ni mogla sprejeti povsem nepristransko ter ne da bi nepopravljivo kršila njeno pravico do izjave in domnevo njene nedolžnosti.
- 96 Komisija prereka trditve tožečih strank in predlaga, naj se prvi tožbeni razlog zavrne.
- 97 V uvodu je treba ugotoviti, da tožeče stranke – kar so potrdile na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča – v okviru prvega tožbenega razloga izpodbijajo „mešanost“ postopka, ki ga je izpeljala Komisija in ki naj bi v okoliščinah te zadeve privedla do zatrjevanih kršitev, to je kršitve načela domneve nedolžnosti, dolžnosti nepristranskosti in pravice skupine Scania, ki se je umaknila iz postopka poravnave, do obrambe. Natančneje, te kršitve naj bi se še zaostriale, ker je bil sklep o poravnavi sprejet pred izpodbijanim sklepom.
- 98 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 10a Uredbe št. 773/2004, naslovljen „Postopek poravnave v kartelnih zadevah“, določa:

„1. Po začetku postopka v skladu s členom 11(6) Uredbe [...] št. 1/2003 lahko Komisija določi rok, v katerem lahko stranke predložijo pisno izjavo o pripravljenosti k sodelovanju v pogovorih o poravnavi z namenom, da morda predložijo vloge za poravnavo. Komisija ni obvezana upoštevati nobenih odgovorov, prejetih po preteku tega roka.

[...]

2. Komisija lahko stranke, ki sodelujejo pri pogovorih o poravnavi, obvesti o:

- (a) očitkih, ki jih namerava podati proti njim;
- (b) dokazih, uporabljenih za opredelitev predvidenih očitkov;
- (c) nezaupnih različicah vseh dostopnih dokumentov, ki so takrat naštet v spisu zadeve, v kolikor je zahteva stranke utemeljena z namenom, da se navedeni stranki omogoči ugotoviti njen položaj glede določenega časovnega obdobja ali vseh drugih vidikov kartela;
- (d) razponu morebitnih glob.

[...]

Če pogovori o poravnavi napredujejo, lahko Komisija določi rok, v katerem se lahko stranke zavežejo slediti postopek poravnave s predložitvijo vlog za poravnavo, v katerih so upoštevale rezultate pogovorov o poravnavi in priznale svojo udeležbo pri kršitvi člena 101 [PDEU] ter svojo odgovornost. [...] Preden Komisija določi rok za predložitev vlog za poravnavo, se lahko zadevnim strankam na njihovo zahtevo pravočasno razkrijejo informacije iz prvega pododstavka. Komisija ni dolžna upoštevati vlog za poravnavo, prejetih po preteku navedenega roka. [...]

3. Če ugotovitev o možnih kršitvah, s katero so bile seznanjene stranke, odraža vsebino njihovih vlog za poravnavo, potem pisni odgovor zadevnih strank na ugotovitev o možnih kršitvah, predložen v roku, ki ga določi Komisija, potrjuje, da ugotovitev o možnih kršitvah, naslovljena nanje, odraža vsebino njihovih vlog za poravnavo. Komisija lahko nato po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje v skladu s členom 14 Uredbe [...] št. 1/2003 sprejme odločbo v skladu s členoma 7 in 23 Uredbe [...] št. 1/2003.

4. Komisija se lahko kadar koli v postopku odloči, da v celoti prekine pogovore o poravnavi za posamezni primer ali iz njih izključi eno ali več vključenih strank, če meni, da učinkovitost postopkov po vsej verjetnosti ne bo dosežena.“

- 99 Najprej je treba poudariti, da ta določba ne nasprotuje in ne izključuje možnosti Komisije, da uporabi „mešani“ postopek v okviru uporabe člena 101 PDEU.
- 100 Poleg tega je Splošno sodišče že priznalo, da je Komisija upravičena uporabiti tak „mešani“ postopek in za podjetja, ki predložijo vloge za poravnavo, uporabiti postopek poravnave, medtem ko za podjetja, ki ne želijo predložiti takih vlog za poravnavo, uporabi postopek, ki ga urejajo splošne določbe Uredbe št. 773/2004, namesto določb, ki urejajo postopek poravnave (glej v tem smislu sodbo z dne 20. maja 2015, Timab Industries in CFPR/Komisija, T-456/10, EU:T:2015:296, točke 70, 71 in 104, po pritožbi potrjena s sodbo z dne 12. januarja 2017, Timab Industries in CFPR/Komisija, C-411/15 P, EU:C:2017:11, točki 119 in 136).
- 101 Poleg tega je Splošno sodišče tudi potrdilo možnost, ki jo ima Komisija, da v prvi fazi sprejme sklep o poravnavi v zvezi s strankami, ki so se odločile, da se bodo poravnale, v drugi fazi pa sklep po rednem postopku v zvezi s strankami, ki so se odločile, da se ne bodo poravnale, pri čemer pa mora spoštovati načelo domneve nedolžnosti, zlasti kadar za sprejetje sklepa o poravnavi ni treba odločiti o odgovornosti stranke, ki pri poravnavi ne sodeluje (glej v tem smislu sodbo z dne 10. novembra 2017, Icap in drugi/Komisija, T-180/15, EU:T:2017:795, točke od 265 do 268, po pritožbi potrjena s sodbo z dne 10. julija 2019, Komisija/Icap in drugi, C-39/18 P, EU:C:2019:584).
- 102 Kot trdi Komisija, bi bilo zavlačevanje kakršnega koli postopka poravnave ali njegova opustitev, ker se je eno od zadevnih podjetij – kot v obravnavani zadevi skupina Scania – umaknilo iz tega postopka, v nasprotju s ciljem, zastavljenim s postopkom poravnave, kot je naveden v uvodni izjavi 4 Uredbe Komisije (ES) št. 622/2008 z dne 30. junija 2008 o spremembi Uredbe št. 773/2004 glede vodenja postopkov poravnave v kartelnih zadevah (UL 2008, L 171, str. 3), ki je zagotoviti hitrejšo in učinkovitejšo obravnavo zadev s podjetji, ki so se odločila za poravnavo. Vendar se zaradi uresničevanja navedenega cilja ne sme poseči v zahteve, povezane s spoštovanjem načela domneve nedolžnosti in dolžnosti nepristranskosti.
- 103 Okoliščine obravnavane zadeve, ki so jih tožeče stranke izpostavile na obravnavi, to je dejstvo, da je bilo celotno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah naslovljeno na vse stranke in da je bil tem priznan popoln dostop do preiskovalnega spisa, v nasprotju s trditvijo strank ne omogočajo ugotovitve, da Komisija z uporabo „mešanega“ postopka v več fazah ni mogla izpolniti takega

cilja glede hitrosti in učinkovitosti. Ta cilj se namreč uresničuje še z drugimi posebnimi značilnostmi postopka poravnave, kot je to, da stranke poravnave nedvoumno priznajo odgovornost za kršitev ter sprejmejo omejeno uveljavljanje svoje pravice do obrambe in razpon glob (glej Obvestilo Komisije o vodenju postopkov poravnave za sprejetje odločb v skladu s členoma 7 in 23 Uredbe št. 1/2003 v kartelnih zadevah (UL 2008, C 167, str. 1), točki 20 in 21).

- 104 Torej v nasprotju s tem, kar v bistvu trdijo tožeče stranke, „mešani“ postopki v okviru uporabe člena 101 PDEU, v katerih se sklep o poravnavi in sklep po rednem postopku sprejmeta s časovnim zamikom, kot taki in v vseh okoliščinah ne pomenijo kršitve domneve nedolžnosti, pravice do obrambe ali dolžnosti nepristranskosti, zato ne drži, da je njihova neizogibna posledica kršitev teh načel in pravic, kot to izhaja iz sodne prakse, navedene v točkah 100 in 101 zgoraj.
- 105 Iz tega sledi, da Komisija lahko uporabi tak „mešani“ postopek, tako da sprejme sklep o poravnavi pred izpodbijanim sklepom, vendar mora ob tem zagotoviti, da se v celoti spoštujejo ta načela in pravice.
- 106 Torej je treba preučiti, ali je Komisija v okoliščinah obravnavane zadeve spoštovala domnevo nedolžnosti in svojo dolžnost nepristranskosti, kar zadeva skupino Scania, ter njeno pravico do obrambe.
- 107 Tožeče stranke se pri očitkih iz prvega tožbenega razloga opirajo zlasti na predpostavko, da sklep o poravnavi in izpodbijani sklep temeljita na istih dejstvih in istih dokazih. V zvezi s tem napotujejo na dejstva, ki se nanašajo na ravnanja strank poravnave, kot so tista, predstavljena v točki 3 sklepa o poravnavi, ki pa „nujno vključujejo skupino Scania“, zato naj krog podjetij, katerih ravnanje je bilo pravno opredeljeno v sklepu o poravnavi, ne bi bil omejen na naslovnike tega sklepa, ampak naj bi vključeval tudi skupino Scania. Tožeče stranke še trdijo, da kršitev načela domneve nedolžnosti izhaja iz dejstva, da sta bila sklep o poravnavi in izpodbijani sklep sprejeta na podlagi istih očitkov, navedenih v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki je bilo naslovljeno tako na stranke poravnave kot tudi na tožeče stranke.
- 108 V zvezi s tem je treba glede očitka, ki se nanaša na kršitev načela domneve nedolžnosti, opozoriti, da je to načelo splošno načelo prava Unije, ki je zdaj določeno v členu 48(1) Listine in se uporablja za postopke v zvezi s kršitvami pravil o konkurenci, ki veljajo za podjetja, v katerih se lahko naložijo globe ali periodične denarne kazni (glej sodbo z dne 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, točki 72 in 73 ter navedena sodna praksa).
- 109 Člen 48 Listine ustreza členu 6(2) in (3) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), kot je razvidno iz Pojasnil k Listini. V skladu s členom 52(3) Listine iz tega sledi, da je treba za razlago člena 48 Listine upoštevati člen 6(2) in (3) EKČP kot minimalno raven varstva in se zgledovati po sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) v zvezi s členom 6(2) EKČP (glej v tem smislu sodbo z dne 5. septembra 2019, AH in drugi (Domneva nedolžnosti), C-377/18, EU:C:2019:670, točki 41 in 42). Člen 52(3) Listine namreč določa, da imajo pravice iz Listine, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z EKČP, enak pomen in obseg, kot sta zanje določena z navedeno konvencijo (glej sodbo z dne 18. julija 2013, Schindler Holding in drugi/Komisija, C-501/11 P, EU:C:2013:522, točka 32 in navedena sodna praksa).

- 110 Poleg tega je treba poudariti, da je ESČP v sodbi z dne 27. septembra 2011, *A. Menarini Diagnostics S.R.L. proti Italiji* (CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, točke od 39 do 44), ki se je nanašala na sankcijo, ki jo je naložil italijanski organ, pristojen za konkurenco, zaradi protikonkurenčnih ravnanj, podobnih tistim, ki se očitajo tožečim strankam, presodilo, da ob upoštevanju visokega zneska naložene globe sankcija glede na strogost spada na kazensko področje. Vendar je ESČP še razsodilo, da se lahko narava upravnega postopka, kakršen je ta iz navedene sodbe, z več vidikov razlikuje od narave kazenskega postopka v ozkem pomenu. Čeprav te razlike držav pogodbenic ne morejo oprostiti obveznosti spoštovanja vseh jamstev, zagotovljenih s kazenskim delom člena 6 EKČP, lahko vseeno vplivajo na načine njihove uporabe (ESČP, 27. september 2011, *A. Menarini Diagnostics S.R.L. proti Italiji*, CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, točka 62; glej v tem smislu tudi sodbo ESČP z dne 23. novembra 2006, *Jussila proti Finski*, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, točka 43).
- 111 Načelo domneve nedolžnosti pomeni, da vsaka obdolžena oseba velja za nedolžno, dokler ni v skladu z zakonom dokazana njena krivda. To načelo tako nasprotuje kateri koli formalni ugotovitvi in celo vsakemu namigu na odgovornost osebe, obdolžene za določeno kršitev, v odločbi, s katero je končan postopek, ne da bi ta oseba lahko izkoristila vsa jamstva za izvajanje pravice do obrambe v okviru rednega postopka, katerega cilj je odločba o utemeljenosti ugovora (glej sodbo z dne 10. novembra 2017, *Icap in drugi/Komisija*, T-180/15, EU:T:2017:795, točka 257 in navedena sodna praksa, po pritožbi potrjena s sodbo z dne 10. julija 2019, *Komisija/Icap in drugi*, C-39/18 P, EU:C:2019:584).
- 112 ESČP je v zvezi s tem ugotovilo, da lahko prezgodnji izraz krivde osumljenca v sodbi, izdani zoper ločeno preganjane osumljence, teoretično prav tako krši načelo domneve nedolžnosti (glej sodbo ESČP z dne 27. februarja 2014, *Karaman proti Nemčiji*, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 113 V skladu z ugotovitvami ESČP je načelo domneve nedolžnosti kršeno, če sodna odločba ali izjava nosilca uradne funkcije, ki se nanaša na obdolženo osebo, vsebuje jasno izjavo – brez pravnomočne obsodbe – da je zadevna oseba storila zadevno kaznivo dejanje. V tem okviru je to sodišče poudarilo pomembnost na eni strani izbire izrazov, ki jih uporabijo sodni organi, in posebnih okoliščin, v katerih so bili ti uporabljeni, ter na drugi strani narave in okvira zadevnega postopka (glej v tem smislu sodbo ESČP z dne 27. februarja 2014, *Karaman proti Nemčiji*, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, točka 63).
- 114 ESČP je priznalo, da mora nacionalno sodišče v sestavljenih kazenskih postopkih, v katerih se obravnava več osumljencev, ki jim ni mogoče soditi skupaj, da bi presodilo krivdo obdolžencev, nujno navesti sodelovanje tretjih oseb, ki se jim lahko pozneje sodi ločeno. Vendar je pojasnilo, da če je treba navesti dejstva v zvezi z vpletenostjo tretjih oseb, bi se moralo zadevno sodišče izogniti temu, da bi se posredovalo več informacij, kot je potrebno za presojo pravne odgovornosti oseb, ki so obtožene v postopku pred njim. Poleg tega je to sodišče poudarilo, da je treba obrazložitev sodnih odločb oblikovati tako, da se prepreči morebitna prezgodnja sodba o krivdi zadevnih tretjih oseb, ki bi lahko ogrozila pravično obravnavo obtožb proti tem v okviru ločenega postopka (glej v tem smislu sodbi ESČP z dne 27. februarja 2014, *Karaman proti Nemčiji*, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, točki 64 in 65, ter z dne 23. februarja 2016, *Navalnyy in Ofitserov proti Rusiji*, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, točka 99).
- 115 V skladu s sodno prakso ESČP lahko domnevo nedolžnosti krši ne le sodnik ali sodišče, ampak tudi drugi javni organi (glej sodbo ESČP z dne 15. marca 2011, *Begu proti Romuniji*, CE:ECHR:2011:0315JUD002044802, točka 126 in navedena sodna praksa).

- 116 V obravnavani zadevi je treba podobno kot Komisija ugotoviti, da nobeden od odlomkov sklepa o poravnavi, ki so jih izpostavile tožeče stranke, ne vsebuje napotila ali namiga na skupino Scania, iz katerega bi izhajalo, da je Komisija v času njegovega sprejetja že prejudicirala njeno odgovornost v okviru kršitve člena 101 PDEU.
- 117 V zvezi s tem je treba, prvič, spomniti na vsebino točke 4 obrazložitve sklepa o poravnavi, v kateri je navedeno:
- „Komisija je 20. novembra 2014 začela postopek na podlagi člena 11(6) Uredbe št. 1/2003 proti naslovnikom tega sklepa in več subjektom drugega podjetja. To podjetje ni predložilo vloge za poravnano na podlagi člena 10a(2) Uredbe št. 773/2004. Na dan izdaje tega sklepa [o poravnavi] upravni postopek, uveden zoper to podjetje na podlagi člena 7 Uredbe št. 1/2003, še poteka. Da se odpravi kakršna koli dvoumnost, ta sklep [o poravnavi] ne vsebuje nikakršne ugotovitve v zvezi s tem podjetjem, kar zadeva kršitev konkurenčnega prava Evropske unije.“
- 118 Tako je Komisija v točki 4 obrazložitve sklepa o poravnavi implicitno napotila na skupino Scania na eni strani kot na podjetje, zoper katero poteka upravni postopek na podlagi člena 7 Uredbe št. 1/2003, in na drugi strani z navedbo, da sklep o poravnavi ne vsebuje nobene ugotovitve v zvezi z njo, kar zadeva kršitev konkurenčnega prava Unije. Tako napotilo pa je treba opredeliti kvečjemu kot izraz suma o odgovornosti skupine Scania, ki bi ga bilo treba še dokazati, kar ne pomeni kršitve domneve nedolžnosti (glej v tem smislu in po analogiji sodbi ESČP z dne 27. februarja 2014, Karaman proti Nemčiji, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, točka 63, in z dne 31. oktobra 2017, Bauras proti Litvi, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, točka 51 in navedena sodna praksa).
- 119 Drugič, kljub temu, da obstoj takega napotila v sklepu o poravnavi, ne da bi bila v tej fazi podana ugotovitev o odgovornosti skupine Scania na podlagi člena 101 PDEU, kaže na voljo Komisije, da izpolni obveznost spoštovanja načela domneve nedolžnosti, kot je bila opredeljena v sodni praksi ESČP (glej v tem smislu sodbi ESČP z dne 27. februarja 2014, Karaman proti Nemčiji, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, točke 67, 69 in 70, ter z dne 31. oktobra 2017, Bauras proti Litvi, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, točka 54) – to je, da jasno navede, da se skupina Scania obravnava v ločenem postopku, ki še poteka, in da njena odgovornost še ni bila dokazana v skladu z zakonom (glej v tem smislu sodbo z dne 5. septembra 2019, AH in drugi (Domneva nedolžnosti), C-377/18, EU:C:2019:670, točka 45) – samo to še ne zadostuje za izključitev kršitve tega načela, kar je Komisija v bistvu priznala na obravnavi.
- 120 Tako je treba za nadzor nad spoštovanjem domneve nedolžnosti še analizirati obrazložitev sklepa o poravnavi v celoti in ob upoštevanju posebnih okoliščin, v katerih je bil sprejet, da se preveri, da drugi odlomki tega sklepa, ki bi jih bilo mogoče razumeti kot prezgodnji izraz odgovornosti skupine Scania za kršitev konkurenčnega prava Unije, ne odvzemajo smisla izrecnemu sklicevanju na neobstoje ugotovitve o njeni odgovornosti (glej v tem smislu sodbo z dne 5. septembra 2019, AH in drugi (Domneva nedolžnosti), C-377/18, EU:C:2019:670, točka 46).
- 121 V zvezi s tem tožeče stranke napotujejo na točko 3 sklepa o poravnavi, ki vsebuje opis ravnanja naslovnikov tega sklepa in, natančneje, nekaj odlomkov, v katerih je Komisija opisala ravnanja, pri katerih naj bi „med drugimi“ sodelovali naslovniki tega sklepa (točki 47 in 60 obrazložitve sklepa o poravnavi).

- 122 Komisija je na obravnavi trdila, da teh napotil, tudi če se razlagajo skupaj s točko 4 obrazložitve sklepa o poravnavi, ni mogoče razumeti, kot da se implicitno nanašajo na skupino Scania. Tožeče stranke niso navedle trditev, s katerimi bi ovrgle to razlago točk 47 in 60 obrazložitve sklepa o poravnavi.
- 123 Pa tudi ob predpostavki, da je Komisija s tem, da je v sklepu o poravnavi napotila na ravnanje „med drugimi“ njegovih naslovnikov, implicitno napotila zlasti na skupino Scania, se tako napotilo ne nanaša na odgovornost za zadevno kršitev v smislu sodne prakse, navedene v točki 111 zgoraj, ampak kvečjemu na njeno sodelovanje pri nekaterih ravnanjih, upoštevanih v zvezi s strankami poravnave. Ne pomeni torej „jasne“ izjave – ki bi bila dana brez pravnomočne obsodbe – da je skupina Scania storila zadevno kršitev, v smislu sodne prakse, navedene v točki 113 zgoraj.
- 124 Kot namreč navaja Komisija, je v sklepu o poravnavi podala pravno opredelitev dejstev, kakršna so kot kršitev člena 101 PDEU priznali njegovi naslovniki, in v točki 4 sklepa o poravnavi navedla svoje ugotovitve o odgovornosti za to kršitev, kar zadeva zgolj naslovnike sklepa o poravnavi.
- 125 Vendar tožeče stranke trdijo, da kršitev domneve nedolžnosti skupine Scania izhaja iz dejstva, da je s sklepom o poravnavi opredeljeno končno stališče Komisije glede istih dejstev, kot so tista, ki so bila navedena v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, in ugotovljeno, da ta dejstva, pri katerih naj bi sodelovala tudi skupina Scania, pomenijo kršitev. Ta izjava po mnenju tožečih strank presega zgolj napotilo na morebitno odgovornost skupine Scania.
- 126 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da so dejstva, upoštevana v sklepu o poravnavi, tista dejstva, ki so jih priznale stranke poravnave, kar je razvidno iz točke 3 njegove obrazložitve.
- 127 Zgolj okoliščina, da so naslovniki sklepa o poravnavi priznali svoje sodelovanje pri kršitvi in s tem svojo krivdo, ne more privedi do implicitnega priznanja odgovornosti skupine Scania zaradi njenega morebitnega sodelovanja pri istih dejstvih, s čimer bi se ugotovitve v zvezi s strankami poravnave samodejno *de facto* in *de jure* spremenile v nekakšno „prikrito razsodbo“ Komisije v zvezi s skupino Scania (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2019, Pometon/Komisija, T-433/16, EU:T:2019:201, točka 68).
- 128 Vendar to, da so stranke omejevalnega sporazuma, ki so sodelovale v postopku poravnave, priznale krivdo, pomeni okoliščino, ki ima lahko posledice za dejstva, povezana z udeležbo „drugega podjetja“, osumljenega udeležbe pri istem omejevalnem sporazumu, v obravnavani zadevi skupine Scania (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2019, Pometon/Komisija, T-433/16, EU:T:2019:201, točka 92; glej v tem smislu in po analogiji sodbo ESČP z dne 23. februarja 2016, Navalnyy in Ofitserov proti Rusiji, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, točka 103). Komisija mora torej zagotoviti, da se dejstva, ki so jih stranke poravnave priznale, ne sprejmejo v zvezi s stranko, ki v tem postopku ni sodelovala, kot je skupina Scania, ne da bi se opravi celovit in ustrezen preizkus v rednem postopku ob upoštevanju trditev in dokazov, ki jih je predložila navedena stranka (glej v tem smislu in po analogiji sodbo ESČP z dne 23. februarja 2016, Navalnyy in Ofitserov proti Rusiji, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, točke od 103 do 105, in z dne 31. oktobra 2017, Bauras proti Litvi, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, točka 53).
- 129 V zvezi s tem je treba opozoriti, da sta v okviru rednega upravnega postopka zadevno podjetje in Komisija glede na postopek poravnave v tako imenovanem položaju „*tabula rasa*“, v katerem je treba odgovornost še dokazati. Tako je bila Komisija ob sprejetju sklepa v zvezi s skupino Scania po rednem upravnem postopku na eni strani vezana le na obvestilo o ugotovitvah o možnih

kršitvah, na drugi strani pa je morala ob spoštovanju načela kontradiktornosti upoštevati vse upoštevne okoliščine, vključno z vsemi informacijami in trditvami, ki jih je skupina Scania navedla v okviru izvrševanja svoje pravice do izjave, tako da je morala ponovno preučiti spis ob upoštevanju teh elementov (glej v tem smislu sodbo z dne 20. maja 2015, Timab Industries in CFPR/Komisija, T-456/10, EU:T:2015:296, točke 90, 96 in 107, po pritožbi potrjena s sodbo z dne 12. januarja 2017, Timab Industries in CFPR/Komisija, C-411/15 P, EU:C:2017:11, točki 119 in 136).

- 130 Poleg tega pravna opredelitev dejstev, ki jo je Komisija uporabila v zvezi s strankami poravnave, še ne pomeni, da bi Komisija enako pravno opredelitev dejstev nujno uporabila za skupino Scania po koncu ločenega postopka, ki se nanaša nanjo, kot je Komisija poudarila v točki 366 obrazložitve izpodbijanega sklepa in potrdila na obravnavi v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča. Kot je razvidno iz sodne prakse, Komisiji nič ne preprečuje, da ugotovi, da je ena od strank sporazuma ali usklajenega ravnanja odgovorna na podlagi člena 101 PDEU, druga pa ne (glej v tem smislu sodbo z dne 12. julija 2018, ABB/Komisija, T-445/14, neobjavljena, EU:T:2018:449, točke od 177 do 179 in navedena sodna praksa).
- 131 Kar zadeva trditev tožečih strank, da kršitev domneve nedolžnosti izhaja iz dejstva, da sklep o poravnavi in izpodbijani sklep temeljita na istih dokazih, Komisija priznava, da se dokazi, na katere se je oprla v obeh sklepih, v določenem obsegu prekrivajo.
- 132 Vendar tako prekrivanje dokazov samo zase še ne omogoča ugotovitve, da v obravnavani zadevi v zvezi s tožečimi strankami ni bila spoštovana domneva nedolžnosti. Zgolj to, da se je Komisija v obeh sklepih oprla na iste dokaze, namreč v ničemer ne predpostavlja ugotovitve, ki jo je lahko iz njih izpeljala glede odgovornosti skupine Scania.
- 133 Kot poleg tega upravičeno trdi Komisija, domneva nedolžnosti sicer nasprotuje formalni ugotovitvi kršitve ali vsakemu namigu na odgovornost tožečih strank, ki bi ju lahko vseboval sklep o poravnavi, saj niso mogle izkoristiti vseh običajnih jamstev za uresničevanje pravice do obrambe pri njegovem sprejetju, vendar to načelo ne izključuje možnosti opiranja na skupne dokaze, če lahko tožeče stranke pred sodišči Unije izpodbijajo ugotovitve, izoblikovane na podlagi teh dokazov (glej v tem smislu sodbo z dne 12. oktobra 2007, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Komisija, T-474/04, EU:T:2007:306, točki 76 in 77), kar je v obravnavani zadevi zagotovljeno.
- 134 Prav tako ni mogoče sprejeti trditve tožečih strank, da kršitev načela domneve nedolžnosti izhaja iz dejstva, da sta bila sklep o poravnavi in izpodbijani sklep sprejeta na podlagi istih pomislov, navedenih v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki je bilo naslovljeno tako na stranke poravnave kot tudi na tožeče stranke.
- 135 V zvezi s tem je treba po eni strani ugotoviti, da je Komisija ugotovitve v zvezi z vlogo in odgovornostjo skupine Scania glede zadevne kršitve v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah sicer poslala tako skupini Scania kot tudi strankam, ki so nazadnje sodelovale v postopku poravnave, vendar sklep o poravnavi v nasprotju s trditvijo tožečih strank ne temelji neposredno na tem obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, ampak na skupni razlagi očitkov med strankami poravnave in Komisijo, sprejeti po sestankih v zvezi s poravnavi, kot to določajo člen 10a(2) Uredbe št. 773/2004 ter točki 16 in 17 Obvestila Komisije o vodenju postopkov poravnave za sprejetje odločb v skladu s členoma 7 in 23 Uredbe št. 1/2003 v kartelnih zadevah, kot je Komisija to poudarila v točki 367 obrazložitve izpodbijanega sklepa.

- 136 Po drugi strani je treba ugotoviti, da ni tožečim strankam nič preprečevalo, da v postopku, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa, na podlagi svoje pravice do obrambe ovržejo očitke, navedene v zvezi z njimi v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 137 Komisija mora namreč, da zagotovi spoštovanje pravice do obrambe, pred sprejetjem sklepa v zvezi z globami zadevnim subjektom dati možnost, da ustrezno predstavijo svoje stališče glede očitkov, ki jih je upoštevala v zvezi z njimi, zlasti glede resničnosti in upoštevnosti dejstev in zatrjevanih okoliščin ter glede dokumentov, ki jih je navedla v podporo svoji trditvi o obstoju kršitve člena 101 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 13. februarja 1979, Hoffmann-La Roche/Komisija, 85/76, EU:C:1979:36, točki 9 in 11).
- 138 V okviru postopka zaradi kršitve pravil o konkurenci bistveno postopkovno jamstvo glede tega zagotavlja obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah (glej sodbo z dne 5. marca 2015, Komisija in drugi/Versalis in drugi, C-93/13 P in C-123/13 P, EU:C:2015:150, točka 95 in navedena sodna praksa).
- 139 Iz tega izhaja, da tožeče stranke s trditvijo, da je Komisija kršila domnevo nedolžnosti skupine Scania, ker sta izpodbijani sklep in sklep o poravnavi temeljila na istih dejstvih in dokazih ter na istih pomislekih, navedenih v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah tako v zvezi s strankami poravnave kot tudi v zvezi s skupino Scania, ne upoštevajo pravice, ki jo imajo, da v okviru uresničevanja svoje pravice do izjave v rednem upravnem postopku predložijo vse dokaze, s katerimi želijo izpodbijati dejstva in dokaze, na katere se namerava opreti Komisija in ki jih je morda upoštevala pri sprejetju sklepa o poravnavi, ter obveznosti Komisije, da ponovno preuči spis ob upoštevanju teh novih dokazov.
- 140 Tožeče stranke v obravnavani zadevi ne izpodbijajo tega, da so imele priložnost učinkovito uresničevati svojo pravico do obrambe v okviru rednega upravnega postopka pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, in sicer tako pisno kot tudi ustno, ter torej izpodbijati dejstva in dokaze, ki jih je Komisija navedla v podporo očitkom v zvezi z njimi. Natančneje, kot je razvidno zlasti iz točke 379 obrazložitve izpodbijanega sklepa in česar tožeče stranke ne izpodbijajo, so imele priložnost predstaviti svoje stališče o dokazih, na katere se je oprla Komisija, zlasti o tistih, dodanih v preiskovalni spis po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, kot so odlomki odgovorov nekaterih strank poravnave na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah ali dodatni dejanski elementi, ki jih je Komisija ugotovila med rednim upravnim postopkom in s katerimi so bile podprte njene začasne ugotovitve iz obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki so bili skupini Scania predloženi z dopisom o dejstvih z dne 7. aprila 2017.
- 141 Vendar tožeče stranke menijo, da so bili trditve in dokazi, ki so jih predložile, brezpredmetni, saj se je Komisija že izrekla o pravni opredelitvi ravnanja, pri katerem naj bi skupina Scania sodelovala, kot o kršitvi člena 101 PDEU.
- 142 Tako v bistvu trdijo, da Komisija, ker je v sklepu o poravnavi sprejela, da se dejstva opredelijo kot kršitev člena 101 PDEU, ni mogla več spremeniti te presoje ter objektivno oceniti dokazov in trditev, ki jih je predložila skupina Scania, ali sprejeti drugih preiskovalnih ukrepov, s katerimi bi bilo mogoče ovreči ali oslabiti te presoje iz sklepa o poravnavi. Tako naj bi sklep o poravnavi vplival na preiskovalno strategijo Komisije in konec koncev na vsebino dokazov, na katere se je ta oprla v izpodbijanem sklepu. V zvezi s tem se tožeče stranke sklicujejo na nekatere okoliščine v zvezi s potekom postopka, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa, iz katerih naj bi bila razvidna pristranskost Komisije.

- 143 Tako v okviru drugega očitka iz prvega tožbenega razloga trdijo, da je Komisija kršila obveznost, da opravi nepristransko preiskavo, kar je v nasprotju s členom 41(1) Listine.
- 144 V zvezi s tem je treba spomniti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da mora Komisija v okviru upravnega postopka na področju omejevalnih sporazumov spoštovati pravico do dobrega upravljanja, določeno v členu 41 Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 154 in navedena sodna praksa).
- 145 V skladu s členom 41 Listine ima vsakdo med drugim pravico, da institucije Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko. Ta zahteva nepristranskosti zajema subjektivno nepristranskost v smislu, da noben član zadevne institucije, ki vodi postopek v zadevi, ne sme biti pristranski in ne sme imeti osebnih predsodkov, ter objektivno nepristranskost v smislu, da mora institucija zagotoviti primerna jamstva, da se v zvezi s tem izključi vsak upravičen dvom (glej sodbo z dne 11. julija 2013, Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 155 in navedena sodna praksa).
- 146 Med jamstvi, zagotovljenimi s pravnim redom Unije v upravnih postopkih, ki so povezana z načelom dobrega upravljanja, je obveznost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne elemente posamezne zadeve (glej sodbo z dne 27. septembra 2012, Shell Petroleum in drugi/Komisija, T-343/06, EU:T:2012:478, točka 170 in navedena sodna praksa).
- 147 V uvodu je treba ugotoviti, da se v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, o kršitvi načela nepristranskosti v okoliščinah, podobnih tem iz obravnavane zadeve, ne presoja zgolj kot o morebitni posledici kršitve načela domneve nedolžnosti ob sprejetju sklepa o poravnavi, ampak lahko taka kršitev izhaja tudi iz drugih neizpolnitev obveznosti, naloženih Komisiji za zagotovitev primernih jamstev, da se izključi vsak upravičen dvom – v smislu sodne prakse, navedene v točki 145 zgoraj – kar zadeva njeno nepristranskost pri vodenju rednega postopka.
- 148 Vendar ni mogoče z nobeno od trditvev tožečih strank dokazati, da Komisija v obravnavani zadevi ni zagotovila vseh jamstev, da se izključi vsak upravičen dvom, kar zadeva njeno nepristranskost pri preučitvi zadeve v zvezi s skupino Scania, še zlasti pri preučitvi trditvev in dokazov, ki ji jih je ta morda predložila v okviru uresničevanja pravice do obrambe v rednem upravnem postopku.
- 149 Prvič, v zvezi s tem je treba poudariti, da Komisije pri preučevanju dokazov, ki so jih v rednem postopku predložile stranke, ki so se odločile, da se ne bodo poravnale, nikakor ne zavezujejo dejanske ugotovitve in pravne opredelitve, ki jih je upoštevala v sklepu o poravnavi v zvezi s strankami, ki so se odločile, da se bodo poravnale. Tako lahko Komisija v skladu z načelom domneve nedolžnosti in svojo dolžnostjo nepristranskosti pride do dejanskih ugotovitev ali pravnih opredelitev, drugačnih od tistih, ki jih je izoblikovala v sklepu o poravnavi, če je to utemeljeno s ponovno preučitvijo dokazov, ki jih ima na voljo, po načelu „*tabula rasa*“.
- 150 Drugič, trditve tožečih strank, da dvom o nepristranskosti Komisije izhaja iz dejstva, da je članica Komisije, pristojna za konkurenco, na tiskovni konkurenci razglasila sprejetje sklepa o poravnavi, zato naj se Komisija v okviru izpodbijanega sklepa ne bi mogla več odmakniti od ugotovitev iz tega sklepa, ni mogoče sprejeti. V zadevnem sporočilu za medije je namreč podobno kot v točki 4 obrazložitve sklepa o poravnavi (glej točko 117 zgoraj) jasno navedeno, da zgoraj navedena članica Komisije ne podaja nikakršne ugotovitve glede odgovornosti skupine Scania, v zvezi s katero poteka redni postopek. Članica Komisije, pristojna za konkurenco, je torej v navedenem sporočilu le obvestila javnost o sprejetju sklepa o poravnavi z diskretnostjo in zadržanostjo glede odgovornosti skupine Scania za zadevno kršitev, kot to narekuje spoštovanje domneve

nedolžnosti, zato ni kršila dolžnosti nepristranskosti (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. decembra 2018, *Servier in drugi/Komisija*, T-691/14, v pritožbenem postopku, EU:T:2018:922, točki 132 in 134).

- 151 Tretjič, tožeče stranke niso dokazale, kako naj bi dejstvo, da so pri sprejetju sklepa o poravnavi in izpodbijanega sklepa sodelovale iste službe Komisije, zlasti tiste iz generalnega direktorata za konkurenco, samo zase dokazovalo, da zadeva v zvezi z njimi ni bila nepristransko preučena. Drži sicer, da je, če pri sprejetju dveh sklepov sodelujejo iste službe, težje zagotoviti, da bo preučitev dejstev in dokazov v zvezi z enim od podjetij po sprejetju sklepa o poravnavi opravljena po načelu „*tabula rasa*“, kot to narekuje sodna praksa (glej točko 129 zgoraj), s čimer bi bilo mogoče, da se odpravijo vsi dvomi, utemeljiti to, da se za obravnavo spisov zadolžita različni ekipi.
- 152 Vendar v obravnavani zadevi tožeče stranke niso dokazale, da bi kateri od članov Komisije ali služb, ki so sodelovale pri sprejetju izpodbijanega sklepa, pokazal pristranskost ali osebni predsodek v zvezi s skupino Scania, zlasti ker bi sodeloval pri sprejetju sklepa o poravnavi, kar bi pomenilo kršitev načela subjektivne nepristranskosti in bi lahko vplivalo na nepristransko preučitev dejstev in dokazov v zvezi s skupino Scania.
- 153 Četrtrič, v zvezi s trditvijo tožečih strank, da Komisija ni bila pripravljena sprejeti novih preiskovalnih ukrepov, na podlagi katerih bi lahko podvomila o svojem stališču, sprejeto v sklepu o poravnavi, je treba opozoriti, da je prevladujoče načelo prava Unije načelo proste presoje dokazov (glej sodbo z dne 29. februarja 2016, *Schenker/Komisija*, T-265/12, EU:T:2016:111, točka 40 in navedena sodna praksa).
- 154 Poudariti je treba tudi, kot je to storila Komisija, da ima ta polje proste presoje glede smiselnosti sprejetja preiskovalnih ukrepov. Tako v nasprotju s trditvijo tožečih strank izraza pristranskosti Komisije v zvezi z njimi ni mogoče abstraktno izpeljati iz obstoja takega polja proste presoje pri načinu vodenja preiskave. Nasprotno, to, da Komisija ni sprejela drugih preiskovalnih ukrepov, je mogoče pojasniti predvsem z uresničevanjem njenega polja proste presoje, kar zadeva smiselnost sprejetja takih ukrepov. Torej bi morale tožeče stranke navesti trditve, s katerimi bi bilo mogoče konkretno dokazati, da je lahko edino pojasnilo za to, da Komisija ni sprejela dodatnih preiskovalnih ukrepov, le njena pristranskost, ne pa njeno upravičeno uresničevanje polja proste presoje, ki ga ima pri vodenju preiskave.
- 155 Tožeče stranke v zvezi s tem trdijo, da se je Komisija pri presoji narave in (časovnega in geografskega) obsega zatrjevanega ravnanja zlasti v točkah 144 in 339 obrazložitve izpodbijanega sklepa oprla na presojo dejstev, ki jih je skupina Scania podrobno zavrnila in ovrgla. Nič v spisu naj ne bi kazalo na to, da bi Komisija opravila preiskavo za preverjanje ugotovitev skupine Scania, na primer tako, da bi nanjo naslovila zahtevo za informacije za pridobitev listinskih dokazov glede njenih pripomb ali ugovorov oziroma da bi tako zahtevo naslovila na druge stranke. Komisija naj bi tako storila „opustitev iz lastnega interesa“.
- 156 Vendar take trditve tožečih strank dokazujejo kvečjemu to, da Komisija ni sledila ugotovitvam ali razlagam dejstev, ki jih je predlagala skupina Scania, in sicer zlasti s tem, da je menila, da niso verodostojne (glej zlasti točko 301 obrazložitve izpodbijanega sklepa), in se prekrivajo z vprašanjem, ali so ugotovitve o dejanskem stanju v izpodbijanem sklepu ustrezno podprte z dokazi, ki jih je predložila Komisija, in ali je v svoji analizi napačno uporabila pravo, kar spada v preučitev utemeljenosti njene presoje (glej v tem smislu sodbo z dne 12. decembra 2018, *Servier in drugi/Komisija*, T-691/14, v pritožbenem postopku, EU:T:2018:922, točka 137 in navedena sodna praksa). S takimi trditvami ni mogoče dokazati, da je Komisija pokazala pristranskost, ker

se je pri uresničevanju svojega polja proste presoje odločila, da ne bo nadaljevala preiskave in da zlasti od tožečih strank ne bo zahtevala predložitve dodatnih dokazov v podporo njihovim lastnim trditvam.

- 157 Petič, tožeče stranke trdijo, da Komisija ni delovala neodvisno, ker je v zvezi z domnevnimi omejevalnimi sporazumi ta institucija organ, ki je hkrati zadolžen za preiskavo, pregon in sprejemanje odločitev.
- 158 V zvezi s tem je treba spomniti, da iz sodne prakse izhaja, da to, da Komisija združuje naloge preiskovanja in sankcioniranja kršitev člena 101 PDEU, samo po sebi ni v nasprotju s členom 6 EKČP, kot ga razlaga ESČP, in ne pomeni kršitve načela nepristranskosti, ker so njene odločitve predmet nadzora sodišča Unije, ki zagotavlja jamstva, določena v členu 6 EKČP (glej v tem smislu sodbi z dne 18. julija 2013, Schindler Holding in drugi/Komisija, C-501/11 P, EU:C:2013:522, točke od 33 do 38 in navedena sodna praksa, in z dne 27. junija 2012, Bolloré/Komisija, T-372/10, EU:T:2012:325, točke od 65 do 67).
- 159 Kar zadeva očitke v zvezi s kršitvijo pravice do obrambe, je treba ugotoviti, da tožeče stranke Komisiji ne očitajo, da v upravnem postopku, ki je privedel do sprejetja izpodbijanega sklepa, ni spoštovala vseh postopkovnih jamstev, povezanih z dejanskim uresničevanjem njihove pravice do obrambe, kot je določena zlasti s splošnimi določbami Uredbe št. 773/2004 (glej točko 140 zgoraj), ampak se sklicujejo na kršitev svoje pravice do obrambe zgolj v zvezi z dejstvom, da je Komisija v sklepu o poravnavi opravila pravno opredelitev dejstev, ki so se nanašala na ravnanja strank poravnave, vendar so nujno vključevala skupino Scania, ne da bi imela ta možnost uresničevati svojo pravico do obrambe.
- 160 V zvezi s tem je treba spomniti, da je spoštovanje pravice do obrambe v vseh postopkih, ki lahko pripeljejo do sankcij, zlasti glob ali periodičnih denarnih kazni, temeljno načelo prava Unije, ki je bilo večkrat poudarjeno v sodni praksi Sodišča in je določeno v členu 48(2) Listine (glej sodbo z dne 14. septembra 2010, Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals/Komisija in drugi, C-550/07 P, EU:C:2010:512, točka 92 in navedena sodna praksa). To načelo je treba v celoti upoštevati, tudi če gre za upravni postopek (glej sodbi z dne 9. julija 2009, Archer Daniels Midland/Komisija, C-511/06 P, EU:C:2009:433, točka 84 in navedena sodna praksa, in z dne 5. marca 2015, Komisija in drugi/Versalis in drugi, C-93/13 P in C-123/13 P, EU:C:2015:150, točka 94 in navedena sodna praksa).
- 161 Načelo kontradiktornosti je sestavni del pravice do obrambe. Velja v vsakem postopku, v katerem bi lahko bila izdana odločba institucije Unije, ki občutno vpliva na interese neke osebe (glej sodbo z dne 2. decembra 2009, Komisija/Irska in drugi, C-89/08 P, EU:C:2009:742, točki 50 in 51 ter navedena sodna praksa).
- 162 V delu, kjer tožeče stranke trdijo, da je bil sklep o poravnavi sprejet, ne da bi se lahko izrekle, je treba ugotoviti, da je iz preučitve očitka v zvezi s kršitvijo domneve nedolžnosti razvidno, da sklep o poravnavi ni znatno vplival na interese tožečih strank v smislu sodne prakse, navedene v točki 161 zgoraj, saj Komisija v nasprotju z njihovo trditvijo v sklepu o poravnavi ni opravila pravne opredelitve dejstev v zvezi s skupino Scania in ni z ničimer prejudicirala njene odgovornosti za zadevno kršitev. Torej dejstvo, da se skupina Scania v okviru postopka, ki je privedel do sprejetja sklepa o poravnavi, ni izjavila, ne pomeni kršitve njene pravice do obrambe.

- 163 Sprejeti ni mogoče niti trditve tožečih strank, da „očitna povezava“ med sklepom o poravnavi in izpodbijanem sklepom izhaja iz tega, da se je Komisija s strankami poravnave posvetovala v okviru priprave nezaupne različice izpodbijanega sklepa za njeno objavo. Tožeče stranke namreč po eni strani ne pojasnjujejo, na kakšen način naj bi taka „očitna povezava“ potrjevala njihove trditve, navedene v okviru prvega tožbenega razloga. Po drugi strani in vsekakor se je treba strinjati s trditvijo Komisije, da je s tem ravnala v skladu s sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 12. oktobra 2007, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Komisija (T-474/04, EU:T:2007:306), saj je strankam poravnave dala možnost, da uveljavljajo zaupnost nekaterih podatkov, ki so se nanašali nanje, glede na to, da so bile v izpodbijanem sklepu omenjene, čeprav niso bile njegove naslovnice.
- 164 Prav tako tožeče stranke ne morejo uspeti s trditvijo, da je mogoče na podlagi preproste tehnične napake, zaradi katere je klik na povezavo na spletišču Komisije v razdelku v zvezi z izpodbijanem sklepom preusmeril na sklep o poravnavi, šteti, da je vzpostavljena povezava med obema sklepoma, iz katere bi bilo mogoče izpeljati ugotovitev v zvezi z odgovornostjo skupine Scania na podlagi člena 101 PDEU.
- 165 Iz navedenega izhaja, da je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

2. Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 48(2) Listine ter člena 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003

- 166 Tožeče stranke v bistvu trdijo, da je Komisija v nasprotju s členom 48(2) Listine ter členom 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003 kršila njihovo pravico do obrambe, ker jim je zavrnila vpogled v celotne odgovore na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki sta jih predložili [zaupno] in [zaupno], čeprav je po njihovem mnenju verjetno, da ti vsebujejo še druge razbremenilne dokaze v zvezi z drugimi udeleženci, med njimi skupino Scania, poleg tistih iz odlomkov teh odgovorov, v katere ji je pooblaščenec za zaslišanje omogočil vpogled.
- 167 Po navedbah tožečih strank naj bi namreč [zaupno] in [zaupno] svoje odgovore na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah uporabili za izpodbijanje trditve Komisije, ki so se nanašale nanju, kar naj bi bilo razvidno iz odlomkov, ki jih je bilo skupini Scania dovoljeno preučiti. Tožeče stranke menijo, da dejstvo, da je Komisija delno spremenila mnenje o tem, ali so odgovori [zaupno] in [zaupno] obremenilni ali razbremenilni, vzbuja dvom o utemeljenosti zavrnitve polnega vpogleda v te odgovore.
- 168 Komisija ob sklicevanju na sodno prakso zavrača trditve tožečih strank, ker naj ne bi dokazale, da je to, da je bil skupini Scania zavrnjen vpogled v celotne odgovore [zaupno] in [zaupno] na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki ne spadajo v preiskovalni spis v ozkem pomenu, pomenilo kršitev učinkovitega uresničevanja njihove pravice do obrambe in zlasti pravice do vpogleda v dokumente, ki bi lahko vsebovali razbremenilne dokaze v zvezi z njimi.
- 169 Kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 160 zgoraj, je spoštovanje pravice do obrambe v vseh postopkih, ki lahko pripeljejo do sankcij, zlasti glob ali denarnih kazni, temeljno načelo prava Unije, ki je določeno v členu 48(2) Listine. To načelo je treba v celoti upoštevati, tudi če gre za upravni postopek.
- 170 Člen 27(2) Uredbe št. 1/2003 določa, da se „[p]ravica do obrambe strank [...] v postopkih v celoti spoštuje“ in da je „[s]trankam [...] zagotovljena pravica do vpogleda v spis Komisije, ob upoštevanju pravnega interesa podjetij za varstvo poslovnih skrivnosti“.

- 171 Poudariti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso spoštovanje pravice do obrambe zahteva, da se zadevni osebi v upravnem postopku ponudi možnost ustrezno predstaviti svoje stališče o resničnosti in upoštevnosti zatrjevanih dejstev in okoliščin ter o dokumentih, ki jih Komisija navaja v podporo svoji trditvi o obstoju kršitve Pogodbe (glej sodbo z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točka 66 in navedena sodna praksa).
- 172 Pravica do vpogleda v spis, ki je nujno povezana z načelom zagotavljanja pravice do obrambe, pomeni, da mora Komisija zadevnemu podjetju dati možnost, da preuči vse dokumente v preiskovalnem spisu, ki so morda pomembni za njegovo obrambo. K temu spadajo obremenilni in razbremenilni dokumenti, razen poslovnih skrivnosti drugih podjetij, internih dokumentov Komisije in drugih zaupnih podatkov (sodba z dne 7. januarja 2004 v zadevi Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točka 68 in navedena sodna praksa).
- 173 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je zadevno podjetje šele na začetku upravne kontradiktorne faze z obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah obveščeno o vseh bistvenih podatkih, na katere se Komisija opira v tej fazi postopka, in da ima to podjetje pravico do vpogleda v spis, da se zagotovi dejansko izvajanje njegove pravice do obrambe. Zato odgovor drugih podjetij, ki naj bi bila udeležena pri omejevalnem sporazumu, na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah načeloma ni vključen v celoto dokumentov preiskovalnega spisa, s katerimi se stranke lahko seznani (sodbi z dne 14. maja 2020, NKT Verwaltung in NKT/Komisija, C-607/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:385, točka 263, in z dne 30. septembra 2009, Hoechst/Komisija, T-161/05, EU:T:2009:366, točka 163).
- 174 Vendar, če se Komisija namerava opreti na odlomek iz odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah ali na dokument, priložen k takemu odgovoru, da bi dokazala obstoj kršitve v postopku izvajanja člena 101 PDEU, je treba drugim podjetjem, vpletenim v ta postopek, omogočiti, da se opredelijo glede takega dokaznega sredstva. V takih okoliščinah namreč zadevni odlomek iz odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah ali dokument, priložen k takemu odgovoru, dejansko pomeni obremenilni dokaz zoper različna podjetja, ki naj bi bila udeležena pri kršitvi (sodba z dne 14. maja 2020, NKT Verwaltung in NKT/Komisija, C-607/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:385, točka 264; glej tudi sodbo z dne 30. septembra 2009, Hoechst/Komisija, T-161/05, EU:T:2009:366, točka 164 in navedena sodna praksa).
- 175 Če je lahko odlomek iz odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah ali dokument, priložen k takemu odgovoru, upošteven za obrambo podjetja, ker mu omogoča uveljavljanje dokazov, ki niso v skladu s sklepi Komisije na tej stopnji, se po analogiji ta odlomek šteje za razbremenilni dokaz. V tem primeru je treba zadevnemu podjetju omogočiti, da preuči zadevni odlomek ali dokument in se glede njega izreče (sodba z dne 12. julija 2011, Mitsubishi Electric/Komisija, T-133/07, EU:T:2011:345, točka 43).
- 176 Vendar zgolj dejstvo, da so druga podjetja navajala iste trditve kot zadevno podjetje in da so si po potrebi bolj prizadevala za svojo obrambo, ne zadošča, da bi se te trditve šteje za razbremenilne dokaze (glej v tem smislu sodbo z dne 27. septembra 2006, Jungbunzlauer/Komisija, T-43/02, EU:T:2006:270, točki 353 in 355).
- 177 Glede posledic vpogleda v spis brez upoštevanja teh pravil mora zadevno podjetje v zvezi z neposredovanjem razbremenilnega dokumenta dokazati, da je dejstvo, da dokument ni bil razkrit, lahko vplivalo na potek postopka in vsebino sklepa Komisije v njegovo škodo. Dovolj je,

če podjetje dokaže, da bi lahko navedeni razbremenilni dokument uporabilo pri svoji obrambi, in sicer da bi, če bi se nanj lahko oprlo v upravnem postopku, lahko navedlo dokaze, ki ne bi bili skladni s sklepi, do katerih je na tej stopnji prišla Komisija, in bi lahko tako kakor koli vplivali na njeno presojo v sklepu, vsaj glede teže in trajanja njemu očitane ravnanja, in s tem na višino globe (sodba z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točki 74 in 75).

- 178 Možnost, da bi lahko nerazkriti dokument vplival na potek postopka in na vsebino sklepa Komisije, je mogoče dokazati le po začasni presoji določenih dokaznih sredstev, iz katerih izhaja, da bi lahko imeli nerazkriti dokumenti – glede na ta dokazna sredstva – pomen, ki se ne bi smel zanemariti (sodba z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točka 76).
- 179 Vendar mora prvi indic glede koristnosti nepredloženih dokumentov za svojo obrambo zagotoviti tožeča stranka (glej sodbo z dne 14. marca 2013, Fresh Del Monte Produce/Komisija, T-587/08, EU:T:2013:129, točka 690 in navedena sodna praksa; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 14. maja 2020, NKT Verwaltung in NKT/Komisija, C-607/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:385, točka 265 in navedena sodna praksa). Zlasti mora navesti morebitne razbremenilne dokaze ali predložiti indic, ki potrjuje njihov obstoj in torej tudi njihovo koristnost za potrebe postopka (glej sodbo z dne 16. junija 2011, Heineken Nederland in Heineken/Komisija, T-240/07, EU:T:2011:284, točka 257 in navedena sodna praksa).
- 180 Glede na ta načela je treba preučiti, ali je v obravnavani zadevi to, da je Komisija zavrnila vpogled v celotne odgovore [zaupno] in [zaupno] na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, lahko pomenilo kršitev pravice tožečih strank do obrambe, ker naj, kot trdijo, ne bi imele ustreznega vpogleda v morda razbremenilne dokaze.
- 181 V zvezi s tem je treba poudariti, kot je to storila Komisija, da se vpogled v spis Komisije v zvezi z zadevnim omejevalnim sporazumom razlikuje glede na to, kdaj je bil dokument dodan preiskovalnemu spisu, kar je razvidno tudi iz točke 27 Obvestila Komisije o pravilih za vpogled v spis Komisije v zadevah na podlagi členov [101] in [102 PDEU], členov 53, 54 in 57 Sporazuma EGP in Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 (UL 2005, C 325, str. 7). Medtem ko imajo zadevne stranke, da lahko učinkovito uresničujejo pravico do obrambe, pravico do vpogleda v preiskovalni spis, kakršen obstaja v času pošiljanja obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, da bi lahko koristno odgovorile na očitke, ki jih je v tej fazi navedla Komisija, dostop do dokazov, ki so bili v spis dodani pozneje, zlasti do odgovorov drugih strank omejevalnega sporazuma na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ni niti samodejen niti neomejen (glej v tem smislu sodbo z dne 14. maja 2020, NKT Verwaltung in NKT/Komisija, C-607/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:385, točka 265).
- 182 V obravnavani zadevi je treba opozoriti, da je pooblaščenec za zaslišanje tožečim strankam odobril vpogled v nekatere odlomke odgovorov na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki sta jih predložili [zaupno] in [zaupno], ker je menil, da lahko vsebujejo razbremenilne dokaze v zvezi s skupino Scania glede na to, da sta jih podala prosilec za prizanesljivost in podjetje, na katero je Komisija naslovila zahtevo za informacije, tako da bi lahko vsebovali spremembe ali umike izjav, na katere se je Komisija oprla.
- 183 Kljub temu tožeče stranke trdijo, da „je verjetno“, da odgovori na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki sta jih predložili [zaupno] in [zaupno], vsebujejo še druge razbremenilne dokaze, na katere bi se lahko koristno sklicevale v okviru uresničevanja svoje pravice do obrambe.

- 184 Vendar je treba ugotoviti, kot v bistvu trdi Komisija, da so tožeče stranke zelo nedoločne glede opredelitve morebitnih razbremenilnih dokazov, ki naj bi jih odgovori [zaupno] in [zaupno] na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah vsebovali in jim po odločitvi pooblaščenca za zaslišanje ne bi bili razkriti, kar pomeni, da niso predložile nobenega indica, ki potrjuje njihov obstoj in torej tudi koristnost teh dokazov za njihovo obrambo v smislu sodne prakse, navedene v točki 179 zgoraj.
- 185 Tožeče stranke namreč nikakor natančneje ne opredeljujejo presoj Komisije iz izpodbijanega sklepa, na katere bi lahko vplival vpogled v celotne odgovore na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah [zaupno] in [zaupno], če bi jim bil odobren. Natančneje, navedle niso nobenega sklepa v zvezi s kršitvenim ravnanjem skupine Scania, pri katerem bi se Komisija konkretno oprla na dokaz iz prošnje za prizanesljivost [zaupno] ali na odgovor na zahtevo za informacije [zaupno], ki bi ga ti stranki v svojih odgovorih na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah morda lahko spremenili ali umaknili.
- 186 Tožeče stranke se v zvezi s tem sklicujejo na posebne postopkovne okoliščine obravnavane zadeve in, konkretnije, na dejstvo, da sta [zaupno] in [zaupno], stranki poravnave, svoje odgovore na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah na Komisijo naslovili v času, ko so potekale razprave v zvezi s poravnavo, to je samo nekaj tednov, preden sta „verjetno“ predložili vlogo za poravnavo in preden je bil sprejet sklep o poravnavi. Tožeče stranke na podlagi tega sklepajo, da bi morali ti odgovori nujno vsebovati izpodbijanja trditev Komisije, ki so se nanašale nanju, kar naj bi izhajalo tudi iz odlomkov zadevnih odgovorov, v katere je bil skupini Scania odobren vpogled.
- 187 Vendar tak indic v zvezi z okoliščinami in časom, ki se nanaša na to, da so stranke poravnave na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah odgovorile med postopkom poravnave, sam zase ne zadostuje kot dokaz, da ti odgovori vsebujejo nove razbremenilne dokaze glede skupine Scania.
- 188 Tožeče stranke ne izpodbijajo tega, da so odlomki zadevnih odgovorov, v katere jim je pooblaščenec za zaslišanje odobril vpogled, vsebovali razbremenilne dokaze, koristne za njihovo obrambo, in niti ne poskušajo iz teh odlomkov izpeljati indicev, ki bi napeljevali na to, da bi lahko zato nerazkriti deli navedenih odgovorov vsebovali še druge razbremenilne dokaze, koristne za njihovo obrambo. Trditve tožečih strank v zvezi s tem so namreč zgolj splošne in abstraktne.
- 189 Iz navedenega izhaja, da tožeče stranke niso predložile nobenega indica o koristnosti nerazkritih delov odgovorov na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki sta jih predložili [zaupno] in [zaupno], za svojo obrambo. Zato niso dokazale, da je Komisija kršila njihovo pravico do obrambe, ker jim ni posredovala celotnih različic zadevnih odgovorov.
- 190 V teh okoliščinah je treba drugi tožbeni razlog zavrnil kot neutemeljen, ne da bi bilo treba sprejeti ukrep procesnega vodstva, ki ga predlagajo tožeče stranke in katerega namen je Komisijo pozvati k predložitvi vseh različic odgovorov na zadevno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.

3. Tretji, četrti, peti, šesti in sedmi tožbeni razlog v delu, v katerem se nanašajo na ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem enotne in trajajoče kršitve in njenim pripisom skupini Scania

a) Uvodne ugotovitve

1) Pojem enotne in trajajoče kršitve

- 191 V skladu z ustaljeno sodno prakso je kršitev člena 101 PDEU lahko ne le posledica ločenega dejanja, ampak tudi niza dejanj ali celo trajajočega ravnanja, čeprav bi lahko tudi en ali več elementov tega niza dejanj ali trajajočega ravnanja sam po sebi in ločeno pomenil kršitev navedene določbe. Tako lahko Komisija, kadar se različna dejanja zadevnih podjetij zaradi istega cilja izkrivljanja konkurence na notranjem trgu uvrščajo v „celovit načrt“, pripiše odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti (glej sodbo z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 192 Podjetje, ki je pri taki enotni in kompleksni kršitvi sodelovalo s svojimi ravnanji, ki so zajeta s pojmom sporazum ali usklajeno ravnanje s protikonkurenčnim ciljem v smislu člena 101(1) PDEU in ki naj bi pripomogla k uresničitvi kršitve v celoti, je tako lahko odgovorno tudi za ravnanja drugih podjetij v okviru te kršitve v celotnem obdobju svojega sodelovanja pri navedeni kršitvi. To velja, kadar se ugotovi, da je navedeno podjetje nameravalo s svojim ravnanjem prispevati k skupnim ciljem, za katere so si prizadevali vsi udeleženci, in da je bilo seznanjeno s kršitvenim ravnanjem, ki so ga predvidela ali izvajala druga podjetja, da bi dosegla iste cilje, ali da je lahko to ravnanje razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (glej sodbo z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 193 Tako je lahko podjetje neposredno sodelovalo pri vseh protikonkurenčnih ravnanjih, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, zato je v takem primeru Komisija upravičena temu podjetju naložiti odgovornost za vsa ta ravnanja in s tem za navedeno kršitev v celoti. Prav tako je lahko bilo podjetje neposredno udeleženo le pri delu protikonkurenčnih ravnanj, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, pri tem pa je vedelo za vsa ostala protipravna ravnanja, ki so jih drugi udeleženci omejevalnega sporazuma predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, ali pa je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje zanje. V takem primeru je Komisija ravno tako upravičena temu podjetju pripisati odgovornost za vsa protikonkurenčna ravnanja, ki sestavljajo tako kršitev, in s tem odgovornost za to kršitev v celoti (sodba z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, točka 43).
- 194 Nasprotno pa, če je podjetje neposredno sodelovalo pri enem ali več protikonkurenčnih ravnanjih, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, vendar ni dokazano, da je s svojim ravnanjem želelo prispevati k vsem skupnim ciljem, za katere so si prizadevali drugi udeleženci omejevalnega sporazuma, in da je vedelo za vsa protipravna ravnanja, ki so jih ti udeleženci predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, kot jim je sledilo to podjetje, ali da je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje, je Komisija upravičena temu podjetju naložiti odgovornost le za ravnanja, pri katerih je neposredno sodelovalo, in za ravnanja, ki so jih drugi udeleženci omejevalnega sporazuma predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, kot jim je sledilo to podjetje, ter za katera je dokazano, da je to podjetje zanje vedelo ali jih je lahko razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (sodba z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, točka 44).

- 195 Nazadnje, Sodišče je pojasnilo, da za opredelitev različnih ravnanj kot enotne in trajajoče kršitve ni treba preveriti, ali se ta ravnanja medsebojno dopolnjujejo, tako da je vsako od njih namenjeno spopadanju z eno ali več posledicami običajne konkurence, in z medsebojnim vplivanjem prispevajo k nastanku vseh protikonkurenčnih posledic, ki so jih želeli doseči njihovi storilci v okviru enotnega načrta, namenjenega doseganju enotnega cilja. Nasprotno pa pogoj, ki se nanaša na pojem enotnega cilja, pomeni, da je treba preveriti, ali obstajajo elementi, ki označujejo različna ravnanja, ki so del kršitve in bi lahko kazala na to, da ravnanja, ki jih dejansko izvajajo druga sodelujoča podjetja, nimajo istega cilja ali protikonkurenčne posledice in se zato zaradi svojega istega cilja izkrivljanja konkurence na notranjem trgu ne uvrščajo v „celovit načrt“ (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2013, Siemens in drugi/Komisija, C-239/11 P, C-489/11 P in C-498/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:866, točki 247 in 248).
- 196 Kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točkah 191 in 192 zgoraj, so za ugotovitev sodelovanja podjetja pri enotni in trajajoči kršitvi ključni trije elementi. Prvi se nanaša na sam obstoj enotne in trajajoče kršitve. Različna zadevna ravnanja morajo biti del „celovitega načrta“ z enotnim ciljem. Drugi in tretji element se nanašata na pripisljivost enotne in trajajoče kršitve posameznemu podjetju. Namen tega podjetja mora na eni strani biti, da s svojim ravnanjem prispeva k skupnim ciljem vseh udeležencev. Na drugi strani pa mora biti seznanjeno s predvidenim ali izvršenim kršitvenim ravnanjem drugih podjetij pri uresničevanju istih ciljev ali pa bi ga moralo razumno predvideti in biti pripravljeno sprejeti z njim povezano tveganje (sodba z dne 24. septembra 2019, HSBC Holdings in drugi/Komisija, T-105/17, v pritožbenem postopku, EU:T:2019:675, točka 208; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 16. junija 2011, Team Relocations in drugi/Komisija, T-204/08 in T-212/08, EU:T:2011:286, točka 37).

2) Dokazno breme in dokazni standard

- 197 Ker je posledica opredelitve kot enotne in trajajoče kršitve to, da se podjetju pripiše sodelovanje pri kršitvi konkurenčnega prava, je treba opozoriti, da je na področju konkurenčnega prava v primeru spora glede obstoja kršitve Komisija tista, ki mora predložiti dokaz o kršitvah, ki jih ugotovi, in navesti, kateri dokazi pravno zadostno dokazujejo obstoj dejstev, ki pomenijo kršitev (glej sodbo z dne 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, točka 71 in navedena sodna praksa).
- 198 Za ugotovitev obstoja kršitve člena 101(1) PDEU mora Komisija predložiti resne, natančne in dosledne dokaze. Vendar ni nujno, da vsak dokaz, ki ga predloži, izpolnjuje ta merila glede vsakega elementa kršitve. Dovolj je, da to zahtevo izpolnjuje sklenjen krog indicov, na katere se sklicuje institucija, če se presojuje celostno (glej sodbo z dne 1. julija 2010, Knauf Gips/Komisija, C-407/08 P, EU:C:2010:389, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 199 Poleg tega morajo zadevna podjetja, kadar se Komisija pri dokazovanju kršitve konkurenčnega prava sklicuje na listinske dokaze, ne le predložiti verjetno alternativo tezi Komisije, temveč tudi zatrjevati, da dokazi, navedeni v izpodbijanem sklepu za ugotovitev obstoja kršitve, niso zadostni (glej sodbo z dne 16. junija 2015, FSL in drugi/Komisija, T-655/11, EU:T:2015:383, točka 181 in navedena sodna praksa).
- 200 Poleg tega je treba dvom sodišča razlagati v korist podjetja, naslovnika sklepa o ugotovitvi kršitve (sodba z dne 16. februarja 2017, Hansen & Rosenthal in H&R Wax Company Vertrieb/Komisija, C-90/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:123, točka 18). Spomniti je namreč treba, da je domneva

nedolžnosti splošno načelo prava Unije, ki je zdaj določeno v členu 48(1) Listine. To načelo se uporablja v postopkih v zvezi s kršitvami pravil o konkurenci, ki veljajo za podjetja, v katerih se lahko naložijo globe ali periodične denarne kazni (glej točko 108 zgoraj).

3) Izpodbijani sklep

201 Komisija je v izpodbijanem sklepu menila, da so skupina Scania in stranke poravnave uresničevale skupni načrt z enotnim protikonkurenčnim ciljem omejevanja konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP. Ta cilj naj bi bil uresničen prek ravnanj, s katerimi so se zmanjšale ravni strateške negotovosti med udeleženci v zvezi s prihodnjimi cenami in zvišanji bruto cen ter v zvezi s časovnico in prevalitivjo stroškov, povezanih z uvedbo tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija je glede izmenjav med udeleženci pojasnila, da:

- so bile povezane s predvidenimi spremembami bruto cen in cenikov z bruto cenami ter občasno s predvidenimi spremembami neto cen ali spremembami rabatov, ponujenih strankam, ter s časovnico teh sprememb;
- so bile povezane s časovnico in prevalitivjo stroškov uvedbe tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6;
- so pomenile sredstvo za delitev drugih z vidika konkurence občutljivih informacij, kot so informacije v zvezi z dobavnimi roki, naročili, zalogami, ciljnim tržnim deleži, aktualnimi neto cenami in rabati, ceniki z bruto cenami (celo preden so začeli veljati) in konfiguratorji težkih tovornjakov.

202 Komisija je menila, da je zgoraj navedeno ravnanje del skupnega načrta z enotnim protikonkurenčnim ciljem iz petih razlogov, podrobneje pojasnjenih v točkah od 452 do 462 v nadaljevanju. Ti razlogi so se nanašali zlasti na to, da so protikonkurenčni stiki zadevali iste proizvode, to je srednjetežke in težke tovornjake, ter isto skupino proizvajalcev tovornjakov, na to, da je narava deljenih informacij (informacije cenovne narave in informacije v zvezi s časovnico uvajanja modelov tovornjakov v skladu s posebnimi okoljskimi standardi) ostala enaka med celotnim trajanjem kršitve, na to, da so protikonkurenčni stiki potekali pogosto in sistematično, ter na to, da so narava, obseg in cilj teh stikov ostali enaki med celotnim trajanjem kršitve kljub dejstvu, da so se raven in notranje pristojnosti zaposlenih, vpletenih v te stike, med kršitvijo spreminjale.

4) Trditev tožečih strank, da mora Komisija za pojem enotne in trajajoče kršitve opredeliti več med seboj očitno povezanih kršitev

203 Tožeče stranke so v okviru replike trdile, da mora Komisija, če uporabi pojem enotne in trajajoče kršitve, opredeliti več med seboj očitno povezanih kršitev. Po njihovem mnenju enotna in trajajoča kršitev ne more zajemati ravnanj, ki sama zase ne pomenijo kršitve.

204 Tožeče stranke so iz te predpostavke na prvem mestu izpeljale, da bi morala Komisija ločeno oceniti dokaze v zvezi z vsako ravno stikov, da bi tako ugotovila, ali vsaka raven pomeni kršitev, ter v primeru pritrdilnega odgovora opredeliti njen obseg in protikonkurenčni cilj, ki se je z njo uresničeval. Na drugem mestu naj bi morala Komisija oceniti, ali je treba zadevne kršitve obravnavati kot enotno celovito kršitev, ker se z njimi uresničuje celovit načrt, ki služi enotnemu

protikonkurenčnemu cilju. Šele na tretjem in zadnjem mestu naj bi morala Komisija oceniti časovni in geografski obseg enotne in trajajoče kršitve na podlagi dokazov, obravnavanih kot celota. Tožeče stranke menijo, da Komisija ni izvedla prvih dveh faz in da je svojo ugotovitev obstoja enotne in trajajoče kršitve utemeljila tako, da je stikom na nižji ravni sedežev in stikom na ravni Nemčije pripisala enako naravo in enak obseg, kot so ju imeli stiki na ravni vodstvenih organov. S tem naj bi ugotovila obstoj enotne in trajajoče kršitve tam, kjer naj ga ne bi bilo.

- 205 Te trditve tožečih strank, ki jih je treba preučiti pred preizkusom tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega tožbenega razloga, je treba zavrni.
- 206 Predpostavka te trditve, da mora enotna in trajajoča kršitev zajemati ravnanja, ki morajo, če se obravnavajo ločeno, pomeniti kršitev člena 101 PDEU, namreč nima podlage v sodni praksi sodišč Unije. Kot je bilo že navedeno, sta sodišči Unije pojasnili, da je kršitev člena 101 PDEU lahko posledica niza dejanj ali celo trajajočega ravnanja, „čeprav bi lahko tudi eden ali več elementov tega niza dejanj ali trajajočega ravnanja sam po sebi in ločeno pomenil kršitev navedene določbe“ (glej točko 191 zgoraj).
- 207 Sodišče meni, da kadar se različna dejanja zaradi istega cilja, ki izkrivlja konkurenco na notranjem trgu, uvrščajo v „celovit načrt“, lahko Komisija pripiše odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti (sodba z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točka 258).
- 208 Iz te sodne prakse izhaja, da za ugotovitev obstoja enotne in trajajoče kršitve ni nujno potrebno, da Komisija dokaže več kršitev, od katerih je vsaka zajeta s členom 101 PDEU, mora pa dokazati, da različna ugotovljena ravnanja spadajo v celovit načrt za uresničitev enotnega protikonkurenčnega cilja. Tako je posebej pomembno, da Komisija dokaže obstoj takega načrta in povezanost zgoraj navedenih ravnanj z njim.
- 209 Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da se pojem enotne kršitve nanaša zlasti na položaj, v katerem je več podjetij udeleženih pri kršitvi, sestavljeni iz trajajočega ravnanja z enim samim gospodarskim ciljem, to je izkriviti konkurenco (glej v tem smislu sodbo z dne 7. novembra 2019, Campine in Campine Recycling/Komisija, T-240/17, neobjavljena, EU:T:2019:778, točka 269 in navedena sodna praksa).
- 210 V obravnavani zadevi ni sporno, da Komisija v izpodbijanem sklepu ravnanj na vsaki od treh ravni stikov ni opredelila kot kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP. Nasprotno, menila je, da ta ravnanja, če se obravnavajo skupaj, sestavljajo celovit načrt, katerega namen je uresničiti enoten protikonkurenčni cilj, to je omejiti konkurenco na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP. Komisija je do te ugotovitve v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 195 zgoraj, prišla s sklicevanjem na pet elementov, značilnih za zgoraj navedena ravnanja, kot so bili povzeti v točki 202 zgoraj. Ob upoštevanju analize iz točk od 206 do 208 zgoraj ta njen pristop ne vsebuje napake.
- 211 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba trditve tožečih strank v delu, v katerem temeljijo na napačni predpostavki, da mora Komisija za uporabo pojma enotne in trajajoče kršitve opredeliti več kršitev, zavrni. Preizkus tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega tožbenega razloga v nadaljevanju Splošnemu sodišču omogoča zlasti nadzor nad utemeljenostjo ugotovitve Komisije, da so različna ravnanja, ugotovljena v izpodbijanem sklepu, del celovitega načrta za uresničitev enotnega protikonkurenčnega cilja ter da zato pomenijo enotno in trajajočo kršitev.

b) Tretji tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker se je štelo, da izmenjave informacij na nižji ravni sedeža pomenijo kršitev teh določb

- 212 Tožeče stranke v okviru tega tožbenega razloga navajajo dva očitka. Po eni strani Komisiji očitajo, da je menila, da so bile vse tri ravni tajnih stikov med seboj povezane, zlasti nižja raven sedežev z obema drugima ravnema (prvi očitek). V tem okviru trdijo, da ni bilo nobenega stika niti nobenega skupnega sestanka med temi ravnmi, ki naj bi delovale ločeno druga od druge. Po drugi strani tožeče stranke Komisiji očitajo, da je zlasti na podlagi domnevnih povezav, ki naj bi obstajale med zgoraj navedenimi tremi ravnmi, menila, da so tajni stiki na nižji ravni sedežev pomenili kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (drugi očitek).
- 213 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 214 Pred obravnavo obeh navedenih očitkov je treba opozoriti na upoštevne odlomke izpodbijanega sklepa.

1) Izpodbijani sklep

- 215 Komisija je v točki 213 obrazložitve izpodbijanega sklepa v delu, ki se je nanašal na preučitev vprašanja v zvezi z obstojem sporazumov in usklajenih ravnanj v smislu člena 101 PDEU, navedla, da so bile stranke omejevalnega sporazuma v stiku na različnih ravneh in da so imele včasih različne ravni skupne sestanke, kar na primer velja za zaposlene na nižji ravni sedežev in zaposlene na ravni Nemčije. Komisija je v zgoraj navedeni točki 213 obrazložitve pojasnila, da so bili stiki med seboj povezani prek vsebine, časa, ko so potekali, odkritih napotil drug na drugega in posredovanja zbranih informacij med seboj, pri čemer je v zvezi s tem predložila primere posredovanja izmenjanih informacij na ravni Nemčije vsakemu od sedežev strank omejevalnega sporazuma.
- 216 Komisija je v točkah od 315 do 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila obstoj enotne in trajajoče kršitve, pri čemer je ugotovila, da se je z vsemi tajnimi stiki, kronološko predstavljenimi v točki 6.2 izpodbijanega sklepa (v okviru vseh treh ravni), uresničeval skupni načrt z enotnim protikonkurenčnim ciljem omejevanja konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP. Po navedbah Komisije je bil ta cilj uresničen prek ravnanj, s katerimi so se zmanjšale ravni strateške negotovosti med udeleženci v zvezi s prihodnjimi cenami in zvišanji bruto cen ter v zvezi s časovnico in prevladitvijo stroškov, povezanih z uvedbo tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 217 Komisija je v točki 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa v podporo ugotovitvi, da premestitev izmenjav z ravni vodstvenih organov na raven Nemčije ni vplivala na trajajočo naravo kršitve, ugotovila, da so se sestanki na različnih ravneh časovno precej prekrivali. Navedla je, da so se kljub temu, da so bili stiki na ravni vodstvenih organov septembra 2004 prekinjeni, stiki na preostalih dveh ravneh nadaljevali. Zlasti so bili med letoma 2003 in 2007 organizirani sestanki in stiki med konkurenti skupaj na nižji ravni sedežev in na ravni Nemčije, pri čemer so se zaposleni na sedežih pogosto udeleževali sestankov na ravni Nemčije in obratno. Komisija je navedla še to, da so na nižji ravni sedežev udeleženci večkrat razpravljali o informacijah, ki naj bi se izmenjale in na kateri ravni.

2) Prvi očitek

- 218 Kar zadeva prvi očitek tožečih strank v zvezi s „povezavami“ med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov, je treba ugotoviti, da je Komisija kot dokaz takih povezav navedla te elemente: to, da so bili udeleženci na teh ravneh zaposleni pri istih podjetjih, torej pri skupini Scania in strankah poravnave; to, da so imele izmenjave na vsaki od ravni enako vsebino; to, da so se sestanki, ki so potekali na različnih ravneh, časovno med seboj delno prekrivali; to, da so ravni napotovale druga na drugo in si izmenjevale zbrane informacije; to, da so včasih potekali skupni stiki in sestanki med različnimi ravnmi, pri čemer je Komisija posebej napotila na skupne stike in sestanke med zaposlenimi na nižji ravni sedežev in zaposlenimi pri zadevnih podjetjih na ravni Nemčije (glej točki 213 in 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 219 Ta očitek tožečih strank temelji zlasti na okoliščini, da naj ne bi bilo stikov ali skupnih sestankov med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov.
- 220 Kot je razvidno iz točk 215 in 217 zgoraj ter tudi iz pojasnil Komisije v točki 122 odgovora na tožbo, je treba v zvezi s tem na prvem mestu ugotoviti, da se ta institucija pri ugotovitvi, da so bile ravni tajnih stikov med seboj povezane, ni oprla na to, da so obstajali stiki ali skupni sestanki med ravno vodstvenih organov in nižjo ravno sedežev ter med ravno vodstvenih organov in ravno Nemčije. Oprla se je zgolj na obstoj stikov in skupnih sestankov med nižjo ravno sedežev in ravno Nemčije. Torej so trditve, s katerimi želijo tožeče stranke dokazati neobstoj stikov in skupnih sestankov med ravno vodstvenih organov in nižjo ravno sedežev ter med ravno vodstvenih organov in ravno Nemčije, brezpredmetne.
- 221 Na drugem mestu je treba ugotoviti, da je Komisija v izpodbijanem sklepu menila, da so potekali skupni stiki in skupni sestanki med nižjo ravno sedežev in ravno Nemčije, še zlasti med letoma 2003 in 2007 (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa). Iz izpodbijanega sklepa je razvidno, da je bil to eden od elementov, na katere se je oprla pri ugotovitvi, da je bila kršitev trajajoča.
- 222 Kar zadeva to ugotovitev Komisije, je iz spisa razvidno, da so bili sestanki na nižji ravni sedežev in na ravni Nemčije pogosto organizirani v istem času in na istem kraju zaradi priprave poslovnih sejmov ter da so bili udeleženci na nižji ravni sedežev obveščeni o vsebini izmenjav na ravni Nemčije, da so to vsebino posredovali vsak znotraj svojega podjetja in da so bili, splošneje, v stiku z udeleženci izmenjav na ravni Nemčije.
- 223 V zvezi s tem Splošno sodišče napotuje zlasti na dokaze, navedene v točki 137 obrazložitve izpodbijanega sklepa v zvezi s sestankom med konkurenti, ki je potekal 24. avgusta 2004 v Münchnu (Nemčija). Po navedbah [zaupno] so na tem sestanku sodelovali zaposleni na nižji ravni sedežev in na ravni Nemčije. Za skupino Scania sta bila navzoča A z nižje ravni sedežev in B z ravni Nemčije. Na tem sestanku so bile izmenjane informacije o prihodnjih zvišanjih cen na nemškem trgu in o datumih uvedbe na trg modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi. Predstavitev v PowerPointu, ki jo je pripravil [zaupno] in na katero je napoteno v točki 137 obrazložitve izpodbijanega sklepa, kaže na to, da so bile informacije, izmenjane na sestanku 24. avgusta 2004, posredovane sedežu [zaupno].
- 224 Splošno sodišče napotuje tudi na dokaze, predstavljene v točki 147 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki kažejo, da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev obveščeni o vsebini izmenjav o cenah, ki so potekale na ravni Nemčije med sestankom konkurentov v Münchnu 4. in 5. julija 2005. Natančneje, Splošno sodišče napotuje na elektronsko sporočilo, ki ga je C z nižje ravni sedežev pri

[*zaupno*] poslal zaposlenim drugih konkurenčnih podjetij prav tako z nižje ravni sedežev. C je v tem elektronskem sporočilu z napotilom na zgoraj navedeni sestanek, ki je potekal 4. in 5. julija 2005, zlasti navedel, da je med njim [*zaupno*] konkurentom predložil informacije o aktualnem ceniku [*zaupno*] (na podlagi nemškega trga), in naslovnike tega elektronskega sporočila med drugim pozval, naj storijo enako. Zaposleni na sedežu [*zaupno*], ki je bil med naslovniki zgoraj navedenega elektronskega sporočila, je odgovoril, da želi njegovo podjetje ohraniti izmenjave o cenah na ravni trga (torej na ravni Nemčije), in navedel imena zaposlenih [*zaupno*], s katerimi je bilo treba navezati stik v okviru teh izmenjav. Elektronsko sporočilo C je bilo naslovljeno tudi na D z nižje ravni sedežev pri skupini Scania, ki se je udeležil zgoraj navedenega sestanka 4. in 5. julija 2005. Iz spisa izhaja, da D zgoraj navedenega elektronskega sporočila ni prejel, ker je bilo njegovo ime napačno zapisano (glej točko 147 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Vendar elektronsko sporočilo C dokazuje, da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev, vključeno z zaposlenimi skupine Scania, seznanjeni z izmenjavami o cenah med zgoraj navedenim sestankom 4. in 5. julija 2005.

- 225 Splošno sodišče še ugotavlja, da so nekateri zaposleni v udeleženih podjetjih, čeprav so bili zaposleni na ravni sedežev, sodelovali pri izmenjavah na ravni Nemčije, kar potrjuje ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem povezav med nižjo ravno sedežev in ravno Nemčije. Splošno sodišče napotuje zlasti na primer C iz [*zaupno*] in E iz [*zaupno*]. Ta zaposlena, čeprav sta bila zaposlena na ravni sedežev, sta bila dejavna in sta organizirala izmenjavo informacij na ravni Nemčije.
- 226 Iz navedenega je razvidno, da je ugotovitev Komisije, da so obstajali stiki med nižjo ravno sedežev in ravno Nemčije, pravno zadostno dokazana.
- 227 Na tretjem mestu so tožeče stranke v okviru tega tožbenega razloga izpodbijale tudi trditve Komisije iz točke 213 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da so ravni tajnih stikov odkrito napotovale druga na drugo, ter trditve iz točke 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa, da so stranke omejevalnega sporazuma na nižji ravni sedežev večkrat razpravljale o informacijah, ki naj bi se izmenjale in na kateri ravni.
- 228 Te trditve Komisije so pravno zadostno dokazane. Iz dokazov, predstavljenih v točki 116 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki se nanašajo na sestanek med konkurenti na nižji ravni sedežev 3. in 4. julija 2001, namreč zlasti izhaja, da so bili zaposleni na sedežih seznanjeni z vsebino izmenjav na ravni Nemčije ter da so menili, da gredo te izmenjave „predaleč“ in da so „potencialno nevarne“. Iz dokazov, predstavljenih v točki 117 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je razvidno, da so se konkurenti na zgoraj navedenem sestanku 3. in 4. julija 2001 dogovorili, da si bodo v prihodnje na nižji ravni sedežev izmenjevali informacije o proizvodih in tehnične informacije, ne pa informacij o cenah ali primerjalnih podatkov. Prav tako je iz dokazov, predstavljenih v točki 147 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 224 zgoraj), razvidno, da so zaposleni na nižji ravni sedežev razpravljali o tem, katero informacijo si je treba izmenjati na kateri ravni, ter da so nekateri od teh zaposlenih izrazili željo, naj izmenjave o cenah potekajo izključno na ravni Nemčije.
- 229 Iz navedenega izhaja, da tožečim strankam v okviru tega tožbenega razloga ni uspelo omajati ugotovitev Komisije, predstavljenih zlasti v točkah 213 in 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki se nanašajo na povezave, ki so obstajale med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov. Kot je bilo že navedeno, se je Komisija sklicevala na nekaj elementov, ki dokazujejo obstoj povezav med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov (glej točko 218 zgoraj) ter se niso izpodbijali – to je, da so bili udeleženci zaposleni pri istih podjetjih in da so se sestanki, ki so potekali na vseh treh ravneh tajnih stikov, časovno med seboj delno prekrivali – oziroma so se izpodbijali, vendar v okviru

tega tožbenega razloga niso bili omajani – to je, da so obstajali stiki med zaposlenimi na nižji ravni sedežev vsake od strank omejevalnega sporazuma in zaposlenimi na ravni Nemčije. Splošno sodišče ob upoštevanju navedenega meni, da so bile vse tri ravni tajnih stikov med seboj povezane ter da niso delovale ločeno in samostojno druga od druge.

3) *Drugi očitki*

- 230 Kar zadeva drugi očitek tožečih strank (glej točko 212 zgoraj), je treba opozoriti, da Komisija v izpodbijanem sklepu tajnih stikov na nižji ravni sedežev (niti tajnih stikov na preostalih dveh ravneh, obravnavanih ločeno) ni opredelila kot kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ampak je menila, da so vsi stiki na vseh treh ravneh sestavljali enotno in trajajočo kršitev, saj se je z njimi uresničeval skupni načrt s protikonkurenčnim ciljem omejevanja konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP, in sicer zlasti prek izmenjav, zaradi katerih se je zmanjšala strateška negotovost v zvezi s prihodnjimi cenami in zvišanji bruto cen ter v zvezi s časovnico in prevalitvijo stroškov, povezanih z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6 (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 231 Prav tako je treba opozoriti, da Komisiji za to, da ugotovi obstoj enotne in trajajoče kršitve, izmenjav na nižji ravni sedežev, če se obravnavajo ločeno, ni bilo treba opredeliti kot ločeno kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (glej točko 208 zgoraj).
- 232 Iz navedenega izhaja, da ta očitek tožečih strank temelji na napačni predpostavki, da je Komisija v izpodbijanem sklepu izmenjave na nižji ravni sedežev opredelila kot kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP. Vendar je treba ne glede na to napačno predpostavko ob upoštevanju preudarkov iz točk od 208 do 211 zgoraj ter trditve strank preučiti, v kolikšnem obsegu so izmenjave na nižji ravni sedežev prispevale k uresničevanju skupnega načrta, predstavljenega v točki 230 zgoraj.
- 233 Kot je bilo ugotovljeno v okviru preizkusa prvega očitka, je treba v zvezi s tem na prvem mestu opozoriti, da so bili udeleženci na nižji ravni sedežev obveščeni o vsebini izmenjav na ravni Nemčije, da so to vsebino posredovali vsak znotraj svojega podjetja in da so bili, splošneje, v stiku z udeleženci izmenjav na ravni Nemčije (glej točko 222 zgoraj). Torej so zaposleni na nižji ravni sedežev prek sodelovanja pri izmenjavah, zaradi katerih se je zmanjšala strateška negotovost v zvezi s prihodnjimi cenami in datumi uvedbe na trg modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi, prispevali k uresničevanju zgoraj navedenega skupnega načrta.
- 234 Na drugem mestu, iz dokazov, predstavljenih v točki 144 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v zvezi s sestankom med konkurenti na nižji ravni sedežev, ki je potekal 3. in 4. februarja 2005 v Lyonu (Francija), je razvidno, da je na tem sestanku [*zaupno*] druge proizvajalce, med njimi skupino Scania, obvestil o prihodnjem 5-odstotnem zvišanju cene enega od modelov tovornjakov tega proizvajalca. Ugotoviti je treba, da so tožeče stranke trdile, da je bila ta informacija na datum zgoraj navedenega sestanka že javna, ter da so v podporo tej trditvi v fazi replike in nekaj dni pred obravnavo predložile članek iz specializirane revije, katere elektronska izdaja je izšla 4. februarja 2005. Ne glede na dopustnost tega dokaza Splošno sodišče meni, da zgoraj navedeni članek ne dokazuje utemeljenosti trditve tožečih strank, saj je bil obseg informacij, ki jih je predložil [*zaupno*] na sestanku 3. in 4. februarja 2005, širši kot obseg informacij iz zgoraj navedenega članka, v katerem je bilo omenjeno zvišanje cene modela tovornjaka [*zaupno*] zgolj za trg Združenega kraljestva.

- 235 Informacija o ceni, ki jo je [zaupno] predložil na sestanku 3. in 4. februarja 2005 na nižji ravni sedežev, dokazuje, da so izmenjave na tej ravni ne glede na odgovor na vprašanje, ali pomenijo kršitev pravil o konkurenci, prispevale k uresničevanju skupnega načrta, predstavljenega v točki 230 zgoraj, saj dokazuje, da so se te izmenjave nanašale tudi na vprašanja v zvezi z določanjem cen tovornjakov, ne pa samo na tehnična vprašanja.
- 236 Na tretjem mestu, iz internega elektronskega sporočila [zaupno], ki ga je poslal F z nižje ravni sedežev v tem podjetju in je bilo predstavljeno v točki 146 obrazložitve izpodbijanega sklepa, nanašalo pa se je na sestanek med konkurenti 4. in 5. julija 2005, je razvidno, da so si zaposleni na nižji ravni sedežev, med njimi zaposleni na sedežu skupine Scania, izmenjevali informacije med drugim o datumu uvedbe na trg modelov tovornjakov v skladu z okoljskima standardoma Euro 4 in Euro 5. F je na primer v zgoraj navedenem elektronskem sporočilu svoje kolege obvestil o dejstvu, razkritem na sestanku 4. in 5. julija 2005, to je, da bo skupina Scania „pokazala celotno serijo motorjev v skladu s [standardom] Euro 4 (in nekaj motorjev s skladu s [standardom] Euro 5) na dogodku [zaupno]“, ter o tem, da je ta skupina že prejela 2000 naročil za motorje v skladu s standardom Euro 4. Še en primer je obvestilo F svojim kolegom, da v skladu z informacijami, pridobljenimi od [zaupno] na zgoraj navedenem sestanku, stranke te družbe ne izpodbijajo zvišanja cen, povezanih z uvedbo standarda Euro 5, in da je bilo že prodanih 6000 tovornjakov v skladu s tem standardom. Vsebina izmenjanih informacij na nižji ravni sedežev na sestanku 4. in 5. julija 2005 prav tako dokazuje, da so izmenjave na nižji ravni sedežev prispevale k uresničevanju skupnega načrta, predstavljenega v točki 230 zgoraj, saj dokazuje, da so se navedene izmenjave nanašale tudi na vprašanja, povezana z datumom uvedbe na trg modelov tovornjakov v skladu s posebnimi okoljskimi standardi.
- 237 Na četrtem mestu, opozoriti je treba, da so bili udeleženci na vseh treh ravneh tajnih stikov zaposleni pri istih podjetjih, da so se sestanki na nižji ravni sedežev s časovnega vidika delno prekrivali s sestanki na obeh drugih ravneh ter da so obstajali stiki med zaposlenimi na nižji ravni sedežev in zaposlenimi na ravni Nemčije (glej točki 218 in 229 zgoraj).
- 238 Na podlagi navedenega je treba ugotoviti, da so izmenjave informacij na nižji ravni sedežev prispevale k uresničevanju skupnega načrta, predstavljenega v točki 230 zgoraj, zato jih je lahko Komisija upravičeno upoštevala pri ugotovitvi v zvezi z obstojem enotne in trajajoče kršitve.
- 239 Glede na zgoraj navedeno je treba ta tožbeni razlog zavrnil.

c) Četrty tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve ter napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker naj bi Komisija menila, da so tožeče stranke sklenile sporazum oziroma sodelovale pri usklajenem ravnanju v zvezi s časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij

- 240 Trditve tožečih strank v okviru tega tožbenega razloga je mogoče razdeliti na več delov, ki bodo zaporedoma preučeni v nadaljevanju.

1) Prvi del četrtega tožbenega razloga: kršitev obveznosti obrazložitve

- 241 Tožeče stranke trdijo, da jim razlogovanje iz izpodbijanega sklepa ne omogoča razumevanja narave in obsega kršitve, ki jim je bila pripisana. Po eni strani naj bi namreč iz člena 1 izpodbijanega sklepa izhajalo, da je Komisija menila, da so tožeče stranke storile kršitev med drugim z usklajevanjem glede časovnice uvedbe tehnologij na področju emisij v skladu

s standardi od Euro 3 do Euro 6 in da to ravnanje pomeni kršitev po samem zakonu. Po drugi strani naj bi se zdelo, da izpodbijani sklep v točkah 243 in 321 obrazložitve vsebuje tudi trditev, da so dejstva v zvezi z zgoraj navedenim usklajevanjem „povezana“ z domnevnim omejevalnim sporazumom o cenah in bruto cenah in ga „dopolnjujejo“, kar naj bi napeljevalo na to, da zgolj izmenjava informacij o datumih uvedbe tehnologij sama zase ne pomeni kršitve.

- 242 Tožeče stranke ugotavljajo, da to neskladje v razlogovanju Komisije pomeni kršitev člena 296 PDEU in da je treba na tej podlagi izpodbijani sklep razglasiti za ničen.
- 243 Tožeče stranke Komisiji še očitajo, da ni pojasnila razlogov, iz katerih je izmenjava informacij o časovnici uvedbe tehnologij na področju emisij pomenila kršitev zaradi cilja.
- 244 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 245 Opozoriti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso obveznost obrazložitve, določena v členu 296, drugi odstavek, PDEU, bistvena postopkovna zahteva, ki jo je treba razlikovati od vprašanja utemeljenosti obrazložitve, pri kateri gre za vsebinsko zakonitost spornega akta. S tega vidika mora biti zahtevana obrazložitev prilagojena naravi zadevnega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznani z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, pristojno sodišče pa opravi nadzor. Natančneje, glede posamičnih odločb je tako namen obveznosti obrazložitve poleg omogočanja sodnega nadzora zagotavljati zadevnim osebam zadostne informacije, na podlagi katerih lahko ugotovijo, ali sklep morda vsebuje napako, ki omogoča njegovo izpodbijanje (glej sodbo z dne 7. novembra 2019, Campine in Campine Recycling/Komisija, T-240/17, neobjavljena, EU:T:2019:778, točka 321 in navedena sodna praksa).
- 246 Poleg tega je treba obveznost obrazložitve presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki akta ali druge osebe, na katere se akt nanaša v smislu člena 263, drugi odstavek, PDEU. Ne zahteva se, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev akta ustreza zahtevam iz člena 296 PDEU, presojati ne le glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegov kontekst in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo z dne 7. novembra 2019, Campine in Campine Recycling/Komisija, T-240/17, neobjavljena, EU:T:2019:778, točka 322 in navedena sodna praksa).
- 247 Poleg tega obveznost obrazložitve iz člena 296 PDEU zahteva, da je razlogovanje, na katerem temelji odločitev, jasno in nedvoumno. Obrazložitev akta mora biti zato logična in zlasti ne sme vsebovati notranjih protislovij, ki bi ovirala razumevanje razlogov, na katerih ta akt temelji (glej sodbo z dne 29. septembra 2011, Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, točka 151 in navedena sodna praksa).
- 248 V obravnavani zadevi je Komisija v točki 236 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki spada v točko 7.2.3, naslovljeno „Omejevanje konkurence“, navedla, da je cilj protikonkurenčnega ravnanja v tej zadevi omejevanje konkurence na ozemlju EGP.
- 249 V točki 237 obrazložitve izpodbijanega sklepa je Komisija pojasnila, da je glavni element celote sporazumov in usklajenih ravnanj iz obravnavane zadeve, ki jo je mogoče opredeliti kot omejevanje konkurence, zajemal usklajevanje cen in zvišanje bruto cen prek stikov v zvezi s cenami, datumom in dodatnimi stroški, kar zadeva uvedbo na trg novih modelov tovornjakov v skladu s standardi za emisije, ter izmenjavo z vidika konkurence občutljivih informacij.

- 250 Komisija je v točki 238(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da je skupina Scania sklenila sporazume in/ali se usklajevala s konkurenti o časovnici in prevalitvi stroškov uvedbe tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake, ki se zahtevajo s standardi od Euro 3 do Euro 6.
- 251 Komisija je v točki 239 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je bil cilj celote sporazumov in usklajenih ravnanj, pri katerih je sodelovala skupina Scania, omejevanje konkurence v smislu člena 101(1) PDEU ter da so podjetjem omogočali, da svojo cenovno strategijo prilagajajo glede na informacije, ki so jih prejela od konkurentov.
- 252 Komisija je v točki 243 obrazložitve izpodbijanega sklepa pojasnila, da so tožeče stranke, ker so razpravljale o datumu uvedbe novih okoljskih standardov in dodatnih stroških, nastalih zaradi nove tehnologije, pridobile informacije o namenih svojih konkurentov v zvezi z ravno bruto cen. Po pojasnilih Komisije je prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo nove okoljske tehnologije povzročila spremembe bruto cene zadevnih modelov tovornjakov. Udeleženci so bili seznanjeni z datumom, od katerega naj bi bili novi modeli (na katere bi se prevalili dodatni stroški) vključeni v cenik z bruto cenami konkurentov, saj so bili seznanjeni z datumom uvedbe teh novih modelov na trg. Zato je Komisija menila, da je bila narava razprav in sporazumov o datumu uvedbe na trg novih modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi povezana s tajnim dogovarjanjem med udeleženci v zvezi s cenami in zvišanji bruto cen ter ga je dopolnjevala.
- 253 Poleg tega je iz točk od 315 do 350 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki spadajo v točko 7.2.4, naslovljeno „Enotna in trajajoča kršitev“, razvidno, da je Komisija skupini Scania pripisala kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ki jo je opredelila kot enotno in trajajočo kršitev, zajemala pa je tajne stike v zvezi z določanjem cen in zvišanjem bruto cen srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP ter časovnico in prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6. Po mnenju Komisije je bil cilj teh tajnih stikov omejevanje konkurence z zmanjšanjem ravni strateške negotovosti med konkurenti glede prihodnjih cen, zvišanj bruto cen, časovnice in prevalitve stroškov v zvezi z uvedbo modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 254 Komisija je v točki 321 obrazložitve izpodbijanega sklepa ponovila analizo iz točke 243 njegove obrazložitve, v skladu s katero je bila narava razprav in sporazumov o datumu uvedbe na trg novih modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi povezana s tajnim dogovarjanjem med udeleženci v zvezi s cenami in zvišanji bruto cen ter ga je dopolnjevala.
- 255 Nazadnje je treba opozoriti, da člen 1 izpodbijanega sklepa določa:
- „Naslednje pravne osebe iz skupine Scania so z usklajevanjem glede cen in povišanja bruto cen za srednjetežke in težke tovornjake v EGP ter glede časovnice in prevalitve stroškov, povezanih z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake, ki jih določajo standardi od Euro 3 do Euro 6, kršile člen 101 PDEU in člen 53 Sporazuma EGP v naslednjih obdobjih [...]“.
- 256 Po eni strani je iz zgoraj navedene predstavitve izpodbijanega sklepa razvidno, da Komisija v nasprotju s trditvami tožečih strank v tem sklepu usklajevanja o časovnici uvedbe tehnologij na področju emisij ni ločeno opredelila kot ločeno kršitev člena 101 PDEU. Nasprotno, očitno je, da je po njenem mnenju zgoraj navedeno usklajevanje del enotne in trajajoče kršitve, katere enoten protikonkurenčni cilj je omejevanje konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP.

257 Po drugi strani je zlasti iz točk 236, 237, 239, 243 in 321 obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da je Komisija menila, da so bile izmenjave informacij o časovnici uvedbe tehnologij na področju emisij povezane z izmenjavami informacij o cenah in zvišanjih bruto cen in so jih dopolnjevale ter da so v bistvu vse te izmenjave zadevnim podjetjem omogočile, da so svoje cenovne strategije prilagodila glede na informacije, prejete od konkurentov, zato so pomenile omejevanje konkurence zaradi cilja.

258 Iz zgornjih preudarkov je razvidno, da obrazložitev, ki jo vsebuje izpodbijani sklep, jasno in nedvoumno izraža razlogovanje Komisije, tako da lahko Splošno sodišče opravi sodni nadzor. Poleg tega vsebina in podrobna razdelanost trditve tožečih strank pred Splošnim sodiščem kažeta na to, da jim je obrazložitev izpodbijanega sklepa omogočila njegovo učinkovito izpodbijanje pred tem sodiščem.

259 Na podlagi navedenega je treba prvi del tega tožbenega razloga zavrniti.

2) Drugi del četrtega tožbenega razloga: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker naj bi Komisija menila, da so tožeče stranke sklenile sporazum oziroma sodelovale pri usklajenem ravnanju v zvezi s časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij na trg

260 Tožeče stranke izpodbijajo presojo Komisije, v skladu s katero so sklenile sporazum, kar zadeva časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij, ali je bilo njihovo ravnanje glede tega usklajeno.

261 Tožeče stranke v zvezi s tem navajajo, da obveznost skladnosti motorjev tovornjakov s standardi Euro izhaja iz evropske zakonodaje, s katero so proizvajalci tovornjakov seznanjeni, ne pa iz kakršne koli konkurence na področju inovacij.

262 Tožeče stranke še trdijo, da je skupina Scania vedno izpolnjevala različne emisijske standarde Euro še pred iztekom rokov, predpisanih z evropsko zakonodajo, in da je bila njena proizvodnja na splošno načrtovana šest ali sedem let pred skrajnim datumom, določenim z navedeno zakonodajo v zvezi z uvedbo tehnologij v skladu z navedenimi standardi. Po njihovem mnenju to dejstvo ni združljivo s tezo Komisije, po kateri je skupina Scania s konkurenti sklenila sporazum, kar zadeva časovnico uvedbe tehnologij v skladu s standardi Euro, ali je bilo njeno ravnanje v zvezi s tem usklajeno z njimi.

263 Tožeče stranke se sklicujejo še na to, da se datumi uvedbe tehnologij na področju emisij na trg med proizvajalci tovornjakov zelo razlikujejo, s čimer naj bi bil omajan obstoj usklajevanja med njimi, kar zadeva te datume.

264 Tožeče stranke izpodbijajo tudi to, da izmenjave informacij, opisane v izpodbijanem sklepu, dokazujejo, da so sklenile sporazum ali da so sodelovale pri usklajenem ravnanju, kar zadeva uvedbo novih tehnologij na področju emisij.

265 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.

266 V zvezi s tem je treba poudariti, da pojmi „sporazum“, „sklepi podjetniških združenj“ in „usklajeno ravnanje“ subjektivno gledano zajemajo oblike usklajevanja, ki so po naravi enake in se razlikujejo le po intenzivnosti in izraznih oblikah (glej sodbo z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 23 in navedena sodna praksa).

- 267 Sodišče je v zvezi z opredelitvijo usklajenega ravnanja razsodilo, da se tako ravnanje nanaša na kakršno koli obliko usklajenega delovanja podjetij, ki – ne da bi moralo pripeljati do sklenitve pogodbe v pravem pomenu – konkurenčna tveganja hote nadomešča s praktičnim sodelovanjem (glej sodbo z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 268 Merili usklajevanja in sodelovanja, ki pomenita usklajeno ravnanje, je treba – pri čemer nikakor ne zahtevata izdelave dejanskega „načrta“ – razumeti glede na zasnovo določb Pogodbe v zvezi s konkurenco, v skladu s katero mora vsak gospodarski subjekt samostojno določiti politiko, ki jo namerava voditi na notranjem trgu, in pogoje, ki jih bo določil svojim strankam (glej sodbi z dne 28. maja 1998, Deere/Komisija, C-7/95 P, EU:C:1998:256, točka 86 in navedena sodna praksa, in z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 119 in navedena sodna praksa).
- 269 Čeprav ta zahteva po samostojnosti ne izključuje pravice gospodarskih subjektov, da se razumno prilagodijo ugotovljenemu ali pričakovanemu ravnanju konkurentov, pa vendar močno nasprotuje vsakemu neposrednemu ali posrednemu stiku med temi subjekti, ki bi bodisi vplival na ravnanje dejanskega ali potencialnega konkurenta na trgu bodisi bi takemu konkurentu razkril ravnanje na trgu, za katero se je podjetje odločilo ali ki se ga namerava držati, kadar je cilj ali končna posledica teh stikov – upoštevajoč naravo proizvodov ali ponujenih storitev, velikost in število podjetij ter tudi velikost trga – vzpostavitev konkurenčnih razmer, ki ne ustrezajo normalnim razmeram na zadevnem trgu (glej sodbi z dne 28. maja 1998, Deere/Komisija, C-7/95 P, EU:C:1998:256, točka 87 in navedena sodna praksa, in z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 120 in navedena sodna praksa).
- 270 Sodišče je tako razsodilo, da bi bila lahko izmenjava informacij med konkurenti v nasprotju s pravili konkurence, če zmanjšuje ali odpravlja stopnjo negotovosti pri delovanju zadevnega trga, zaradi česar bi bila omejena konkurenca med podjetji (glej sodbo z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 121 in navedena sodna praksa).
- 271 V obravnavani zadevi je treba spomniti, da je Komisija v točki 238(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da je skupina Scania sklenila sporazume in/ali se usklajevala s konkurenti glede časovnice in prevalitve stroškov uvedbe tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake, ki se zahtevajo s standardi od Euro 3 do Euro 6. Ta trditev Komisije temelji na več dokazih, predstavljenih v izpodbijanem sklepu, ki dokazujejo njeno utemeljenost.
- 272 Na prvem mestu je treba napotiti na zapisnik sestanka na ravni vodstvenih organov, ki je potekal 6. aprila 1998 v Bruslju (Belgija) in je bil predstavljen v točki 103 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Iz tega zapisnika je jasno razvidno, da so si udeleženci na njem izmenjali informacije o cenah in časovnici uvedbe modelov tovornjakov v skladu s standardom Euro 3 ter da so se dogovorili, da tehnologije v skladu s tem standardom ne bodo uvedli, preden ta uvedba ne postane obvezna. Zgoraj navedeni zapisnik dokazuje tudi, da so si udeleženci tega sestanka izmenjali informacije o prevalitvi stroškov uvedbe nove tehnologije na cene. Ker je v njem napoteno na „vse člane [zaupno]“, je iz tega mogoče izpeljati, da se je skupina Scania udeležila zgoraj navedenega sestanka 6. aprila 1998.

273 Na drugem mestu Splošno sodišče napotuje na sestanek na ravni vodstvenih organov, ki je potekal 10. in 11. aprila 2003 v Göteborgu (Švedska) in se ga je skupina Scania udeležila, predstavljen pa je v točki 127 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Rokopisni zapiski, ki jih je pripravil predstavnik [zaupno], udeleženec tega sestanka, in so predstavljeni v navedeni točki obrazložitve, dokazujejo, da so si udeleženci izmenjali informacije o cenah in uvedbi tehnologij v skladu s standardom Euro 4. V teh zapiskih je navedeno:

„Prodaja [zaupno] po Euro 4 okt. 2004. [zaupno]/Scania ga lahko uvede prej, vendar ne želi. Vsi se strinjajo z uvedbo [zaupno] ,Uvedba prodaje‘.“

274 Vsebina sestanka, ki je potekal 10. in 11. aprila 2003 in je naveden v točki 273 zgoraj, je izrecno pojasnjena v telefaksu, ki ga je [zaupno] 8. maja 2003 poslal konkurentom, med njimi skupini Scania, ter je bil predstavljen v točki 128 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v njem pa je navedeno:

„Na našem sestanku v Göteborgu smo razpravljali o uvedbi na trg specifikacije Euro 4. Na svojo pobudo sem o tem vprašanju razpravljal z našo kolegico, [G]. Čeprav [zaupno] dvomi, da bomo vsi držali obljube, se strinja z uvedbo na trg septembra 2004, [zaupno]. Zelo jasno, ne bi je smeli ponuditi v prodajo pred tem datumom. Predvidevam, da se še vedno vsi strinjamo in da se bomo držali tega datuma. Če iz kakršnega koli razloga tega ne morete storiti, vas prosim, da me o tem obvestite s povratnim telefaksom.“

275 Tožeče stranke so se sklicevale na pojasnila [zaupno] med upravnim postopkom, v skladu s katerimi zapiski, navedeni v točki 273 zgoraj, ne kažejo na obstoj sporazuma med proizvajalci tovornjakov, ampak je v njih zgolj navedeno, da so vsi kot resničnost sprejeli to, da motorji v skladu s standardom Euro 4 verjetno ne bodo uvedeni na trg pred [zaupno] septembra 2004. Vendar je treba šteti, da ta pojasnila – ki so bila predložena naknadno in nasprotujejo jasnemu besedilu zapiskov predstavnika [zaupno] in telefaksa z dne 8. maja 2003, iz katerega je razvidno, da so se konkurenti dogovorili, da bodo motorji v skladu s standardom Euro 4 uvedeni septembra 2004 – niso prepričljiva.

276 Na tretjem mestu je treba napotiti na elektronsko sporočilo, ki ga je 16. septembra 2004 poslal H, predstavnik [zaupno], konkurentom, med njimi skupini Scania, v katerem jih je seznanil s svojo odločitvijo, da se ne bo udeležil sestanka na ravni vodstvenih organov, ki naj bi potekal v Hannovru (Nemčija). V navedenem elektronskem sporočilu, predstavljenem v točki 138 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je bilo navedeno:

„Tako sem se odločil, ker sem razočaran. Menim, da nista dopustna ravnanje nekaterih od naših kolegov (zlasti enega od njih) pri komunikaciji v zvezi z Euro 4 in Euro 5, ter način, kako so ti kolegi poskusili škodovati podobi industrije tovornjakov, in še posebej nekaterih od njihovih kolegov [...]“.

277 [Zaupno] je v ustni izjavi, dani med upravnim postopkom in predstavljeni v točki 138 obrazložitve izpodbijanega sklepa, pojasnila, da je tehnologijo v skladu s standardom Euro 4 uvedla pred datumom, dogovorjenim s konkurenti, to je septembrom 2004 (glej točki 273 in 274 zgoraj), in da je bil to razlog za nezadovoljstvo, ki ga je izrazil predstavnik [zaupno] v tem elektronskem sporočilu. Iz spisa je razvidno, da so se izmenjave na ravni vodstvenih organov po tem incidentu prenehale (točka 138 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

- 278 Elektronsko sporočilo predstavnika [zaupno], predstavljeno v točki 276 zgoraj, v povezavi z dokazi, predstavljenimi v točkah 273 in 274 zgoraj, dokazuje obstoj sporazuma med konkurenti, med katerimi je bila skupina Scania, v zvezi z datumom uvedbe tehnologij v skladu s standardom Euro 4 na trg.
- 279 Tožeče stranke so napotile na zapriseženo izjavo predstavnika [zaupno], ki je kot avtor elektronskega sporočila, predstavljenega v točki 276 zgoraj, pojasnil, da je bilo njegovo elektronsko sporočilo poslano zaradi napetosti med [zaupno] in [zaupno] ter da ni bilo nobenega sporazuma med proizvajalci tovornjakov, kar zadeva datum uvedbe motorjev v skladu s standardom Euro 4. Po mnenju tožečih strank je zgoraj navedena zaprisežena izjava potrjena s tem, da se [zaupno] in njen predstavnik sploh nista odzvala na napoved skupine Scania na tiskovni konferenci 31. marca 2004, da bo na trg uvedla svoj prvi motor v skladu s standardom Euro 4. Glede tega menijo, da je mogoče predpostaviti, da bi se predstavnik [zaupno], če bi proizvajalci sklenili sporazum o časovnici uvedbe tehnologije v skladu s standardom Euro 4, enako odzval na napoved skupine Scania.
- 280 Te trditve tožečih strank se ne zdijo prepričljive.
- 281 Kar po eni strani zadeva zgoraj navedeno zapriseženo izjavo, jo je dal avtor elektronskega sporočila, predstavljenega v točki 276 zgoraj, več let po zadevnih dogodkih za namene upravnega postopka, kar pomeni, da je bila dana *in tempore suspecto*. Njena vsebina zato ne more omajati dokazne vrednosti dokazov, ki izvirajo iz obdobja dogodkov in so objektivnejši, kot je telefaks, naveden v točki 274 zgoraj, in dokazne vrednosti izjave [zaupno], navedene v točki 277 zgoraj (glej v tem smislu sodbe z dne 27. septembra 2006, Archer Daniels Midland/Komisija, T-59/02, EU:T:2006:272, točka 277; z dne 8. julija 2008, Lafarge/Komisija, T-54/03, neobjavljena, EU:T:2008:255, točka 379, in z dne 29. junija 2012, E.ON Ruhrgas in E.ON/Komisija, T-360/09, EU:T:2012:332, točka 201). Vsi ti dokazi kažejo na obstoj sporazuma med proizvajalci tovornjakov, kar zadeva datum uvedbe tehnologije v skladu s standardom Euro 4.
- 282 Kar po drugi strani zadeva trditev v zvezi s tiskovno konferenco skupine Scania, ki je potekala 31. marca 2004, je treba ugotoviti, da sporočilo za javnost, ki so ga predložile tožeče stranke, še zdaleč ne potrjuje njihove teze, ampak je v njem napovedana uvedba motorjev s 420 konjskimi močmi (horse power) v skladu s standardom Euro 4 septembra 2004, to je na datum, ki se sklada z datumom, dogovorjenim med konkurenti na sestanku 10. in 11. aprila 2003 v Göteborgu (glej točki 273 in 274 zgoraj).
- 283 Na četrtem mestu Splošno sodišče napotuje na izmenjave informacij med konkurenti, med katerimi je bila družba Scania DE, ki so potekale med 2. in 8. decembrom 2004, njihov cilj pa je bil zvišati cene, predvidene za leto 2005 (točka 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa). V tem okviru je [zaupno] navedla, da bo za prehod z „z Euro 3 na Euro 4“ zaračunala 5410 EUR.
- 284 Kot je razvidno iz točke 141 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je 2. decembra 2004 predstavnik družbe Scania DE, B, zaposlenim konkurenčnih podjetij poslal elektronsko sporočilo, v katerem jih je vprašal, na kateri datum in po kakšni bruto ceni se bodo dobavljali motorji v skladu s standardoma 4 in 5. Predstavnik [zaupno] je v odgovoru predložil informacije, na katere se je vprašanje nanašalo, in zlasti navedel, da bosta dodatni ceni za motorje v skladu s standardom Euro 4 in standardom Euro 5 znašali 11.500 EUR oziroma 14.800 EUR. B je 17. decembra 2004 posredoval informacije, zbrane pri konkurentih (točka 142 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

- 285 Na petem mestu je treba napotiti na sestanek 12. septembra 2005, predstavljen v točki 149 obrazložitve izpodbijanega sklepa, na katerem so se obravnavali zlasti „položaj Euro 4/5“ in „zvišanja cen, predvidenih za leto 2006“. Iz rokopisnih zapiskov je razvidno, da so si na tem sestanku konkurenti, med katerimi je bil predstavnik družbe Scania DE, I, izmenjali informacije o datumu uvedbe modelov tovornjakov v skladu s standardoma Euro 4 in Euro 5 na trg in o določanju cene zanje.
- 286 Na šestem mestu je treba napotiti na elektronsko sporočilo z dne 21. julija 2009, predstavljeno v točki 180 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v katerem je eden od zaposlenih pri [zaupno] predlagal vpis spodaj navedene točke na dnevni red sestanka med konkurenti, ki ga je organizirala družba Scania DE in naj bi potekal 17. in 18. septembra 2009: „Euro VI – vem – nam je dovoljeno o njem govoriti in ali to želimo?“
- 287 V točki 181 obrazložitve izpodbijanega sklepa je predstavljen sestanek z dne 17. in 18. septembra 2009, naveden v točki 286 zgoraj. Iz dokazov, predstavljenih v zgoraj navedeni točki obrazložitve, ki jih tožeče stranke ne izpodbijajo, je razvidno, da so si konkurenti izmenjali informacije o datumu uvedbe tehnologije v skladu s standardom Euro 6 in o zvišanjih cen, predvidenih za leto 2010.
- 288 Iz dokazov in dejstev, predstavljenih v točkah od 272 do 287 zgoraj, je razvidno, da je Komisija pravno zadostno dokazala, da je skupina Scania sklenila sporazume in/ali se usklajevala s konkurenti glede časovnice in prevailitve stroškov uvedbe tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake, ki se zahtevajo s standardi od Euro 3 do Euro 6.
- 289 Te ugotovitve ni mogoče ovreči s trditvami tožečih strank, navedenimi v točkah od 261 do 263 zgoraj. Zlasti je treba ugotoviti, da se je evropska zakonodaja v zvezi z datumi za uvedbo standardov Euro na področju emisij nanašala le na roke za uvedbo navedenih standardov (glej točko 6 obrazložitve izpodbijanega sklepa) in z njo proizvajalcem tovornjakov ni bilo naloženo, da si morajo izmenjati informacije v zvezi s časovnico uvedbe proizvodov v skladu s temi standardi na trg. Poleg tega okoliščina, da je skupina Scania svojo proizvodnjo načrtovala več let pred skrajnim datumom, določenim z evropsko zakonodajo za uvedbo enega od standardov Euro, ne dokazuje, da ni sodelovala pri usklajevanju z drugimi proizvajalci tovornjakov. Prav tako niti dejstvo, da se datumi uvedbe tehnologij na področju emisij med proizvajalci tovornjakov razlikujejo, ne dokazuje, da med njimi ni bilo izmenjav informacij, na podlagi katerih bi se lahko seznanili z načrti svojih konkurentov.
- 290 Na podlagi zgornjih preudarkov je treba drugi del tega tožbenega razloga zavrniti.

3) Tretji del četrtega tožbenega razloga: izmenjava informacij o časovnici uvedbe tehnologij na področju emisij naj ne bi pomenila kršitve zaradi cilja

- 291 Tožeče stranke trdijo, da dokazi iz spisa kažejo kvečjemu na to, da so udeleženci izjemoma delili informacije o časovnici uvedbe na trg vsak svoje tehnologije na področju emisij. Te redke izmenjave pa naj ne bi pomenile kršitve zaradi cilja. Po njihovem mnenju v izpodbijanem sklepu ni dokazano, da je mogoče izmenjavo informacij o časovnici uvedbe tehnologij na področju emisij po naravi obravnavati kot škodljivo za dobro delovanje običajne konkurence, ne da bi bilo treba preučiti njene posledice.

- 292 Tožeče stranke namreč menijo, da je težko razumeti, kako bi lahko izmenjava informacij o datumih uvedbe na trg povzročila še tako majhno zamudo ali ovirala konkurenco pri ponudbi zadevnih novih tehnologij, saj, prvič, tehnični razvoj nove tehnologije za nadzor nad emisijami traja približno šest ali sedem let, drugič, so morali vsi proizvajalci zasnovati nove motorje v skladu s standardi Euro in so zadevne tehnologije uvedli na trg pred roki, predpisanimi z evropsko zakonodajo, ter, tretjič, praktično ni bilo povpraševanja po tovarnjakih, skladnih s standardi Euro, preden so ti postali obvezni. Po mnenju tožečih strank je povsem očitno, da cilj izmenjave informacij ni bila „zamuda“ pri uvedbi tehnologij na področju emisij.
- 293 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 294 Opozoriti je treba, da je Komisija v točkah 238(b) in 239 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je bil cilj celote sporazumov in usklajenih ravnanj, pri katerih je sodelovala skupina Scania in med katerimi so bili sporazumi ali usklajena ravnanja v zvezi s časovnico in prevalitvijo stroškov za uvedbo tehnologij na področju emisij, omejevanje konkurence v smislu člena 101 PDEU ter da je podjetjem omogočila, da so svoje cenovne strategije prilagodila ob upoštevanju informacij, ki so jih prejela od konkurentov. Poleg tega je Komisija v točkah 243 in 321 obrazložitve izpodbijanega sklepa pojasnila, da je bila narava razprav in sporazumov o datumu uvedbe novih modelov tovarnjakov v skladu z okoljskimi standardi na trg povezana s tajnim dogovarjanjem med udeleženci v zvezi s cenami in zvišanji bruto cen ter ga je dopolnjevala. Opozoriti je treba še, da je Komisija ugotovila obstoj enotne in trajajoče kršitve, katere cilj je bil omejevanje konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovarnjakov v EGP ter je zajemala ravnanja, zaradi katerih so se zmanjšale ravni strateške negotovosti med udeleženci, kar med drugim zadeva prihodnje cene in zvišanja bruto cen (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 295 Iz navedenega izhaja, da trditve tožečih strank, predstavljene v točkah 291 in 292 zgoraj, temeljijo na nizu napačnih predpostavk.
- 296 Kot je bilo namreč že navedeno, Komisija izmenjav informacij o časovnici za uvedbo tehnologij na področju emisij samih zase ni opredelila kot kršitev. Prav tako teh izmenjav ni ločeno opredelila kot omejevanje konkurence zaradi cilja, ampak so se upoštevale skupaj z drugimi tajnimi ravnanji. Tako je bila „ta celota sporazumov in usklajenih ravnanj“ v točki 239 obrazložitve izpodbijanega sklepa opredeljena kot omejevanje konkurence zaradi cilja, ki je udeležencem omogočalo, da svojo cenovno strategijo prilagajajo glede na informacije, ki so jih prejeli od konkurentov.
- 297 K temu je treba še dodati, da ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem enotne in trajajoče kršitve ne temelji na ugotovitvi, da so sporazumi ali usklajena ravnanja v zvezi s časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij pomenili oviro za ponudbo novih tehnologij, na kar napeljujejo trditve tožečih strank, predstavljene v točki 292 zgoraj. Ugotovitev Komisije temelji na ugotovitvi, da so ta tajna ravnanja dopolnjevala tajna ravnanja v zvezi s cenami in zvišanji bruto cen. Iz vsebine izmenjav med konkurenti, predstavljenih v izpodbijanem sklepu, je namreč razvidno, da je uvedba tehnologij za zagotovitev skladnosti motorjev tovarnjakov s standardi Euro lahko vplivala na cene zadevnih modelov tovarnjakov in povzročila zvišanje teh cen. Konkurenti med seboj niso razpravljali le o časovnici, ampak tudi o prevalitvi stroškov, povezanih z uvedbo nove tehnologije. Torej je Komisija v točkah 243 in 321 obrazložitve izpodbijanega sklepa utemeljeno ugotovila, da so se konkurenti, ker so razpravljali o datumu uvedbe novih tehnologij in dodatnih stroških, nastalih zaradi njih, seznanili z ravno predvidenih bruto cen in časovnico njihovega zviševanja. Iz tega sledi, da trditve tožečih strank, predstavljene v točki 292 zgoraj, temeljijo na napačnem razumevanju izpodbijanega sklepa in so brezpredmetne.

- 298 Vprašanje, ali izmenjava informacij med proizvajalci tovornjakov, ki jim je omogočila seznanitev s predvideno ravno bruto cen konkurentov in časovnico njihovega zviševanja, pomeni omejevanje konkurence zaradi cilja, se ne obravnava v trditvah tožečih strank v okviru tega tožbenega razloga, ki – kot je bilo že navedeno – temeljijo na napačnem razumevanju, v skladu s katerim je Komisija navedenim proizvajalcem očitala oviranje ponudbe novih tehnologij (glej točko 297 zgoraj). Zaradi popolnosti je treba opozoriti, da bi bila lahko izmenjava informacij med konkurenti v nasprotju s pravili o konkurenci, če zmanjšuje ali odpravlja stopnjo negotovosti pri delovanju zadevnega trga, zaradi česar bi bila omejena konkurenca med podjetji (glej točko 270 zgoraj). Natančneje, šteti je treba, da ima izmenjava informacij, ki lahko odpravi negotovost pri zainteresiranih osebah glede datuma, obsega in načinov prilagajanja ravnanja na trgu, ki ga bodo opravila zadevna podjetja, protikonkurenčni cilj (glej sodbo z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 122 in navedena sodna praksa).
- 299 V obravnavani zadevi je treba ob upoštevanju sodne prakse, predstavljene v točki 298 zgoraj, ugotoviti, da izmenjava informacij med konkurenti, ki jim omogoča pridobitev informacij o ravni predvidenih bruto cen in o časovnici povišanja teh bruto cen, s čimer se odpravlja negotovost v zvezi s prihodnjim ravnanjem, pomeni omejevanje konkurence zaradi cilja (glej v tem smislu sodbo z dne 16. septembra 2013, Mamoli Robinetteria/Komisija, T-376/10, EU:T:2013:442, točka 72).
- 300 Glede na zgoraj navedeno je treba tretji del tega tožbenega razloga zavrniti. Zato je treba ta tožbeni razlog zavrniti v celoti.

d) Peti tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker je Komisija izmenjave informacij na ravni Nemčije opredelila kot kršitev „zaradi cilja“

1) Uvodne ugotovitve

- 301 Tožeče stranke trdijo, da Komisija ni predložila natančnih in doslednih dokazov v podporo svoji tezi, da je izmenjava informacij na ravni Nemčije pomenila zadostno oviro za konkurenco, da se opredeli kot omejevanje „zaradi cilja“ v smislu sodbe z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija (C-67/13 P, EU:C:2014:2204).
- 302 Tožeče stranke trdijo, da je iz analize vsebine, ciljev ter ekonomskega in pravnega okvira informacij, izmenjanih na ravni Nemčije, razvidno, da presoja „zaradi cilja“, ki jo je izvedla Komisija, vsebuje napačno uporabo prava ali očitno napako pri presoji.
- 303 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 304 Opozoriti je treba, da je Komisija v točki 238 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, prvič, da je skupina Scania sklenila sporazume in/ali se je s strankami poravnave uskladila o predvidenih spremembah bruto cen in cenikov z bruto cenami ter o časovnici teh sprememb, občasno pa tudi o predvidenih spremembah neto cen ali rabatov, ponujenih strankam, drugič, da je skupina Scania sklenila sporazume in/ali se je s strankami poravnave uskladila o časovnici in prevalitvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6 ter, tretjič, da si je skupina Scania s strankami poravnave izmenjala še druge s poslovnega vidika občutljive informacije, to je informacije v zvezi

z dobavnimi roki, sklenjenimi naročili in ravnmi zalog, ciljnim tržnimi deleži, aktualnimi neto cenami in popusti, ceniki z bruto cenami (celo preden so začeli veljati) in konfiguratorji tovornjakov.

- 305 V skladu s točko 212 obrazložitve izpodbijanega sklepa so tajne prakse, ki jih je Komisija predstavila v točki 238 obrazložitve navedenega sklepa, potekale na vseh treh ravneh, opredeljenih v točkah od 35 do 38 zgoraj, zlasti pa na ravni Nemčije.
- 306 Komisija je v točki 239 obrazložitve izpodbijanega sklepa menila, da je bil cilj vseh sporazumov in usklajenih ravnanj, predstavljenih v točki 238 obrazložitve izpodbijanega sklepa, omejevanje konkurence v smislu člena 101(1) PDEU, ter da so podjetjem omogočali, da svojo cenovno strategijo prilagajajo glede na informacije, ki so jih prejeli od konkurentov.
- 307 Opozoriti je še treba, da je Komisija vsa ta tajna ravnanja opredelila kot enotno in trajajočo kršitev, ki je trajala od leta 1997 do leta 2011. Po njenem mnenju so skupina Scania in stranke poravnave uresničevale celovit načrt z enotnim protikonkurenčnim ciljem omejevanja konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP. Ta cilj naj bi bil uresničen prek ravnanj, s katerimi so se zmanjšale ravni strateške negotovosti med konkurenti v zvezi s prihodnjimi cenami in zvišanji bruto cen ter v zvezi s časovnico in prevladitvijo stroškov, povezanih z uvedbo tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi (točka 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 308 Iz navedenega je razvidno, da je Komisija, čeprav tajnih stikov na ravni Nemčije samih zase v obravnavani zadevi ni opredelila kot kršitev člena 101 PDEU, menila, da ti stiki pomenijo omejevanje konkurence zaradi cilja in da so sestavni del enotne in trajajoče kršitve, pripisane skupini Scania, ki so prispevali k njenemu uresničevanju. V okviru tega tožbenega razloga je treba preučiti utemeljenost presoje Komisije, da so tajni stiki na ravni Nemčije pomenili omejevanje konkurence zaradi cilja.
- 309 V zvezi s tem je iz sodne prakse Sodišča razvidno, da so nekatere vrste usklajevanja med podjetji za konkurenco tako škodljive, da je mogoče šteti, da ugotavljanje njihovih posledic ni potrebno (sodbi z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 49, in z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 113; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító in drugi, C-32/11, EU:C:2013:160, točka 34).
- 310 Razlikovanje med „kršitvami zaradi cilja“ in „kršitvami zaradi posledic“ je povezano z dejstvom, da je nekatere oblike dogovarjanja med podjetji mogoče že zaradi njihove narave obravnavati kot škodljive za dobro delovanje običajnega konkurenčnega trga (sodbi z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 50, in z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 114; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító in drugi, C-32/11, EU:C:2013:160, točka 35).
- 311 Tako je sprejeto, da je mogoče šteti, da imajo nekatera tajna ravnanja, kot so tista, katerih posledica je to, da karteli določijo horizontalne cene, tako negativne posledice zlasti na ceno, količino ter kakovost proizvodov in storitev, da za namene uporabe člena 101(1) PDEU ni treba dokazovati njihovih konkretnih posledic za trg. Izkušnje namreč kažejo, da taka ravnanja pomenijo zmanjšanje proizvodnje in zvišanje cene, kar negativno vpliva na razdelitev virov zlasti v škodo potrošnikov (sodbi z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 51, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 115).

- 312 Če se z analizo vrste usklajevanja med podjetji ne ugotovi zadostna stopnja škodljivosti za konkurenco, pa je treba preučiti posledice takega dogovarjanja in za njegovo prepoved zahtevati predložitev dokazov o tem, da je bila konkurenca dejansko preprečena, omejena ali znatno izkrivljena (sodbe z dne 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító in drugi, C-32/11, EU:C:2013:160, točka 34; z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 52, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 116).
- 313 V skladu s sodno prakso Sodišča je treba za preučitev, ali je sporazum med podjetji ali sklep podjetniškega združenja tako škodljiv, da se šteje, da pomeni omejevanje konkurence „zaradi cilja“ v smislu člena 101(1) PDEU, upoštevati vsebino njegovih določb, cilje, ki se želijo z njim doseči, ter gospodarski in pravni okvir, v katerega je umeščen. Pri presoji navedenega okvira je treba upoštevati tudi naravo zadevnega blaga ali storitev ter dejanske pogoje delovanja in sestave zadevnega trga ali trgov (sodbi z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 53, in z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 117; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító in drugi, C-32/11, EU:C:2013:160, točka 36).
- 314 Poleg tega lahko organi, pristojni za varstvo konkurence, nacionalna sodišča in sodišča Unije upoštevajo namen strank, čeprav ta ni nujni dejavnik za opredelitev omejujoče narave sporazuma (sodbe z dne 14. marca 2013, Allianz Hungária Biztosító in drugi, C-32/11, EU:C:2013:160, točka 37; z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 54, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 118).
- 315 Kar zadeva, natančneje, izmenjavo informacij med konkurenti, je treba opozoriti, da je treba merili usklajevanja in sodelovanja, ki pomenita usklajeno ravnanje, razumeti glede na zasnovo določb Pogodbe v zvezi s konkurenco, v skladu s katero mora vsak gospodarski subjekt samostojno določiti politiko, ki jo namerava voditi na notranjem trgu (sodbi z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 32, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 119).
- 316 Čeprav ta zahteva po samostojnosti ne izključuje pravice gospodarskih subjektov, da se razumno prilagodijo ugotovljenemu ali pričakovanemu ravnanju konkurentov, pa vendar močno nasprotuje vsakemu neposrednemu ali posrednemu stiku med temi subjekti, s katerim bi se bodisi vplivalo na ravnanje dejanskega ali potencialnega konkurenta na trgu bodisi bi se takemu konkurentu razkrilo ravnanje na trgu, za katero se je podjetje odločilo ali ki se ga namerava držati, kadar je cilj ali posledica teh stikov – upoštevajoč naravo proizvodov ali ponujenih storitev, velikost in število podjetij ter velikost trga – vzpostavitev takih konkurenčnih razmer, ki ne ustrezajo normalnim razmeram na zadevnem trgu (sodbi z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 33, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 120).
- 317 Sodišče je tako razsodilo, da bi bila lahko izmenjava informacij med konkurenti v nasprotju s pravili konkurence, če zmanjšuje ali odpravlja stopnjo negotovosti pri delovanju zadevnega trga, zaradi česar bi bila omejena konkurenca med podjetji (sodbe z dne 2. oktobra 2003, Thyssen Stahl/Komisija, C-194/99 P, EU:C:2003:527, točka 81; z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 35, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 121).

- 318 Natančneje, šteti je treba, da ima izmenjava informacij, ki lahko odpravi negotovost pri zainteresiranih osebah glede datuma, obsega in načinov prilagajanja ravnanja na trgu, ki ga bodo opravila zadevna podjetja, protikonkurenčni cilj (sodba z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 122; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 41).
- 319 Poleg tega ima usklajeno ravnanje lahko protikonkurenčni cilj, tudi če nima neposredne zveze s potrošniškimi cenami. Besedilo člena 101(1) PDEU namreč ne dopušča ugotovitve, da je prepovedano le usklajeno ravnanje, ki ima neposreden vpliv na cene, ki jih plačajo končni potrošniki (sodba z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 123; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 36).
- 320 Nasprotno, iz navedenega člena 101(1)(a) PDEU izhaja, da ima usklajeno ravnanje lahko protikonkurenčni cilj, če „neposredno ali posredno določ[a] nakupne ali prodajne cene ali druge pogoje poslovanja“ (sodbi z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 37, in z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 124).
- 321 Člen 101 PDEU vsekakor tako kot druga pravila o konkurenci iz Pogodbe ni namenjen le varstvu neposrednih interesov konkurentov ali potrošnikov, ampak tudi varstvu strukture trga in s tem konkurence. Zato ugotovitev obstoja protikonkurenčnega cilja usklajenega ravnanja ne more biti odvisna od ugotovitve obstoja neposredne zveze med tem ravnanjem in potrošniškimi cenami (sodbi z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točki 38 in 39, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 125).
- 322 Nazadnje je treba opozoriti, da že iz besedila člena 101(1) PDEU izhaja, da pojem usklajenega ravnanja poleg usklajevanja med zadevnimi podjetji zajema temu usklajevanju ustrezno ravnanje na trgu in vzročno zvezo med tema elementoma (sodbi z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 51, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 126).
- 323 V zvezi s tem je Sodišče ugotovilo, da se – razen če zadevna podjetja dokažejo nasprotno – domneva, da podjetja, ki so udeležena pri usklajevanju in so še naprej dejavna na trgu, pri odločanju, kako bodo ravnala na tem trgu, upoštevajo informacije, ki so si jih izmenjala s konkurenti. Natančneje, Sodišče je ugotovilo, da je takšno usklajeno ravnanje zajeto s členom 101(1) PDEU, tudi če ni protikonkurenčnih posledic na navedenem trgu (sodbi z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 51, ter z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 127).

2) Vsebina izmenjanih informacij

i) Predvidene spremembe bruto cen in cenikov z bruto cenami ter časovnica teh sprememb iz točke 238(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa

- 324 Tožeče stranke trdijo, da informacije, izmenjane na ravni Nemčije v zvezi z bruto cenami, niso bile takšne, da bi se z njimi omilila „strateška“ negotovost med konkurenti.

325 V zvezi s tem tožeče stranke na prvem mestu trdijo, da so se informacije o cenah, izmenjane na ravni Nemčije, nanašale na veljavne cene, ki so jih distributerji zaračunavali koncesionarjem v Nemčiji, ne pa na prihodnje cene ali na namene v zvezi z njimi. Na drugem mestu trdijo, da so se izmenjave na ravni Nemčije nanašale na cene, ki so že bile javne, na tretjem mestu pa še, da niso imele izmenjane bruto cene nikakršne informativne vrednosti, kar zadeva cene, ki so se dejansko zaračunavale končnemu potrošniku.

– *Trditev tožečih strank v zvezi z aktualno ali prihodnjo naravo informacij, izmenjanih na ravni Nemčije*

326 Komisija je v točki 240 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da so konkurenti med seboj razpravljali o več dejavnikih v zvezi s prihodnjim določanjem cen in prihodnjim razvojem bruto cen.

327 Tožeče stranke izpodbijajo ugotovitev Komisije iz izpodbijanega sklepa, da so se informacije o bruto cenah, izmenjane na ravni Nemčije, nanašale na prihodnje bruto cene in na namene v zvezi s cenami. Pri tem v bistvu trdijo, da se je izmenjava teh informacij nanašala na veljavne bruto cene in torej ni imela takega strateškega pomena, da bi ga bilo mogoče opredeliti kot omejevanje konkurence „zaradi cilja“. Izmenjane bruto cene naj bi bile veljavne (aktualne), saj so bile pred izmenjavo že sporočene mrežam koncesionarjev ali so se uporabljale za dobave ali naročila, ki so jih stranke že oddale.

328 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da spis vsebuje številne dokaze o tem, da so bile razprave na ravni Nemčije o zvišanjih bruto cen očitno proaktivne in je bil njihov namen odpraviti negotovosti v zvezi s prihodnjo cenovno politiko konkurentov. Tako so se izmenjave med 2. in 8. decembrom 2004, opisane v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, nanašale na zvišanja cen, načrtovana za leto 2005, izmenjave informacij, ki so potekale 12. septembra 2005, opisane v točki 149 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so se nanašale na zvišanja cen, načrtovana za leto 2006, izmenjave informacij, ki so potekale junija in julija 2007, opisane v točki 158 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so se nanašale na zvišanja cen, načrtovana za leto 2008, izmenjave informacij, ki so potekale 12. in 13. marca 2008, opisane v točki 166 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so se nanašale na zvišanja cen za obdobje, ki je zajemalo leti 2008 in 2009, izmenjave informacij, ki so potekale julija 2009, opisane v točki 179 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so se nanašale na zvišanja cen, načrtovana za leto 2010, elektronsko sporočilo z dne 14. oktobra 2010, opisano v točki 190 obrazložitve izpodbijanega sklepa, pa dokazuje izmenjavo informacij v zvezi z zvišanji cen za leto 2011. Zaposleni družbe Scania DE so se udeležili vseh teh izmenjav.

329 Poleg tega je iz spisa razvidno, da so si tako skupina Scania kot drugi konkurenti med seboj sporočali zvišanja cen, ki so jih nameravali uporabiti, če jih je kateri od konkurentov o tem povprašal. Tako je eden od zaposlenih pri [zaupno] na ravni Nemčije v elektronskem sporočilu z dne 2. decembra 2004, opisanem v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, konkurenta zaprosil za informacije o zvišanjih cen, načrtovanih za leto 2005, pri čemer je navedel: „Zvišanja cen 2005: kot vsako leto želi šef vedeti, ali in kdaj boste zvišali cene prihodnje leto.“ Ob tem je še natančneje navedel: „Zato vas prosim, da to informacijo delite z vsemi, da ne bomo izgubljali časa s posamičnimi povpraševanji.“ Prav tako je v elektronskem sporočilu z dne 20. julija 2009, predstavljenem v točki 179 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki se nanaša na povpraševanje po informacijah, zlasti glede zvišanj cen za leto 2010, navedeno: „[K]ot vsako leto je treba v hiši opraviti proaktivno načrtovanje in z njim [je treba obravnavati] povezana vprašanja.“

- 330 Tožeče stranke izpodbijajo prospektivnost izmenjanih bruto cen, pri čemer trdijo, da so se informacije o cenah, izmenjane na ravni Nemčije, nanašale na cenike z bruto cenami med distributerji in koncesionarji, ki so bile že sporočene koncesionarjem in so bile že uporabljene kot podlaga za naročila, ki so jih oddale končne stranke. V podporo tem trditvam se sklicujejo na dve poročili, ki ju je pripravila družba za ekonomsko svetovanje in od katerih je bilo prvo z dne 20. septembra 2016 Komisiji predloženo med upravnim postopkom (v nadaljevanju: ekonomsko poročilo z dne 20. septembra 2016), drugo z dne 9. decembra 2017 pa je bilo prvič predloženo pred Splošnim sodiščem (v nadaljevanju: ekonomsko poročilo z dne 9. decembra 2017). V teh poročilih so bile analizirane izmenjave informacij med konkurenti, v katere je bila vpletena družba Scania DE (in so bile navedene v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah in izpodbijanem sklepu) in ki ob upoštevanju podatkov, ki jih je predložila skupina Scania, domnevno dokazujejo, da se je vsaka od teh izmenjav nanašala na cenike z bruto cenami, ki so bili že pred njihovo predložitvijo konkurentom družbe Scania DE sporočeni koncesionarjem skupine Scania v Nemčiji ali so bili uporabljeni kot referenca za sklepanje naročil s končnimi strankami.
- 331 Te trditve tožečih strank Splošnega sodišča ne prepričajo.
- 332 Ne glede na zanesljivost in natančnost podatkov, uporabljenih v obeh poročilih, navedenih v točki 330 zgoraj, ki so ju naročile tožeče stranke za svojo obrambo v okviru upravnega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem, je treba namreč ugotoviti, da več izmenjav informacij, predstavljenih v izpodbijanem sklepu, razkriva, da so se zvišanja cen, o katerih se je razpravljalo med temi izmenjavami, nanašala na naročila, sklenjena po navedenih izmenjavah. Torej je prospektivnost izmenjanih informacij dokazana tudi v skladu z analizo, ki so jo uporabile tožeče stranke. V zvezi s tem Splošno sodišče kot primer napotuje na izmenjave informacij na ravni Nemčije, predstavljene v točkah 140, 149, 166, 171 in 190 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Tako je med izmenjavami decembra 2004, predstavljenimi v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, [zaupno] konkurente obvestil, da se bodo cene na cenikih za vozila in dodatno opremo zvišale za 3 % za naročila, sklenjena po 1. aprilu 2005, v okviru predstavitve, ki jo je imel [zaupno] na sestanku med konkurenti na ravni Nemčije 12. in 13. marca 2008, predstavljenem v točki 166 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je [zaupno] konkurente obvestil o zvišanju cen nekaterih modelov tovornjakov, ki se bo uporabljalo za naročila, sklenjena od aprila 2008, od oktobra 2008 in od aprila 2009, elektronsko sporočilo z dne 7. novembra 2008, predstavljeno v točki 171 obrazložitve izpodbijanega sklepa, pa konkurente obvešča o zvišanjih cen, ki jih bo [zaupno] uporabila za naročila, sklenjena od aprila 2009, in zvišanjih cen, ki jih bo [zaupno] uporabila za naročila, sklenjena od februarja 2009.
- 333 Poleg tega je treba ugotoviti, da tudi če so proizvajalci tovornjakov pred izmenjavo informacij o zvišanjih bruto cen na ravni Nemčije „interno“, to je koncesionarjem, sporočili, da nameravajo zvišati bruto cene, in tudi če so že sprejeli naročila na podlagi teh bruto cen, to še ne pomeni, da izmenjane informacije za njihove konkurente niso bile koristne, saj te informacije niso bile javne in so razkrivale prihodnjo cenovno strategijo proizvajalcev tovornjakov, ki so jih predložili.
- 334 Tožeče stranke v podporo tezi, da so se izmenjave informacij med proizvajalci na ravni Nemčije nanašale na veljavne bruto cene, ne pa na prihodnje cene, še trdijo, da družba Scania DE ni spremenila svojih cen na podlagi informacij (o cenah), ki jih je morda prejela od konkurentov. V podporo tej trditvi so se sklicevale na ekonomsko poročilo z dne 9. decembra 2017, ki naj bi domnevno dokazovalo, da je bila uresničena precejšnja količina prodaje na podlagi cenikov, potem ko jih je družba Scania DE predložila drugim udeležencem na ravni Nemčije.

- 335 Te trditve, ki jo je treba obravnavati ob upoštevanju načel, predstavljenih v točkah 322 in 323 zgoraj, prav tako ni mogoče sprejeti, saj nikakor ne dokazuje, da skupina Scania pri določanju svoje cenovne strategije ni upoštevala informacij, ki jih je prejela v okviru izmenjav na ravni Nemčije. Okoliščina, da je skupina Scania 14 let redno sodelovala pri izmenjavah s konkurenti, dokazuje strateško vrednost, ki so jo te informacije imele za skupina Scania (glej v tem smislu sodbo z dne 4. junija 2009, T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, EU:C:2009:343, točka 51).
- 336 Tožeče stranke prospektivnost bruto cen, izmenjanih na ravni Nemčije, izpodbijajo še z dvema drugima trditvama. Po eni strani napotujejo na izjave drugih proizvajalcev tovornjakov iz spisa, ki naj bi potrjevale, da se izmenjava informacij na ravni Nemčije ni nanašala na prihodnje namene v zvezi s cenami. Po drugi strani trdijo, da naloga zaposlenih družbe Scania DE, ki so sodelovali pri izmenjavah na ravni Nemčije, ni bila izoblikovanje cen in da so bili prepričani, da „prospektivne“ informacije o cenah ne spadajo v njihovo mrežo stikov. Zaposleni te družbe naj bi potrdili, da so bile informacije, predložene zaposlenim pri drugih proizvajalcih, vedno že široko razširjene v mrežah koncesionarjev skupine Scania, zato naj bi predpostavili, da so se informacije o cenah, ki so jih predložili drugi proizvajalci, nanašale na „aktualne“, ne pa na prihodnje cene.
- 337 Trditev tožečih strank, predstavljenih v točki 336 zgoraj, prav tako ni mogoče sprejeti.
- 338 Najprej, v izjavah, na katere se sklicujejo tožeče stranke, so proizvajalci tovornjakov v bistvu navedli, da so bile informacije o bruto cenah, izmenjane na ravni Nemčije, že (torej pred izmenjavami) sporočene koncesionarjem in so bile torej po mnenju navedenih proizvajalcev javne. „Javnost“ informacij, izmenjanih na ravni Nemčije, bo preučena v točkah od 342 do 350 v nadaljevanju. V tej fazi analize je treba ugotoviti, da spis vsebuje dokaze o tem, da so se izmenjave na ravni Nemčije nanašale zlasti na prihodnja zvišanja bruto cen in da to dokazujejo tudi izjave samih proizvajalcev. Kot namreč navaja Komisija v točkah 89 in 91 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je večina proizvajalcev potrdila, da so bila med temami razprav na ravni Nemčije prihodnja zvišanja bruto cen ter da so bile te izmenjave sistematične in redne.
- 339 Dalje, izjave zaposlenih družbe Scania DE temeljijo na napačni predpostavki, da so bile bruto cene, izmenjane na ravni Nemčije, „aktualne“ cene, saj so bile že sporočene mrežam koncesionarjev. Vsekakor je treba v zvezi s tem, kako zaposleni družbe Scania DE dojemajo izmenjave informacij na ravni Nemčije, opozoriti, da v skladu s sodno prakso pripis odgovornosti za kršitev člena 101 PDEU podjetju ne predpostavlja seznanjenosti zaposlenih v podjetju, na katero se ta kršitev nanaša, temveč je za to dovolj ravnanje osebe, ki ima pooblastilo, da deluje za račun podjetja (glej v tem smislu sodbo z dne 14. marca 2013, Dole Food in Dole Germany/Komisija, T-588/08, EU:T:2013:130, točka 581 in navedena sodna praksa). Kot navaja Komisija, v obravnavani zadevi tožeče stranke ne izpodbijajo tega, da so imeli zaposleni družbe Scania DE, ki so sodelovali pri izmenjavah informacij, za to pooblastilo. Torej je trditev tožečih strank v zvezi z zgoraj navedenim dojetjem zaposlenih družbe Scania DE in njihovo odgovornostjo pri določanju cen brezpredmetna in jo je treba zavrni.
- 340 Nazadnje, zavrni je treba očitke tožečih strank, da Komisija ni upoštevala ekonomskega poročila z dne 20. septembra 2016, navedenega v točki 330 zgoraj. Spis ne dokazuje utemeljenosti takega očitka, iz zgornjih preudarkov pa še izhaja, da je bila uporabnost navedenega poročila omejena, saj je bil njegov namen podpreti napačno tezo, to je tezo, da so bile informacije, izmenjane na ravni Nemčije, „aktualne“, ker so bile že sporočene mrežam koncesionarjev.

341 Glede na navedeno je treba zavrnuti vse trditve tožečih strank v zvezi z „aktualno“ naravo informacij, izmenjanih na ravni Nemčije.

– *Trditev tožečih strank v zvezi z javnostjo bruto cen, izmenjanih na ravni Nemčije*

342 Tožeče stranke trdijo, da so proizvajalci tovornjakov ob upoštevanju precej dolgega roka, ki preteče med naročilom tovornjaka in njegovo dobavo, informacije o bruto cenah, izmenjane na ravni Nemčije, že sporočili svojim mrežam koncesionarjev in so bile že navajane v pogajanjih med koncesionarji in strankami, zato so že spadale na področje javnega. Torej naj ne bi imele te informacije za konkurente nobene strateške vrednosti. Pri tem menijo, da je njihova analiza v določenem obsegu podprta z opombo št. 4 k točki 74 Smernic Komisije o uporabi člena 101 PDEU za sporazume o horizontalnem sodelovanju (UL 2011, C 11, str. 1).

343 Te trditve tožečih strank Splošnega sodišča ne prepričajo.

344 Na prvem mestu in na splošno je treba ugotoviti, da so se informacije o cenah na ravni Nemčije izmenjevale pogosto in več let. Iz spisa tudi izhaja, da so bile te izmenjave strukturirane in dobro organizirane, saj so bili udeleženci pogosto povabljeni, naj preglednico v Excelu izpolnijo z informacijami, ki so se nanašale zlasti na načrtovana zvišanja bruto cen, pri čemer Splošno sodišče v zvezi s tem kot primer napotuje na točke 150, 166, 171, 172, 175, 179 in 188 obrazložitve izpodbijanega sklepa ter na izjave nekaterih proizvajalcev med upravnim postopkom, predstavljene v točki 91 obrazložitve tega sklepa. Ob upoštevanju tega dejstva teza, da izmenjave na ravni Nemčije za konkurente niso imele vrednosti za načrtovanje njihovih cenovnih strategij, ni verjetna.

345 Na drugem mestu je treba ugotoviti, da tožeče stranke niso dokazale, da so lahko proizvajalci tovornjakov informacije, izmenjane na ravni Nemčije, pridobili prek drugega sredstva razen neposrednih stikov med konkurenti, in priznavajo, da ne morejo predložiti primerov najav zvišanj cen, ki bi prihajale iz vsem dostopnega vira. Pri tem ne izpodbijajo niti izjav nekaterih konkurentov, danih med upravnim postopkom ter predstavljenih v točkah 269 in 270 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v skladu s katerimi bruto cene in nameni glede njihovega zviševanja, na katere so se nanašale izmenjave na ravni Nemčije, na splošno niso bili javni in jih je bilo mogoče le delno pridobiti iz virov, dostopnih javnosti, pri čemer informacije o bruto cenah, ki so bile javne, niso bile tako podrobne in natančne kot tiste, prejete neposredno od konkurentov.

346 V istem okviru je treba še pojasniti, da tožeče stranke niso dokazale, da informacije, ki so jih prejeli koncesionarji in končne stranke enega od proizvajalcev tovornjakov, kar zadeva prihodnja zvišanja bruto cen, preprosto, neposredno in sistematično pridejo do drugih proizvajalcev tovornjakov. V zvezi s tem je eden od proizvajalcev tovornjakov v upravnem postopku pojasnil, da stranke med pogajanjem s koncesionarji na splošno ne delijo informacij o načrtovanih zvišanjih bruto cen konkurentov, saj te informacije ne okrepijo njihove pogajalske moči v odnosu do teh koncesionarjev (glej točko 279 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

347 Iz navedenega je razvidno, da to, da so bile informacije v zvezi z zvišanji, vključenimi na cenike z bruto cenami, sporočene mrežam koncesionarjev, še ne pomeni, da so bile te informacije „javne“, saj je javna informacija objektivno dejstvo na trgu, ki bi ga bilo mogoče takoj ugotoviti (glej v tem smislu sodbo z dne 8. julija 2008, BPB/Komisija, T-53/03, EU:T:2008:254, točka 236).

348 Prav tako je iz tega še razvidno, da je bila izmenjava informacij v zvezi z zvišanji, vključenimi na cenike z bruto cenami, na ravni Nemčije edino sredstvo, ki je konkurentom omogočilo, da so se s temi informacijami seznanili preprosto, hitro in podrobno ter da se je ustvarilo vzdušje vzajemne gotovosti glede njihovih prihodnjih cenovnih politik (glej v tem smislu sodbo z dne 8. julija 2008, BPB/Komisija, T-53/03, EU:T:2008:254, točka 236).

349 Zato je treba potrditi ugotovitev Komisije v izpodbijanem sklepu, da informacije, izmenjane na ravni Nemčije, niso bile javne (glej zlasti točko 242 obrazložitve izpodbijanega sklepa). K temu je treba še dodati, da je v nasprotju s trditvijo tožečih strank (glej točko 342 zgoraj) ta ugotovitev Komisije skladna s Smernicami o uporabi člena 101 PDEU za sporazume o horizontalnem sodelovanju. Komisija je namreč v točki 74 navedenih smernic pojasnila, da je treba izmenjave informacij med konkurenti o posameznih podatkih glede predvidenih prihodnjih cen ali količin upoštevati kot omejevanje konkurence zaradi cilja. Drži sicer, da je Komisija v opombi št. 4 k navedeni točki 74 pojasnila, da se takšne javne objave prihodnjih posameznih cen ali količin v posebnih primerih, ko so družbe v celoti zavezane prodaji v prihodnosti po cenah, ki so jih predhodno najavile javnosti (in jih torej ne morejo popraviti), ne štejejo za namene in torej običajno ni mogoče ugotoviti, da bi bil njihov cilj omejevanje konkurence. Vendar vsebine te opombe v obravnavani zadevi ni mogoče upoštevati, saj proizvajalci tovornjakov, vključno s skupino Scania, informacij o cenah, izmenjanih na ravni Nemčije, niso najavili javnosti, ampak zgolj svojim mrežam koncesionarjev.

350 Na podlagi zgornjih preudarkov je treba zavrnilo trditve tožečih strank v zvezi z javnostjo informacij o bruto cenah, izmenjanih na ravni Nemčije.

– *Trditev tožečih strank v zvezi z neobstojem informativne vrednosti izmenjanih bruto cen na ravni Nemčije, kar zadeva cene, ki so se dejansko zaračunavale v transakcijah na trgu*

351 Tožeče stranke trdijo, da informacije v zvezi z bruto cenami, izmenjane na ravni Nemčije, ne povejo ničesar o prihodnjem ravnanju konkurentov, kar zadeva cene. Pri tem pojasnjujejo, da v nasprotju s presojo Komisije iz izpodbijanega sklepa zaradi kompleksnosti in števila dejavnikov pri določanju cene tovornjakov bruto cene in ceniki z bruto cenami nimajo nobene informativne vrednosti, kar zadeva cene, ki so se dejansko zaračunavale v transakcijah na trgu.

352 Ta trditev tožečih strank je ponovljena in dodatno razdelana v okviru njihovih trditev v zvezi z gospodarskim in pravnim okvirom izmenjave informacij na ravni Nemčije. Zato bo obravnavana v okviru presoje teh trditev.

ii) Predvidene spremembe neto cen in rabatov, ponujenih strankam, iz točke 238(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa

353 Opozoriti je treba, da je Komisija v točki 238(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da so si skupina Scania in stranke poravnave občasno izmenjevale informacije o predvidenih spremembah neto cen ali o spremembah rabatov, ponujenih strankam. Iz točke 212(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je po mnenju Komisije več teh izmenjav potekalo na ravni Nemčije.

354 Tožeče stranke izpodbijajo to, da so take izmenjave potekale, in trdijo, da listinski dokazi, na katere se sklicuje Komisija, ne dokazujejo njihovega obstoja.

- 355 Iz spisa je razvidno, da je Komisija pravno zadostno dokazala obstoj ravnanj, predstavljenih v točki 353 zgoraj.
- 356 Kar zadeva izmenjave informacij v zvezi z rabati, je njihov obstoj potrjen v rokopisnih zapiskih enega od zaposlenih pri [zaupno] v zvezi s sestankom med konkurenti, ki je potekal 3. in 4. maja 2004 v prostorih družbe Scania DE, predstavljenih v točki 134 obrazložitve izpodbijanega sklepa. V teh zapiskih je navedeno: „povprečne cene + 5, 6, 7,5 %! nobene spremembe bruto cen, celo na ravni rabatov“. Poleg tega je iz listinskih dokazov, predstavljenih v točki 156 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je eden od zaposlenih pri [zaupno] 7. septembra 2006 obvestil zaposlene pri drugih proizvajalcih na ravni Nemčije, med njimi enega od zaposlenih družbe Scania DE, o zvišanju cen, ki ga je uveljavila [zaupno], pri čemer je navedel, da „bodo cene zvišane (samo [zaupno]) od 1. oktobra: 2 % za vse [zaupno] modele“ in da „se ne spremenijo ceniki, ampak popust prodajalca“. Prav tako je iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 158 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je 10. julija 2007 eden od zaposlenih pri [zaupno] v odgovor na povpraševanje po informacijah enega od zaposlenih pri [zaupno], naslovljeno na zaposlene pri konkurentih na ravni Nemčije, sporočil spremembo rabatov, ki jih je obračunaval [zaupno]. Zaposleni družbe Scania DE so sodelovali pri zgoraj navedenih izmenjavah.
- 357 Kar zadeva izmenjave informacij v zvezi z neto cenami, je iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je v odgovor na povpraševanje po informacijah z dne 2. decembra 2004, ki ga je poslal eden od zaposlenih pri [zaupno], kar zadeva načrtovana zvišanja cen za leto 2005, [zaupno] konkurente obvestila med drugim o tem, da se bodo neto cene zvišale za 1 % od 1. januarja 2005 za dodatno opremo in od 1. februarja 2005 za vse serije. [Zaupno] je pojasnil, da bo zvišanje cen uresničeno prek znižanja rabatov. Prav tako je iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 149 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je v okviru sestanka med konkurenti 12. septembra 2005 na ravni Nemčije, ki se ga je skupina Scania udeležila, [zaupno] konkurente obvestila o zvišanju cen za od 8 do 10 % neto za model tovornjaka [zaupno]. Dalje, iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 179 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je razvidno, da je v odgovor na povpraševanje po informacijah z dne 20. julija 2009, ki ga je poslal eden od zaposlenih pri [zaupno], kar med drugim zadeva cene za leto 2010, [zaupno] konkurente obvestila o 1,5-odstotnem zvišanju neto cen, ki se bo uporabljalo za naročila, sklenjena od oktobra 2009. Izmenjave informacij v zvezi z neto cenami so razvidne tudi iz listinskega dokaza, predstavljenega v točkah 184 in 188 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Zaposleni družbe Scania DE so sodelovali pri zgoraj navedenih izmenjavah.
- 358 Kar zadeva več izmenjav, predstavljenih v točkah 356 in 357 zgoraj (na primer izmenjave, predstavljene v točkah 140, 149, 156 in 158 obrazložitve izpodbijanega sklepa), se tožeče stranke na podlagi razlogovanja, predstavljenega v točkah 327 in 342 zgoraj, sklicujejo na to, da so bile izmenjane informacije „aktualne“ (ne pa prihodnje) informacije in da so spadale na področje javnega. Ker je Splošno sodišče to razlogovanje že zavrnilo, trditve tožečih strank ne omajajo ugotovitve iz točke 355 zgoraj.

iii) Prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6, na katero se nanaša točka 238(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa

- 359 Opozoriti je treba, da je Komisija v točki 238(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da so skupina Scania in stranke poravnave sklenile sporazume in/ali so se uskladile o prevalitvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6. Iz točke 212(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je po mnenju Komisije več teh tajnih ravnanj potekalo na ravni Nemčije.
- 360 Tožeče stranke izpodbijajo to, da so se uskladile na ravni Nemčije, kar zadeva prevalitev stroškov (zvišanje bruto cen), povezanih z uvedbo tehnologij na področju emisij. Pri tem sicer ne zanikajo, da so bile na ravni Nemčije izmenjane informacije o cenah, vendar izpodbijajo to, da so bile cene, povezane z uvedbo tehnologij, na katere so se izmenjave nanašale, prihodnje ali predvidene cene.
- 361 Iz spisa je razvidno, da je Komisija pravno zadostno dokazala obstoj tajnih ravnanj, predstavljenih v točki 359 zgoraj, in sodelovanje skupine Scania pri teh ravnanjih.
- 362 Iz dokazov, predstavljenih v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je na primer razvidno, da je v okviru izmenjave informacij na ravni Nemčije, ki je potekala 2. in 8. decembra 2004, pri kateri je sodeloval eden od zaposlenih družbe Scania DE, [zaupno] konkurente obvestila o tem, da namerava ceno za nove modele v skladu s standardom Euro 4 zvišati za 5410 EUR. Prav tako je iz dokazov, predstavljenih v točki 141 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je v odgovor na elektronsko sporočilo B, enega od zaposlenih družbe Scania DE, s katerim je bilo na konkurente naslovljeno povpraševanje po informacijah v zvezi s cenami in datumi dobave motorjev v skladu s standardoma Euro 4 in Euro 5, J iz nemške odvisne družbe [zaupno] odgovoril, da bo ta proizvajalec tovornjake, skladne z navedenima standardoma, dobavljal od maja 2005 ter da bosta dodatni ceni za motorje, skladne s standardoma Euro 4 oziroma Euro 5, znašali 11.500 EUR oziroma 14.800 EUR. Poleg tega je iz dokazov, predstavljenih v točki 149 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da so izmenjave o cenah potekale na sestanku med konkurenti na ravni Nemčije 12. septembra 2005. Med temami razprav so bila zvišanja cen, načrtovana za leto 2006. I iz družbe Scania DE je bil navzoč na sestanku. Iz rokopisnih zapiskov enega od udeležencev sestanka je razvidno, da je [zaupno] konkurente obvestil o pribitkih, ki jih bo ta proizvajalec zaračunal zaradi uvedbe tehnologij v skladu s standardoma Euro 4 in Euro 5. Iz dokazov v spisu je tudi razvidno, da je imel I iz družbe Scania DE na zgoraj navedenem sestanku 12. septembra 2005 podrobno predstavitev zvišanj cen v skupni Scania zaradi uvedbe tehnologij v skladu s standardoma Euro 3 in Euro 4. Iz dokazov, predstavljenih v točki 166 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki se nanašajo na sestanek med konkurenti na ravni Nemčije 12. in 13. marca 2008, je še razvidno, da so potekale izmenjave informacij o načrtovanih zvišanjih cen. V predstavitvi, ki jo je imel [zaupno], je bilo navedeno zvišanje za 2350 EUR za motorje v skladu s standardom Euro 5 od maja 2008.
- 363 Kar zadeva več izmenjav, predstavljenih v točki 362 zgoraj (izmenjave, predstavljene v točkah 141, 149 in 166 obrazložitve izpodbijanega sklepa), tožeče stranke na podlagi razlogovanja, predstavljenega v točkah 327 in 342 zgoraj, trdijo, da so bile izmenjane informacije aktualne, ne pa prihodnje in da so spadale na področje javnega. Ker je Splošno sodišče to razlogovanje že zavrnilo, trditve tožečih strank ne omajajo ugotovitve iz točke 361 zgoraj.

iv) Izmenjava drugih s poslovnega vidika občutljivih informacij, na katero se nanaša točka 238(c) obrazložitve izpodbijanega sklepa

- 364 Opozoriti je treba, da je Komisija v točki 238(c) obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da si je skupina Scania s strankami poravnave izmenjala še druge s poslovnega vidika občutljive informacije, kot so informacije v zvezi z dobavnimi roki, sklenjenimi naročili in ravnmi zalog, ciljnim tržnimi deleži, aktualnimi neto cenami in popusti, ceniki z bruto cenami (celo preden so začeli veljati) in konfiguratorji tovornjakov.
- 365 Tožeče stranke zlasti trdijo, da so bile „druge s poslovnega vidika občutljive informacije“, ki so bile občasno izmenjane na ravni Nemčije, tehnične narave in niso omogočale odprave strateške negotovosti med udeleženci, kar zadeva njihovo ravnanje na trgu. Po njihovem mnenju teh informacij ni mogoče niti ločeno niti v povezavi z drugimi informacijami, navedenimi v točki 238 obrazložitve izpodbijanega sklepa, obravnavati kot sestavni del kršitve „zaradi cilja“.
- 366 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz točke 237 obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da je bila po mnenju Komisije izmenjava s poslovnega vidika občutljivih informacij, predstavljenih v točki 364 zgoraj, eno od sredstev, ki so jih uporabljali konkurenti ter jim je omogočalo usklajevanje cen in zvišanje bruto cen, pri čemer so bila druga sredstva tajni stiki v zvezi z določanjem cen, časovnico in dodatnimi stroški zaradi uvedbe na trg novih modelov tovornjakov v skladu s standardi za emisije (na katera se nanaša točka 238(a) in (b) obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 367 Iz točke 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa je še razvidno, da je bila po mnenju Komisije izmenjava s poslovnega vidika občutljivih informacij, predstavljenih v točki 364 zgoraj, eno od sredstev, ki so jih konkurenti uporabljali za zmanjšanje strateške negotovosti med seboj, kar zadeva prihodnje cene, zvišanja bruto cen, časovnico in prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi.
- 368 Ugotoviti je tudi treba, da člen 1 izreka izpodbijanega sklepa ne vsebuje sklica na izmenjave „drugih s poslovnega vidika občutljivih informacij“, na katere je bilo napoteno v točki 238(c) obrazložitve izpodbijanega sklepa.
- 369 Poleg tega je Komisija v odgovoru na tožbo pojasnila, da je bilo napotilo na „druge s poslovnega vidika občutljive informacije“ eden od primerov načina, kako so udeleženci omejevalnega sporazuma izvajali svoje usklajevanje o prihodnjih cenah in zvišanjih bruto cen ter o časovnici uvedbe tehnologij in prevalitvi z njimi povezanih stroškov, ter da to napotilo ne pomeni razširitve obsega kršitve.
- 370 Iz navedenega izhaja, da postane preizkus utemeljenosti presoje Komisije v zvezi z izmenjavami „drugih s poslovnega vidika občutljivih informacij“ odveč, če se bo izkazalo, da lahko ta institucija dokaže obstoj drugih tajnih ravnanj, na katera je bilo napoteno v točki 238(a) in (b) in točki 317(a) in (b) obrazložitve izpodbijanega sklepa, ter omejevanje konkurence „zaradi cilja“, ki izhaja iz teh praks. Splošno sodišče bo o tem vprašanju odločilo v točki 394 v nadaljevanju.
- 371 V zvezi s tem Splošno sodišče upošteva tudi okoliščino, da ugotovitve Komisije v zvezi z izmenjavo „drugih s poslovnega vidika občutljivih informacij“ ne vplivajo na trajanje in težo kršitve ter torej na višino globe, saj sta ta elementa opredeljena na podlagi tajnih ravnanj, na katera je bilo napoteno v točki 238(a) in (b) ter točki 317(a) in (b) obrazložitve izpodbijanega sklepa.

3) Cilj izmenjav informacij na ravni Nemčije

- 372 Tožeče stranke trdijo, da so se izmenjave informacij na ravni Nemčije nanašale predvsem na tehnične informacije o proizvodih. Cilj udeležencev naj bi bil, da ostanejo obveščeni o tehničnem razvoju tovornjakov, da bi tako bolje ustregli strankam. Po navedbah tožečih strank so udeleženci izmenjav na ravni Nemčije za račun družbe Scania DE pripravljali prodajna izobraževanja in niso sodelovali pri sprejemanju odločitev te družbe o cenah. V podporo svojim trditvam so predložile zaprisežene izjave zaposlenih družbe Scania DE, ki so se udeležili izmenjav informacij na ravni Nemčije. Sklicevale so se tudi na odgovor [zaupno] na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 373 Komisija trdi, da trditve tožečih strank niso utemeljene.
- 374 Ugotoviti je treba, da vsebina spisa ne potrjuje trditve tožečih strank, da so se izmenjave na ravni Nemčije nanašale večinoma na tehnična vprašanja. Nasprotno, dokazi iz spisa kažejo, da se je pomemben del teh izmenjav nanašal na informacije o cenah, ki so bile – v nasprotju z analizo tožečih strank – po naravi prospektivne in niso spadale na področje javnega. Protikonkurenčni cilj izmenjav na ravni Nemčije je dokazan tudi z okoliščino, da se je več od teh izmenjav začelo s povpraševanji po informacijah, ki so jih poslali zaposleni različnih proizvajalcev v zvezi z zvišanji cen, ki so jih v prihodnje načrtovali konkurenti. Tako na primer v elektronskem sporočilu z dne 2. decembra 2004, predstavljenem v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, K iz [zaupno] v zvezi z „zvišanjem cen leta 2005“ piše, da želi „podobno kot vsako leto [...] šef izvedeti, ali in kdaj boste zvišali cene prihodnje leto“, ter pojasnjuje: „Zato vas prosim, da to informacijo delite z vsemi, da ne bomo izgubljali časa s posamičnimi povpraševanji.“ V elektronskem sporočilu z dne 21. julija 2009, predstavljenem v točki 180 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je L, eden od zaposlenih pri [zaupno], v odgovor na elektronsko sporočilo I iz družbe Scania DE, ki je spraševal, o katerih temah naj se razpravlja na sestanku konkurentov na ravni Nemčije 17. in 18. septembra 2009, navedel „predloge tem na lastno pobudo“, pri čemer je pojasnil: „Euro VI – vem – nam je dovoljeno o njem govoriti in ali to želimo? – Kako lahko letos vsi znova zvišamo raven cen?“
- 375 Zaposleni družbe Scania DE so v zapriseženih izjavah navedli, da niso sodelovali v procesu sprejemanja odločitev o cenah v tej družbi, vendar te navedbe ne potrjujejo trditve, da so se izmenjave na ravni Nemčije nanašale zlasti na tehnične informacije, niti trditve, da je bil namen zgoraj navedenih zaposlenih ta, da z udeležbo pri navedenih izmenjavah ostanejo obveščeni o tehničnem razvoju.
- 376 Splošnega sodišča ne prepriča niti trditev [zaupno], na katero se sklicujejo tožeče stranke, da informacije o cenah niso bile glavni razlog za udeležbo zaposlenih te družbe pri izmenjavah na ravni Nemčije, niti njena trditev, da se je za cenike drugih proizvajalcev zanimala predvsem zato, ker so bili to edini dokumenti, ki so vsebovali celosten pregled nad različnimi modeli in različicami tovornjakov. Kot upravičeno navaja Komisija, zgoraj navedene trditve [zaupno] ne pojasnjujejo, zakaj si je bilo treba za pridobitev seznama različnih modelov in različic tovornjakov izmenjati tudi informacije o prihodnjih zvišanjih cen. Poleg tega je iz spisa razvidno, da je ta proizvajalec v upravnem postopku (v odgovorih na zahtevo Komisije za informacije) jasno navedel, da so se izmenjave na ravni Nemčije nanašale tudi na informacije v zvezi s predvidenimi zvišanji cenikov ter da so bile te izmenjave sistematčne in redne.
- 377 Iz navedenega izhaja, da trditve tožečih strank, predstavljene v točki 372 zgoraj, Splošnega sodišča ne prepričajo. Nasprotno, spis dokazuje utemeljenost ugotovitve Komisije iz točke 307 obrazložitve izpodbijanega sklepa, to je, da so izmenjave v zvezi z zvišanji bruto cen tovornjakov

presegale izmenjavo informacij na področju javnega ter da je bil njihov namen povečati preglednost med udeleženci in posledično zmanjšati negotovosti, povezane z običajnim delovanjem trga.

- 378 Pa tudi ob predpostavki, da so imele izmenjave informacij na ravni Nemčije nekatere legitimne cilje, kot so tisti, na katere se sklicujejo tožeče stranke, ki so obstajali skupaj z dokazanim protikonkurenčnim ciljem, ta okoliščina ne bi omajala ugotovitve Komisije v zvezi z obstojem omejevanja konkurence „zaradi cilja“. Iz ustaljene sodne prakse namreč izhaja, da se za tajno ravnanje lahko šteje, da ima omejevalen namen, tudi če omejevanje konkurence ni njegov edini namen, ampak sledi tudi drugim, legitimnim ciljem (glej v tem smislu sodbo z dne 20. novembra 2008, Beef Industry Development Society in Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, točka 21 in navedena sodna praksa).
- 379 Glede na navedeno je treba zavrniti trditve tožečih strank v zvezi s ciljem izmenjave informacij na ravni Nemčije.

4) Okvir izmenjave informacij na ravni Nemčije

- 380 Tožeče stranke trdijo, da analiza gospodarskega in pravnega okvira, zlasti narave in strukture trga tovarnjakov ter pogojev njegovega delovanja, omaje ugotovitev, da je šlo po naravi za kršitev „zaradi cilja“, kot je ugotovila Komisija.
- 381 Tožeče stranke pojasnjujejo, da se tovarnjaki proizvajajo in tržijo v veliko oblikah in različicah glede na potrebe strank ter da je njihova končna cena odvisna od njihovih karakteristik in posebnosti nacionalnega trga, na katerem se prodajajo. K temu še dodajajo, da so kupci tovarnjakov poklicni uporabniki, ki imajo veliko pogajalsko moč.
- 382 Tožeče stranke zato menijo, da zaradi kompleksnosti tovarnjakov in številnih dejavnikov, ki vplivajo na končno ceno, zaračunano stranki, ki tako postane posamična cena zanjo, bruto cene in ceniki z bruto cenami, izmenjani med konkurenti, z vidika parametrov konkurence (torej cen, ki naj se zaračunajo ali so dejansko zaračunane v transakcijah na trgu) nimajo informativne vrednosti ter da Komisija pri ugotavljanju narave izmenjav informacij ni dovolj upoštevala tega okvira.
- 383 Tožeče stranke še trdijo, da skupina Scania uporablja kompleksen mehanizem določanja cen, v katerem se odločitve o določanju cen sprejemajo na več med seboj neodvisnih poslovnih ravneh ter na podlagi prostih pogajanj med sedežem skupine Scania, nacionalnimi distributerji, lokalnimi koncesionarji in končnimi strankami. Zaradi razlik v cenah v dobavni verigi, ki naj bi nastale zaradi neodvisnosti pogajanj na vseh ravneh, naj bi bila torej prekinjena povezava med cenami med tovarno in distributerji in ceniki z bruto cenami med distributerji in koncesionarji na eni strani ter dejansko ceno transakcije, ki jo neodvisni koncesionarji zaračunajo končnim strankam, na drugi strani. Tožeče stranke se v podporo svojim trditvam sklicujejo na ekonomsko poročilo z dne 9. decembra 2017, ki naj bi v zvezi s skupino Scania dokazovalo veliko razliko med bruto cenami med distributerji in koncesionarji ter cenami ustreznih transakcij, pa tudi neobstoj skupnega trenda med ceniki z bruto cenami in dejanskimi cenami transakcij. Iz tega naj bi izhajalo, da konkurent na podlagi spremembe na ceniku z bruto cenami ne bi mogel izpeljati, kakšne naj bi bile približne razlike v dejanski ceni transakcije.

- 384 Na prvem mestu je treba opozoriti, da je Komisija v točkah od 22 do 40 obrazložitve izpodbijanega sklepa predstavila strukturo trga tovornjakov in mehanizem določanja cen v panogi tovornih vozil (glej točke od 19 do 22 zgoraj).
- 385 Prav tako je treba opozoriti, da je Komisija v točkah 51 in 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa preučila učinek zvišanja cen na evropski ravni na cene na nacionalni ravni (glej točki 32 in 33 zgoraj). V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da nacionalni distributerji proizvajalcev, kot je družba Scania DE, ne morejo neodvisno določati bruto cen in cenikov z bruto cenami ter da vse cene, ki se zaračunajo v vsaki fazi distribucijske verige do končnega potrošnika, izhajajo iz vseevropskih cenikov z bruto cenami, določenih na ravni sedeža (točka 51 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 386 Komisija zato meni, da zvišanje cen na vseevropskem ceniku z bruto cenami, o katerem je odločeno na ravni sedeža, opredeljuje gibanje neto cene za distributerja, torej cene, ki jo distributer plača sedežu za nakup tovornjaka. Po njenem mnenju torej to, da sedež zviša zgoraj navedene bruto cene, vpliva tudi na raven bruto cene distributerja, torej na ceno, ki jo koncesionar plača distributerju, čeprav ni nujno, da se cena za končnega potrošnika spremeni v enakem razmerju, lahko pa se tudi sploh ne spremeni (točka 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 387 Tako Komisija ob upoštevanju tega dejanskega okvira pri presoji protikonkurenčnosti izmenjav informacij v zvezi s prihodnjimi zvišanji bruto cen v točki 284 obrazložitve izpodbijanega sklepa pojasnjuje, da je bila zaradi velike preglednosti trga tovornjakov in njegove velike koncentracije edina negotovost, s katero so se še srečevali udeleženci, negotovost v zvezi s tem, ali se bo uradna cenovna politika konkurentov spremenila in, če bi se to zgodilo, zakaj in kdaj. Ta institucija ugotavlja, da so skupina Scania in stranke poravnave, da bi odpravile to negotovost, izoblikovale dobro strukturirano in sistematično izmenjavo strateških informacij v zvezi s prihodnjimi spremembami cen. Po njenih navedbah so bila prihodnja zvišanja bruto cen dejavnik določanja cen, uporabljen na vseevropskih cenikih z bruto cenami (ki so jih imeli vsi udeleženci razen [zaupno]), pri čemer so bili ti ceniki podlaga za vse cene, zaračunane na nacionalni ravni, vključno s cenami končnih transakcij (točka 284 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 388 Komisija še pojasnjuje, da to, da na podlagi izmenjave informacij ni bilo mogoče natančno izračunati končne cene tovornjakov, prodanih potrošnikom, ni pomembno. Po njenem mnenju so lahko konkurenti na podlagi izmenjave informacij, ki so razkrivale trend prihodnjega gibanja bruto cen, razumeli datum in način prihodnjega razvoja cen v Evropi. Poleg tega Komisija meni, da so lahko proizvajalci na podlagi izmenjave podrobnih cenikov z bruto cenami približno izpeljali aktualne in/ali prihodnje neto cene prek povezave različnih vrst informacij, ki so jih pridobili (točka 285 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 389 Na drugem mestu je treba opozoriti, da Komisija v točkah od 41 do 50 obrazložitve izpodbijanega sklepa opisuje mehanizem določanja cen v skupini Scania in akterje, ki so sodelovali pri tem določanju (glej točke od 23 do 31 zgoraj).
- 390 Iz točk od 384 do 389 zgoraj je razvidno, da je Komisija v nasprotju s trditvijo tožečih strank dovolj upoštevala okvir izmenjav informacij, pri katerih je bila udeležena skupina Scania, na podlagi česar je ugotovila protikonkurenčnost „zaradi cilja“. Natančneje, Komisija je upoštevala značilnosti trga tovornjakov in mehanizma določanja njihovih cen ter na podlagi tega ugotovila, da so prospektivne izmenjave informacij, ki so potekale zlasti na ravni Nemčije, protikonkurenčne „zaradi cilja“.

- 391 Na tretjem mestu je treba v zvezi s trditvami tožečih strank, navedenimi v točki 383 zgoraj, prvič, opozoriti, da ima usklajeno ravnanje v skladu s sodno prakso lahko protikonkurenčni cilj, tudi če nima neposredne zveze s potrošniškimi cenami (glej točke od 319 do 321 zgoraj). Torej neobstoj vpliva, ki bi ga lahko imelo zvišanje bruto cen, o katerem je bilo odločeno v kateri koli fazi distribucijske verige skupine Scania, na cene, ki jih plača končni potrošnik, še ne zadostuje za to, da se omaje ugotovitev Komisije, da je izmenjava informacij o prihodnjih spremembah bruto cen, ki je potekala zlasti na ravni Nemčije, pomenila omejevanje konkurence „zaradi cilja“ zaradi uporabnosti izmenjanih informacij za opredelitev cenovne strategije konkurentov.
- 392 Drugič, trditve tožečih strank, predstavljene v točki 383 zgoraj, ne dokazujejo, da informacije o prihodnjih spremembah bruto cen, ki so jih predložili zaposleni družbe Scania DE med izmenjavami na ravni Nemčije, niso bile strateške. Kot je namreč razvidno iz predstavitve mehanizma določanja cen znotraj skupine Scania (glej zlasti točke 26, 27 in 31 zgoraj), so bile bruto cene, ki jih je uporabljala družba Scania DE in na katere so se obračunavali rabati, osnova za ceno, po kateri so se tovornjaki prodajali koncesionarjem na nemškem trgu. Iz tega sledi, da so bile zgoraj navedene prihodnje spremembe bruto cen element, ki je vplival na transferno ceno tovornjaka med družbo Scania DE in nemškimi koncesionarji, kar pomeni, da so bile izmenjave informacij o teh spremembah strateškega pomena.
- 393 Na četrtem mestu in splošneje, na strateško naravo informacij v zvezi s prihodnjo spremembo bruto cen, izmenjanih na ravni Nemčije, kažejo tudi pogostost, rednost in sistematičnost izmenjav ter dejstvo, ki se ne izpodbija in je bilo navedeno v točki 93 obrazložitve izpodbijanega sklepa, to je, da so bile v primeru večine proizvajalcev te informacije pogosto posredovane sedežu vsake od družb in so se upoštevale v okviru določanja njihovih cenovnih strategij.
- 394 Na podlagi zgornjih preudarkov je treba zavrniti trditve tožečih strank v zvezi z okvirom izmenjav informacij na ravni Nemčije. Ugotoviti je treba tudi, da to, da je Komisija izmenjave informacij na ravni Nemčije opredelila kot omejevanje konkurence „zaradi cilja“, ni napačno. Zato je treba peti tožbeni razlog zavrniti.

e) Šesti tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker je Komisija menila, da geografski obseg kršitve, ki se je nanašala na raven Nemčije, zajema celotno ozemlje EGP

- 395 Tožeče stranke izpodbijajo ugotovitev Komisije iz točke 386 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da je z geografskega vidika kršitev med celotnim trajanjem obsegala celotno ozemlje EGP, kar torej zajema ravnanje konkurentov na ravni Nemčije.
- 396 Spomniti je treba, da je Komisija v obravnavani zadevi ugotovila obstoj enotne in trajajoče kršitve člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP od 17. januarja 1997 do 18. januarja 2011.
- 397 Kar zadeva geografski obseg kršitve, je Komisija menila, da je ta zajemala celotno ozemlje EGP v celotnem obdobju med 17. januarjem 1997 in 18. januarjem 2011 (točka 386 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

398 Razlogovanje Komisije, na katerem temelji ugotovitev iz točke 386 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je predstavljeno v točkah 388 in 389 obrazložitve izpodbijanega sklepa:

„(388) Skupina Scania in stranke poravnave imajo na voljo bruto cene, ki se zaračunavajo na evropski ravni, in cenike z bruto cenami. Iz dokazov je razvidno, da so imeli konkurenti pred uvedbo cenikov na evropski ali svetovni ravni in po njej protikonkurenčne razprave, ki so zajemale ozemlje pogodbenic Sporazuma EGP, ter da so se dogovarjali glede zvišanj bruto cen, da so tako uskladili cene za srednjetežke in težke tovornjake v EGP. Iz dokazov je razvidno, da se pred uvedbo evropskih cenikov razprave niso nanašale le na posamezne države, ampak so imele izrecno evropski obseg (glej točki 103 in 104 obrazložitve). Po uvedbi evropskih cenikov z bruto cenami, ki so se uporabljali za celotno ozemlje EGP, so lahko konkurenti z izmenjavo informacij o zvišanjih bruto cen v Nemčiji razumeli evropsko cenovno strategijo (glej točko 175 obrazložitve), saj so bila iz njih razvidna zvišanja bruto cen, ki so jih sedeži uporabili vsak na svojem evropskem ceniku z bruto cenami.

(389) Poleg tega so se dogovorile in/ali uskladile glede časovnice uvedbe tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do [Euro] 6, ki so se uporabljali na celotnem ozemlju EGP, ter prevolitvi stroškov v zvezi s tem. Izmenjave v zvezi z datumi uvedbe novih tehnoloških standardov (na primer standarda Euro 3) in zvišanji s tem povezanih cen niso bile omejene na določene države, ampak so zajemale celoten EGP (glej točki 100 in 103 obrazložitve).“

399 Opozoriti je še treba, da je Komisija v izpodbijanem sklepu ugotovila, da so se izmenjave med konkurenti na ravni vodstvenih organov končale septembra 2004 in da so se po tem datumu izmenjave med konkurenti nadaljevale na ravni Nemčije (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa).

400 Med naslovniki izpodbijanega sklepa je bila družba Scania DE, saj je Komisija menila, da je bil ta subjekt neposredno odgovoren za protikonkurenčne izmenjave informacij v obdobju med 20. januarjem 2004 in 18. januarjem 2011 (točka 410(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa).

401 Tožeče stranke v podporo tezi, da izmenjave informacij med konkurenti na ravni Nemčije po obsegu niso presegale nemškega ozemlja, v bistvu navajajo dve skupini trditev.

402 Po eni strani tožeče stranke trdijo, da informacije, ki jih je družba Scania DE prejela od konkurentov, zunaj nemškega trga niso imele nobene koristi. Poleg tega ni po njihovih navedbah družba Scania DE nikoli domnevala, da bi lahko te informacije imele tako korist in da bi se lahko zaradi njih zmanjšala negotovost glede evropske cenovne strategije njenih konkurentov.

403 Po drugi strani tožeče stranke trdijo, da ni družba Scania DE konkurentom nikoli predložila informacij, katerih korist bi presegala nemški trg, s čimer bi se zmanjšala njihova negotovost glede cenovne strategije skupine Scania zunaj Nemčije. Poleg tega naj družba Scania DE konkurentom ne bi dajala „vtisa“, da jim bo predložila informacije v zvezi s celotnim EGP.

404 V nadaljevanju sta preučeni ti skupini trditev.

1) Geografski obseg informacij, ki jih je pridobila družba Scania DE

- 405 Na prvem mestu, iz spisa je razvidno, da so proizvajalci tovornjakov od leta 2000 postopoma začeli uporabljati evropske cenike z bruto cenami in da jih je imela leta 2006 večina take cenike, in sicer [zaupno], [zaupno], [zaupno], [zaupno] in [zaupno]. Splošno sodišče ugotavlja, da to drži tudi za skupino Scania, kot bo to pojasnjeno v točkah od 426 do 428 v nadaljevanju. Le [zaupno] ni imela evropskega cenika z bruto cenami.
- 406 Ugotoviti je tudi treba, da tožeče stranke v zvezi z drugimi udeleženci ne izpodbijajo ugotovitve Komisije iz točk 51 in 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v skladu s katero so evropski ceniki z bruto cenami pripravljeni na sedežu proizvajalcev, zvišanja cen na teh cenikih pa vplivajo na raven cen na ravni distributerjev in koncesionarjev.
- 407 Na drugem mestu, spis te zadeve vsebuje dokaze, ki kažejo na to, da so bili konkurenti bolj ali manj natančno seznanjeni z obstojem takih cenikov. Tako je iz interne predstavitve [zaupno] z dne 30. marca 2006, predstavljene v točki 151 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je imel ta proizvajalec na voljo informacije o zvišanih cen konkurentov, pridobljene z evropskih cenikov z bruto cenami [zaupno], [zaupno], skupine Scania in [zaupno], italijanskega cenika [zaupno] in nemškega cenika [zaupno]. Dalje, kot je razvidno iz točke 160 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so imeli v skladu z raziskavo, ki so jo izvedli zaposleni pri konkurentih s sedežem v Španiji in se je nanašala na „strukturo cen“, njeni rezultati pa so bili navedeni v preglednici, [zaupno], [zaupno], [zaupno], [zaupno] in [zaupno] „skupne cene“ v Uniji, medtem ko jih [zaupno] in skupina Scania nista imeli. Preglednica z rezultati raziskave je bila predložena zaposlenim konkurentov s sedežem v Španiji, med njimi tudi zaposlenim skupine Scania v tej državi.
- 408 Kar zadeva napotilo tožečih strank na interno predstavitev [zaupno] iz aprila 2008, ki bi lahko kazala na to, da je to podjetje leta 2008 mislilo, da njegovi konkurenti ne uporabljajo evropskih cenikov z bruto cenami, Splošno sodišče meni, da v okviru celovite presoje dokazov, ki jo izvaja, to ni odločilno. To podjetje je poleg tega leta 2010 v okviru vloge za imuniteto navedlo, da ima evropski cenik z bruto cenami in da „bi to lahko veljalo tudi za konkurenta“, s čimer je Komisiji nakazalo, da bi bil lahko geografski obseg izmenjav evropski.
- 409 Na tretjem mestu, nekateri proizvajalci, ki so imeli evropske cenike z bruto cenami ([zaupno]), so v upravnem postopku pojasnili, da so bila zvišanja cen, ki so jih sporočili na ravni Nemčije, v bistvu zvišanja, uporabljena na navedenih evropskih cenikih, saj so ti ceniki nadomestili nacionalne cenike. Splošno sodišče se v zvezi s tem sklicuje na odgovore [zaupno], [zaupno] in [zaupno] na zahtevo Komisije za informacije z dne 27. novembra 2012, priložene odgovoru na tožbo, ter na odgovor [zaupno] na zahtevo Komisije za informacije z dne 19. septembra 2013, ki jo je ta predložila na podlagi pripravljalnega ukrepa, ki ga je sprejelo Splošno sodišče (glej točko 75 zgoraj). Iz teh dokazov je razvidno, da je obseg protikonkurenčnih informacij, ki so jih med izmenjavami na ravni Nemčije, za katere ni sporno, da so se jih udeležili zaposleni družbe Scania DE, zagotavljali vsaj nekateri konkurenti skupine Scania, presegal nemški trg.
- 410 Na četrtem mestu, kot je navedeno v točki 327(c) obrazložitve izpodbijanega sklepa, je iz spisa razvidno, da so zaposleni pri proizvajalcih, ki so sodelovali pri izmenjavah informacij na ravni Nemčije, te informacije ob več priložnostih predložili sedežu, kar je dodaten dokaz o tem, da je obseg teh izmenjav presegal nemški trg (glej točko 213 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v kateri je napoteno na primere, ko so bile informacije, izmenjane na ravni Nemčije, predložene sedežu). V zvezi s tem je treba napotiti zlasti na vsebino točke 175 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki ne samo, da dokazuje, da so bile informacije, izmenjane na ravni Nemčije, predložene sedežu

[*zaupno*], ampak tudi potrjuje tezo Komisije iz točke 388 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da so informacije, izmenjane na ravni Nemčije v zvezi z zvišanji bruto cen, proizvajalcem pomagale pri razumevanju cenovne strategije njihovih konkurentov na evropski ravni. Tako je v skladu z listinskim dokazom, ki ga vsebuje točka 175 obrazložitve izpodbijanega sklepa, poslovodja [*zaupno*] na sedežu družbe kolegom pisal v zvezi z informacijo, izmenjano na ravni Nemčije: „S tem dopisom bi želel z vami deliti pregled nemškega trga v zvezi s proizvodnimi roki in zvišanji cen naših konkurentov [...] Vsaj cenovna strategija je precej usklajena s celostnim evropskim pristopom konkurentov.“

- 411 Prav tako dejstvo, dokazano v okviru preizkusa tretjega tožbenega razloga, to je, da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev seznanjeni z izmenjavami informacij o cenah na ravni Nemčije (glej točke od 221 do 229 zgoraj), potrjuje tezo Komisije o geografskem obsegu izmenjav na ravni Nemčije.
- 412 Na petem mestu in kot navaja Komisija v točki 327(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa, je iz spisa razvidno, da je mogoče šteti – ker nemške odvisne družbe udeležencev niso proizvajale tovarnjakov in niso bile zadolžene za razvoj tehnologij, saj so bile to izključne pristojnosti sedeža – da so informacije, izmenjane na ravni Nemčije, kar zadeva časovnico in dodatne stroške v zvezi s skladnostjo s standardoma Euro 5 in Euro 6, prihajale s sedeža in so se nanašale na celoten EGP.
- 413 Ugotovitev iz točke 412 zgoraj je ponazorjena z listinskim dokazom, predstavljenim v točki 148 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki se nanaša na skupino Scania. I, eden od zaposlenih družbe Scania DE, ki je sodeloval pri izmenjavah informacij na ravni Nemčije, je v elektronskem sporočilu, poslanem 26. julija 2005, E s sedeža [*zaupno*] predložil informacije o datumu, na katerega bo skupina Scania predstavila celoten nabor motorjev v skladu s standardom Euro 4, in o uvedbi modelov tovarnjakov v skladu s standardom Euro 5, pri čemer je pojasnil, da se bo s točnimi datumi in cenami seznanil „po počitnicah [osebja] v tovarni v Södertälju [Švedska]“. Ker je Södertälje mesto, v katerem ima skupina Scania sedež, je mogoče iz tega pojasnila, ki ga je predložil zaposleni družbe Scania DE zaposlenemu [*zaupno*], izpeljati, da so informacije, na katere je napotil prvonavedeni zaposleni, prihajale s sedeža in je bil torej njihov obseg širši od nemškega trga. Listinski dokaz, predstavljen v točki 148 obrazložitve izpodbijanega sklepa, dokazuje tudi vpliv sedeža skupine Scania pri določanju cen, ki so se zaračunavale na nemškem trgu, kar se obravnava v točkah od 422 do 438 v nadaljevanju.
- 414 Glede na preudarke iz točk od 405 do 413 zgoraj, obravnavne skupaj, je treba ugotoviti, da je obseg informacij, ki jih je med izmenjavami na ravni Nemčije pridobila družba Scania DE, presegal nemški trg.
- 415 V zvezi s tem trditev tožečih strank, da zaposleni družbe Scania DE, ki so sodelovali pri izmenjavah na ravni Nemčije, niso nikoli predpostavili, da se informacije, ki so jih prejeli od predstavnikov odvisnih družb drugih proizvajalcev tovarnjakov, nanašajo na evropske cene ali da lahko zmanjšajo negotovost glede evropske cenovne strategije drugih proizvajalcev, Splošnega sodišča ne prepriča.
- 416 Prvič, opozoriti je treba, da spis te zadeve vsebuje dokaze, ki kažejo, da dejstvo, da večina proizvajalcev uporablja evropske cenike z bruto cenami, ni bila skrivnost (glej točko 407 zgoraj). To pomeni, da je povsem mogoče domnevati, da so bili zaposleni družbe Scania DE in sedeža na Švedskem seznanjeni z obstojem teh cenikov in so torej lahko cenovno strategijo svojih

konkurentov izpeljali iz informacij, ki so jih prejeli na ravni Nemčije, na primer iz informacij v zvezi z zvišanji bruto cen, ki so se uporabljale na evropskih cenikih konkurentov (glej točko 409 zgoraj).

- 417 Drugič, Splošnega sodišča ne prepriča trditev tožečih strank, da ni družba Scania DE v nasprotju z drugimi udeleženci izmenjav na ravni Nemčije svojemu sedežu nikoli posredovala informacij, ki jih je prejela na ravni Nemčije. Drži sicer, da spis ne vsebuje dokaza o tem, da se je tako posredovanje dejansko zgodilo. Vendar je iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 166 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je I iz družbe Scania DE, organizator in udeleženec sestanka na ravni Nemčije, ki je potekal v Koblenzu (Nemčija) 12. in 13. maja 2008, kolegom iz družbe Scania DE predložil informacije v zvezi z zvišanji cen, izmenjane na tem sestanku, pri čemer je navedel, da te informacije „še“ niso bile poslane sedežu na Švedskem. Uporaba besede „še“ kaže na to, da je zgoraj navedeni zaposleni družbe Scania DE informacije nameraval predložiti sedežu in da ta predložitev ne bo nič izjemnega.
- 418 Vsekakor glede na dejstvo, da spis vsebuje dokaze o tem, da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev v skupini Scania seznanjeni s protikonkurenčno izmenjavo informacij o cenah na ravni Nemčije (glej točko 228 zgoraj) in da so sestanki na obeh ravneh pogosto potekali na isti datum in v istem kraju, to, da ni neposrednega dokaza o tem, da so zaposleni družbe Scania DE sedežu skupine Scania posredovali informacije, izmenjane na ravni Nemčije, ni odločilno. Ob upoštevanju obeh zgoraj navedenih dokazov je namreč mogoče sklepati, da je bil sedež skupine Scania seznanjen z vsebino teh informacij.
- 419 Tretjič, ugotoviti je treba, da so zaposleni na sedežu nekaterih proizvajalcev sodelovali tudi pri izmenjavah na ravni Nemčije. To se je pogosto dogajalo v primeru [zaupno]. Poleg tega je C s sedeža [zaupno] v elektronskem sporočilu z dne 11. novembra 2004, predstavljenem v točki 139 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki je bilo poslano zaposlenim konkurentov tako na sedežih kot na ravni Nemčije, med njimi A s sedeža skupine Scania in B iz družbe Scania DE, predstavil dva nova zaposlena na sedežu [zaupno], ki bosta pristojna za osrednje določanje cen pri tem proizvajalcu. Ti dokazi v zvezi s sodelovanjem zaposlenih na sedežih pri izmenjavah, ki so potekale na ravni Nemčije, kažejo na to, ni mogoče, da zaposleni družbe Scania DE ne bi domnevali, da so informacije, izmenjane na ravni Nemčije, koristne za cenovno strategijo konkurentov na evropski ravni.
- 420 Četrtrič, ob upoštevanju dokazov, opisanih zgoraj, zaprisežene izjave zaposlenih družbe Scania DE, ki so sodelovali pri izmenjavah na ravni Nemčije, navedene v podporo trditvi, predstavljeni v točki 415 zgoraj, Splošnega sodišča ne prepričajo. Poleg tega imajo iz razlogov, navedenih v točki 281 zgoraj, te izjave, ki so bile predložene po koncu kršitve in za posebne namene podpore stališču skupine Scania, omejeno dokazno vrednost.
- 421 Na podlagi navedenih elementov, obravnavnih kot celota (glej točko 198 zgoraj), je treba ugotoviti, da je družba Scania DE prek sodelovanja svojih zaposlenih pri izmenjavah informacij na ravni Nemčije prejela informacije, katerih obseg je presegal nemški trg. Na podlagi te ugotovitve je treba ta tožbeni razlog zavrnil, in to neodvisno od vprašanja, ali je družba Scania DE tudi zagotovila informacije, katerih obseg je presegal nemški trg (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. julija 2001, Tate & Lyle in drugi/Komisija, T-202/98, T-204/98 in T-207/98, EU:T:2001:185, točka 58). Vendar Splošno sodišče meni, da je treba zadnjenavedeno vprašanje preučiti za presojo teže kršitve člena 101(1) PDEU, ki jo je storila skupina Scania, in po potrebi za določitev zneska globe (glej v tem smislu sodbo z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, točka 45 in navedena sodna praksa).

2) *Geografski obseg informacij, ki jih je zagotovila družba Scania DE*

- 422 Opozoriti je treba, da je Komisija v točki 388 obrazložitve izpodbijanega sklepa menila, da so proizvajalci tovornjakov po uvedbi evropskih cenikov z bruto cenami na podlagi izmenjave informacij o zvišanih bruto cen, ki so se uporabljala na nemškem trgu, lahko razumeli evropsko cenovno strategijo svojih konkurentov, saj so ta zvišanja izražala zvišanja, ki so jih sedeži proizvajalcev uporabljali za svoje evropske cenike z bruto cenami.
- 423 Tožeče stranke v bistvu trdijo, da informacije o cenikih z bruto cenami, predložene med izmenjavami na ravni Nemčije, niso izražale cen skupine Scania na evropski ravni in torej niso prispevale k zmanjšanju negotovosti konkurentov te skupine glede njene cenovne strategije zunaj Nemčije.
- 424 V zvezi s tem tožeče stranke pojasnjujejo, da ni točna trditev, da FGPL pomeni cenik z bruto cenami na ravni EGP in da se uporablja kot osnova za pogajanja, ki potekajo v procesu določanja cen. V podporo svoji trditvi se sklicujejo na ekonomsko poročilo z dne 9. decembra 2017, ki naj bi dokazovalo, da ne obstaja nikakršna medsebojna zveza med FGPL ter bruto ceno med distributerji in koncesionarji v Nemčiji. Tožeče stranke pojasnjujejo, da je FGPL interno referenčno orodje, ki ga sedež skupine Scania uporablja za sledenje splošni ravni cen različnih delov tovornjaka v proizvodnem procesu te skupine. Kljub imenu naj to ne bi bil „cenik“, saj naj z njim ne bi bile določene transferne cene delov na kateri koli ravni distribucijske mreže. Tožeče stranke pojasnjujejo, da potekajo pogajanja med dvema enakovrednima stranema, to je distributerji in sedežem, na podlagi cenikov neto cen med tovarno in distributerji, in sicer za vsako državo, ter da so ti ceniki tisti, o katerih se pogaja vsakič, ko razmere na trgu upravičujejo zvišanje ali znižanje cen. V podporo trditvam o naravi FGPL so predložile zaprisežene izjave zaposlenih na sedežu skupine Scania in v družbi Scania DE. V podporo trditvi, da pogajanja med distributerji skupine Scania in sedežem potekajo enakopravno ter da so enakovredna pogajanjem med strankami, ki delujejo kot neodvisni poslovni partnerji in konkurenčni dobičkovni centri, se sklicujejo na interno poročilo skupine Scania, pripravljeno leta 2010, „Masterfile skupine Scania o transfernih cenah“.
- 425 Trditve tožečih strank, predstavljene v točki 424 zgoraj, razkrivajo razhajanje med opisom sistema določanja cen skupine Scania, predloženim v okviru odgovorov na zahteve za informacije, ki jih je poslala Komisija med upravnim postopkom, ter opisom tega sistema, predloženim v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in pred Splošnim sodiščem.
- 426 Opis sistema določanja cen skupine Scania v izpodbijanem sklepu (glej točke od 23 do 31 zgoraj) je temeljil na informacijah, ki jih je skupina Scania predložila v okviru odgovorov, zlasti tistih z dne 16. aprila in 5. julija 2012, na zahteve za informacije, ki jih je poslala Komisija. Grafični prikaz iz točke 50 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 31 zgoraj), iz katerega je razviden vpliv FGPL na cene, zaračunane v različnih fazah distribucijske verige, je prav tako predložila skupina Scania v okviru zgoraj navedenih odgovorov. Enako je skupina Scania v okviru odgovora z dne 5. julija 2012 opisala zlasti vlogo odbora za cene in izvršnega podpredsednika za prodajo [*zaupno*].
- 427 Nasprotno trditve, predstavljene v točki 424 zgoraj, izražajo stališče skupine Scania, izoblikovano *in tempore suspecto*, to je v odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in pred Splošnim sodiščem.

- 428 V teh okoliščinah Splošno sodišče podobno kot Komisija meni, da je treba odgovorom tožečih strank na zahteve za informacije, ki jih je nanje naslovila Komisija v skladu s členom 18(2) Uredbe št. 1/2003, pripisati večjo dokazno moč kot pojasnilom, ki so jih tožeče stranke predložile pozneje v odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. V skladu s členom 23(1) Uredbe št. 1/2003 se lahko za podjetja, ki na zahtevo v skladu s členom 18(2) te uredbe predložijo napačne ali zavajajoče podatke, določijo globe, ki ne presegajo 1 % njihovega skupnega letnega prometa.
- 429 Poleg tega je treba ugotoviti, da niso tožeče stranke predložile nobenega dokumenta, s katerim bi podprle svoje trditve v zvezi z naravo FGPL. Kot navaja Komisija v točki 299(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa, bi bilo logično od skupine Scania pričakovati, da lahko predloži dokumentacijo v podporo svoji analizi FGPL. Ta skupina tega ni storila in je predložila zgolj zaprisežene izjave nekaterih od svojih zaposlenih, katerih dokazna moč je omejena in Splošnega sodišča ne prepričajo (glej točko 420 zgoraj).
- 430 Kar zadeva sklicevanje tožečih strank na ekonomsko poročilo z dne 9. decembra 2017 kot dokaz o neobstoju medsebojne zveze med FGPL in bruto cenami med distributerji in koncesionarji v Nemčiji (glej točko 424 zgoraj), je v navedenem poročilu ugotovljeno, da posameznih sprememb na FGPL ne spremljajo enake spremembe bruto cene med distributerji in koncesionarji, ki se je zaračunavala v Nemčiji. Vendar je treba ugotoviti, da analiza Komisije iz izpodbijanega sklepa ne temelji na taki medsebojni zvezi, saj ni ta institucija nikakor trdila, da je zvišanje cen na FGPL privedlo do enakega zvišanja bruto cene med distributerjem in koncesionarjem v Nemčiji. Komisija je v izpodbijanem sklepu ugotovila, da je zvišanje cen na FGPL vplivalo na neto ceno za distributerja (torej ceno, ki jo distributer plača sedežu) in bruto ceno distributerja (to je ceno, ki jo koncesionar plača distributerju), čeprav ni nujno, da se je cena za končnega potrošnika spremenila v enakem razmerju, lahko pa se tudi sploh ni spremenila (točka 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Torej izpodbijani sklep ne temelji na medsebojni zvezi, navedeni v ekonomskem poročilu z dne 9. decembra 2017.
- 431 Iz točk od 423 do 430 zgoraj je razvidno, da je teza Komisije, da je FGPL evropski cenik z bruto cenami, ki vpliva na določanje cen tovornjakov na ravni nacionalnih distributerjev (in zato na ravni družbe Scania DE), pravno zadostno dokazana.
- 432 Splošneje, iz dokazov v spisu je razvidno, da nacionalni distributerji skupine Scania (in torej družba Scania DE) pri določanju svoje cenovne politike do koncesionarjev niso neodvisni od sedeža.
- 433 V zvezi s tem, prvič, je treba upoštevati dejstvo, da se FGPL pripravi na ravni sedeža. Iz grafičnega prikaza, predstavljenega v točki 31 zgoraj, je razvidno, da je FGPL pomemben sestavni del določanja cen, saj vse cene, zaračunane v poznejših fazah distribucijske verige skupine Scania, izhajajo iz tega FGPL ter popustov in dobičkovnih marž, ki se priznavajo različnim gospodarskim subjektom.
- 434 Drugič, upoštevati je treba dejstvo, da so distributerji skupine Scania v zelo veliki večini odvisne družbe pod 100-odstotnim nadzorom sedeža (glej točko 20 zgoraj), kar je poleg tega veljalo za družbo Scania DE. Ob upoštevanju te okoliščine Splošnega sodišča ne prepriča trditev tožečih strank, da so bila pogajanja o cenah med navedenimi distributerji in sedežem pogajanja med strankami, ki delujejo kot neodvisni poslovni partnerji in konkurenčni dobičkovni centri.

- 435 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz dokazov, predstavljenih v točkah 249 in 250 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki zajemajo interne dokumente odbora za cene (glej točko 24 zgoraj), razvidno, da je imel ta organ (ki je spadal pod sedež skupine Scania) prednostni položaj pri določanju ravni popustov, obračunanih nacionalnim distributerjem. Tožeče stranke, ki se opirajo na zapriseženo izjavo enega od članov odbora za cene, trdijo zgolj to, da so se zgoraj navedeni interni dokumenti nanašali na izjemen dogodek, to je uvedbo na trg novega motorja z izjemnim strateškim pomenom za skupino Scania, in da niso izraz običajnega položaja. Vendar ta zaprisežena izjava nima zadostne dokazne vrednosti, da bi bilo mogoče z njo omajati dokazno vrednost in jasno vsebino dokazov, predstavljenih v točkah 249 in 250 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ter Splošnega sodišča ne prepriča.
- 436 Kar poleg tega zadeva sklicevanje skupine Scania na njen dokument „Masterfile o transfernih cenah“ iz leta 2010 (glej točko 424 zgoraj), je treba ugotoviti, da je namen tega dokumenta pokazati, da je navedena skupina ravnala v skladu z neodvisnim tržnim načelom (arm's length principle) pri določanju transfernih cen znotraj skupine (na primer pri določanju neto cen za distributerje), če bi prišlo do davčnega nadzora. Splošno sodišče podobno kot Komisija (glej točko 296 obrazložitve izpodbijanega sklepa) meni, da dejstvo, da sedež skupine Scania uporablja transferne cene v skladu z neodvisnim tržnim načelom, ne dokazuje neodvisnosti distributerjev skupine Scania v pogajanjih o cenah, ampak dokazuje prej to, da se te transferne cene določijo na takih ravneh, da jih pristojni davčni organi ne morejo izpodbijati.
- 437 Tretjič, okoliščina, da družba Scania DE ni neodvisna pri določanju svoje cenovne politike, je ponazorjena z listinskim dokazom, predstavljenim v točki 148 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 413 zgoraj). Ponazarjajo jo tudi listinski dokazi, predstavljeni v točkah 134 in 135 obrazložitve izpodbijanega sklepa, iz katerih je razvidna skladnost informacij o zvišanih bruto cen, ki so jih konkurentom predložili zaposleni družbe Scania DE oziroma zaposleni pri skupini Scania na ravni vodstvenih organov. Tako je iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 134 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je zaposleni družbe Scania DE na sestanku 3. in 4. maja 2004 na ravni Nemčije konkurente obvestil, da bodo cene nove serije [zaupno] tovornjakov povprečno 6 % višje od cen aktualne serije [zaupno]. Po drugi strani iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 135 obrazložitve izpodbijanega sklepa, izhaja, da je predstavnik skupine Scania, ki se je udeležil sestanka 27. in 28. maja 2004 na ravni vodstvenih organov, konkurente obvestil, da bodo cene serije [zaupno] tovornjakov med 5 in 6 % višje od cen serije [zaupno]. Tudi ta skladnost informacij, predloženih med izmenjavami na obeh ravneh zgoraj navedenih tajnih stikov, dokazuje, da je obseg informacij, ki so jih predložili zaposleni družbe Scania DE med izmenjavami na ravni Nemčije, presegal nemški trg.
- 438 Ob upoštevanju vloge, ki jo je imela skupina Scania pri določanju cenovne politike družbe Scania DE, kot je bila dokazana v točkah od 433 do 437 zgoraj, je lahko Komisija upravičeno menila, da so protikonkurenčne informacije o cenah, ki so jih zaposleni družbe Scania DE predložili konkurentom med izmenjavami na ravni Nemčije, izražale cenovno strategijo, izoblikovano na ravni sedeža skupine Scania, in je zato njihov obseg presegal nemški trg.
- 439 Te ugotovitve Splošnega sodišča ni mogoče omajati z vsebino ekonomskih poročil z dne 20. septembra 2016 in 9. decembra 2017, na kateri se sklicuje tožeče stranke.
- 440 Po navedbah tožečih strank zgoraj navedeni ekonomski poročili dokazujeta, da bruto cene med distributerji in koncesionarji družbe Scania DE niso reprezentativne z vidika cen, ki so se zaračunavale v drugih evropskih državah, in da zato ne morejo zmanjšati negotovosti, kar zadeva cenovno strategijo skupine Scania v EGP. Vendar je treba ugotoviti, da izpodbijani sklep, kar

zadeva skupino Scania, ne temelji na tezi, po kateri bi obstajala kakršna koli vzporednost med bruto cenami med distributerji in koncesionarji, ki so se uporabljale v različnih evropskih državah, saj se – kot je razvidno iz grafičnega prikaza, predstavljenega v točki 31 zgoraj – bruto cena nacionalnega distributerja določi glede na popuste, ki se obračunajo glede na FGPL, in njegovo dobičkovno maržo. Izpodbijani sklep temelji na ugotovitvi, da vsako zvišanje cen na FGPL, o katerem torej odloči sedež, v različnih obsegi (glede na obračunane popuste) vpliva na bruto ceno nacionalnega distributerja (glej točki 51 in 52 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

441 Vsekakor Splošno sodišče v nasprotju s trditvami tožečih strank meni, da je v spisu pravno zadostno dokazano, da je družba Scania DE ne glede na dejanski geografski obseg informacij, ki jih je predložila, konkurentom dajala vtis, da njihov obseg in korist presegata nemški trg in tako prispevata k skupnim ciljem, ki so se uresničevali prek izmenjave protikonkurenčnih informacij na ravni Nemčije.

442 V zvezi s tem se Splošno sodišče sklicuje na izmenjavo, predstavljeno v točki 148 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 413 zgoraj). Ob upoštevanju namiga zaposlenega družbe Scania DE, da informacija o datumih uvedbe modelov tovornjakov in cenah, ki jo bo predložil zaposlenemu [zaupno], prihaja s sedeža skupine Scania, je razumno predpostaviti, da naj bi navedeni zaposleni [zaupno] to informacijo prejel kot informacijo, katere korist presega nemški trg. Napotiti je treba tudi na elektronsko sporočilo z dne 28. oktobra 2009, predstavljeno v točki 185 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki dokazuje, da je sedež [zaupno] med izmenjavami na ravni Nemčije od skupine Scania prejel informacijo, da bo po načrtih 3-odstotno zvišanje cen, povezano s „faceliftom“ tovornjakov, začelo veljati 1. januarja 2010. Ker je bilo zvišanje cen, ki ga je skupina Scania razkrila konkurentu, povezano z enim od stroškov proizvodnje tovornjakov in ker družba Scania DE ne proizvaja tovornjakov, je tako mogoče sklepati, da je [zaupno] zgoraj navedeno informacijo v zvezi z zvišanjem cen prejel kot informacijo, katere obseg presega nemški trg.

443 Na podlagi vsega navedenega je treba šesti tožbeni razlog zavrni.

f) Sedmi tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker je Komisija menila, da opredeljeno ravnanje pomeni enotno in trajajočo kršitev ter da so tožeče stranke odgovorne za to ravnanje

444 Opozoriti je treba, da je Komisija menila, da so sporazumi in/ali usklajena ravnanja med skupino Scania in strankami poravnave pomenili enotno in trajajočo kršitev med 17. januarjem 1997 in 18. januarjem 2011. Kršitev naj bi obsegala dogovarjanje glede cen in povišanj bruto cen za srednjetežke in težke tovornjake v EGP ter o časovnici in prevailitvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake, ki jih zahtevajo standardi od Euro 3 do Euro 6 (točka 315 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

445 Natančneje, Komisija je menila, da so udeleženci prek protikonkurenčnih stikov uresničevali skupni načrt z enotnim protikonkurenčnim ciljem in da je skupina Scania vedela ali bi morala vedeti za splošno področje uporabe in bistvene značilnosti mreže tajnih stikov ter je nameravala s svojimi dejanji prispevati k omejevalnemu sporazumu, zato jo je mogoče obravnavati kot odgovorno za kršitev kot celoto (točki 316 in 350 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

446 Tožeče stranke v bistvu izpodbijajo to, da je v obravnavani zadevi obstajala enotna in trajajoča kršitev in da jim je bila pripisana ta kršitev kot celota.

1) Obstoje enotne in trajajoče kršitve v obravnavani zadevi

i) Uvodne ugotovitve

- 447 Opozoriti je treba, da mora Komisija, da bi dokazala obstoj enotne in trajajoče kršitve, dokazati, da so različna zadevna ravnanja del „celovitega načrta“ z enotnim ciljem (glej točko 196 zgoraj).
- 448 V sodni praksi je bilo opredeljenih več ustreznih meril za presojo, ali je kršitev enotna, in sicer istovetnost ciljev zadevnih ravnanj, istovetnost zadevnih proizvodov in storitev, istovetnost podjetij, ki so sodelovala pri kršitvi, in istovetnost podrobnih pravil za njeno izvajanje (glej sodbo z dne 17. maja 2013, Trelleborg Industrie in Trelleborg/Komisija, T-147/09 in T-148/09, EU:T:2013:259, točka 60 in navedena sodna praksa; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 19. decembra 2013, Siemens in drugi/Komisija, C-239/11 P, C-489/11 P in C-498/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:866, točka 243). Poleg tega sta dejstva, da gre za iste fizične osebe, ki zastopajo podjetja, in da se zadevna ravnanja izvajajo na istem ozemlju, elementa, ki ju je mogoče upoštevati pri tej presoji (sodba z dne 17. maja 2013, Trelleborg Industrie in Trelleborg/Komisija, T-147/09 in T-148/09, EU:T:2013:259, točka 60).
- 449 Pojasniti je treba tudi, da pojem enotnega cilja ne more biti določen s splošnim sklicevanjem na izkrivljanje konkurence na trgu, ki ga zadeva kršitev, ker vplivanje na konkurenco kot cilj ali posledica pomeni sestavni del vsakega ravnanja, za katero se uporablja člen 101(1) PDEU. Taka opredelitev pojma enotnega cilja bi lahko pojmu enotne in trajajoče kršitve odvzela del smisla, ker bi moralo biti posledično več ravnanj, ki se nanašajo na gospodarski sektor in so prepovedana z zgoraj navedeno določbo, sistematično opredeljenih kot sestavni del enotne kršitve (sodba z dne 12. decembra 2007, BASF in UCB/Komisija, T-101/05 in T-111/05, EU:T:2007:380, točka 180).
- 450 Poleg tega, kot je bilo že navedeno (glej točko 195 zgoraj), pogoj, ki se nanaša na pojem enotnega cilja, pomeni, da je treba preveriti, ali obstajajo elementi, ki označujejo različna ravnanja, ki so del kršitve in bi lahko kazala na to, da ravnanja, ki jih dejansko izvajajo druga sodelujoča podjetja, nimajo istega cilja ali protikonkurenčne posledice in se zato zaradi svojega istega cilja izkrivljanja konkurence na notranjem trgu ne uvrščajo v „celovit načrt“.

ii) Izpodbijani sklep

- 451 Opozoriti je treba, da je Komisija v izpodbijanem sklepu iz v nadaljevanju navedenih razlogov menila, da so bili tajni stiki, ki so potekali na treh ravneh in so bili opisani v točki 317 njegove obrazložitve, del celovitega načrta z enotnim protikonkurenčnim ciljem.
- 452 Na prvem mestu, vsi stiki so se nanašali na iste proizvode, to je srednjetežke in težke tovornjake (točka 319 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 453 Na drugem mestu, narava deljenih informacij – informacije o cenah, zvišanih bruto cen, predvidenih datumih uvedbe tovornjakov v skladu z novimi okoljskimi standardi na trg in namenih konkurentov, da s tem povezane stroške prevalijo na stranke – je med celotnim trajanjem kršitve ostala enaka (točka 320 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Komisija je pojasnila, da je bila narava razprav in sporazumov v zvezi s časovnico uvedbe novih modelov tovornjakov, ki naj bi bili skladni z določenimi okoljskimi standardi, povezana s tajnim dogovarjanjem v zvezi s cenami in zvišanji bruto cen ter ga je dopolnjevala (točka 321 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

- 454 Komisija je v istem okviru pojasnila, da si udeleženci od septembra 2004 sicer niso več dejavno prizadevali – kot so si prizadevali pred tem – za sklenitev posebnega sporazuma o prihodnjih skupnih zvišanjih bruto cen ali o posameznih datumih uvedbe na trg za tovornjake v skladu z novimi okoljskimi standardi ali o znesku stroškov, ki jih bodo za te tovornjake prevaili na potrošnike, vendar so se še naprej nedovoljeno dogovarjali prek nadaljnega izmenjevanja iste vrste informacij in uresničevanja istega cilja omejevanja konkurence z zmanjšanjem stopnje strateške negotovosti med seboj (točka 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 455 Na tretjem mestu, Komisija je ugotovila, da so bili protikonkurenčni stiki pogosti in so se nanašali na isto skupino proizvajalcev tovornjakov, in sicer skupino Scania in stranke poravnave. Posamezniki, vpleteni v te stike, so pripadali istim proizvajalcem in so izmenjave organizirali v majhnih skupinah zaposlenih znotraj proizvajalcev (točka 323 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 456 Na četrtem mestu, Komisija je ugotovila, da so se raven in interne pristojnosti zaposlenih, vpletenih v ravnanje, med omejevalnim sporazumom sicer spreminjale, vendar so narava, cilj in obseg stikov in sestanki ostali enaki med celotnim trajanjem omejevalnega sporazuma (točka 325 obrazložitve izpodbijanega sklepa). V zvezi s tem je Komisija pojasnila, da so imeli tajni stiki, ki so potekali na treh ravneh, vsi protikonkurenčni cilj omejevanja konkurence na trgu srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP, kar zadeva prihodnje cene in zvišanja bruto cen ter časovnico in prevailitev stroškov v zvezi z uvedbo tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi (točka 326 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 457 Komisija je v točki 327 obrazložitve izpodbijanega sklepa upoštevala tri elemente v podporo ugotovitvi, da premestitev izmenjav (the shift in the exchanges) z ravni vodstvenih organov na raven Nemčije ni vplivala na trajajočo naravo kršitve.
- 458 Prvič, Komisija je ugotovila, da je obstajalo precejšnje časovno prekrivanje med sestanki, ki so potekali na različnih ravneh, pri čemer so sestanki vodstvenih organov potekali med letoma 1997 in 2004, sestanki na nižji ravni sedežev med letoma 2000 in 2008, razprave na ravni Nemčije pa od leta 2004. Po njenem mnenju je bil rezultat ta, da so se kljub dejstvu, da se sestanki vodstvenih organov po 16. septembru 2004 niso nadaljevali, stiki na drugih dveh ravneh nadaljevali brez prekinitve (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa). V tem okviru je Komisija tudi ugotovila, da so po eni strani v obdobju med letoma 2003 in 2007 obstajali stiki med zaposlenimi na nižji ravni sedežev in zaposlenimi na ravni Nemčije ter da so bili organizirani skupni sestanki, po drugi strani pa še, da so udeleženci na nižji ravni sedežev večkrat razpravljali o informacijah, ki naj bi se izmenjale in na kateri ravni (točka 327(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 459 Drugič, Komisija je ugotovila, da nemške odvisne družbe udeležencev niso proizvajale tovornjakov in niso bile zadolžene za razvoj tehnologij, saj je bil za to pristojen izključno sedež. Zato so si po njenem mnenju v primerih, ko so si zaposleni na ravni Nemčije izmenjevali informacije o časovnici in dodatnih stroških v zvezi z uvedbo tehnologij v skladu s standardoma Euro 5 in Euro 6, izmenjevali informacije, ki so prihajale s sedeža in so se nanašale na celoten EGP (točka 327(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 460 Tretjič, Komisija je v zvezi z več strankami omejevalnega sporazuma ugotovila, da obstajajo dokazi o tem, da so nemške odvisne družbe o svojih namenih v zvezi s cenami sistematično poročale sedežu in – še pomembneje – osebam na ravni osrednje uprave, vpletenim v proces izmenjave informacij o cenah. V tem okviru je še ugotovila, da je imel sedež skupine Scania pristojnost

določanja tovarniških bruto cen in rabatov, obračunanih distributerjem (ki so bili odvisne družbe v 100-odstotni lasti matične družbe), ter da je imela skupina Scania vzpostavljeno strukturirano shemo sestankov za zagotovitev hitrega izvajanja strateških odločitev sedeža, kar pomeni, da razumno ni mogoče šteti, da sedež te skupine z navedenimi informacijami ni bil seznanjen.

- 461 Komisija je v točki 328 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je bila sprememba v omejevalnem sporazumu (the change in the cartel) vodena kolektivno in usklajeno med različnimi strankami s ciljem zagotoviti neprekinjeno trajanje izmenjav.
- 462 Na petem mestu, po ugotovitvah Komisije se je način, kako so se informacije izmenjevale, v 14 letih, kolikor je trajala kršitev, naravno razvijal, vendar se je to dogajalo postopoma, temeljna narava izmenjav pa je ostala ista: stiki so se iz večstranskih izmenjav, sestankov ali predstavitev v živo razvili v večstranske izmenjave po elektronski pošti po zaslugi zbiranja informacij o prihodnjih cenah, organiziranega po elektronski pošti in predstavljenega v preglednici (točka 329 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 463 Komisija je na podlagi teh petih elementov ugotovila, da so tajni stiki med seboj povezani in se medsebojno dopolnjujejo (točka 330 obrazložitve izpodbijanega sklepa).

iii) Presoja

- 464 Na prvem mestu, ni sporno, da so se zadevni tajni stiki ves čas trajanja nanašali na iste proizvode, torej srednjetežke in težke tovornjake, ter da jih je uresničevala ista skupina proizvajalcev tovornjakov, torej skupina Scania in stranke poravnave. Poleg tega je iz spisa razvidno, da je pri stikih sodelovala majhna skupina zaposlenih na vsaki ravni, katerih sestava je ostala razmeroma stabilna, ter da so bili stiki redni in pogosti.
- 465 Na drugem mestu, opozoriti je treba na obstoj povezav med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov, kar vključuje to, da so bili udeleženci na teh ravneh zaposleni pri istih podjetjih, torej pri skupini Scania in strankah poravnave, to, da so imele izmenjave na vsaki od ravni enako vsebino, to, da so se sestanki, ki so potekali na različnih ravneh, časovno med seboj delno prekrivali, to, da so ravni napotovale druga na drugo in si izmenjevale zbrane informacije, ter to, da so potekali skupni stiki med ravnmi (glej točko 218 zgoraj). Opozoriti je tudi treba, da tožečim strankam v okviru tretjega tožbenega razloga ni uspelo omajati ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem povezav med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov (glej točko 229 zgoraj).
- 466 Na tretjem mestu, Splošno sodišče podobno kot Komisija ugotavlja (glej točki 453 in 454 zgoraj), da sta vsebina izmenjav med udeleženci in cilj navedenih izmenjav, ki je bil zmanjšati negotovost med strankami v bistvu glede njihovih prihodnjih cenovnih strategij, ostala ista. V tem okviru je treba opozoriti, da je Splošno sodišče menilo, da je Komisija v točkah 243 in 321 obrazložitve izpodbijanega sklepa upravičeno ugotovila, da je bila narava razprav in sporazumov v zvezi s časovnico uvedbe novih modelov tovornjakov v skladu z določenimi okoljskimi standardi povezana s tajnimi ravnanji v zvezi s cenami in zvišanji bruto cen ter jih je dopolnjevala (glej točko 297 zgoraj).
- 467 Na četrtem mestu, opozoriti je treba, da je Komisija utemeljeno menila, da je geografski obseg protikonkurenčnih izmenjav na ravni Nemčije zajemal celoten EGP, kot to velja tudi za protikonkurenčne izmenjave na ravni vodstvenih organov.

468 Na podlagi zgoraj navedenih elementov je treba pritrditi ugotovitvi Komisije, da so bile izmenjave med udeleženci, opisane v točki 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa, del celovitega načrta z enotnim protikonkurenčnim ciljem.

469 Trditve tožečih strank ugotovitve Splošnega sodišča ne morejo ovreči. Te trditve je mogoče razdeliti na tri skupine. Prvič, tožeče stranke trdijo, da je Komisija storila napako, ker je skupaj presodila vse tri ravni stikov med udeleženci. Drugič, izpodbijajo ugotovitev Komisije, da so bile informacije, izmenjane na vseh treh ravneh stikov, po naravi enake, kot naj bi to izhajalo iz točke 320 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Tretjič, tožeče stranke izpodbijajo ugotovitev Komisije iz točke 327 obrazložitve izpodbijanega sklepa, to je, da „premestitev“ izmenjav z ravni vodstvenih organov na raven Nemčije ni vplivala na trajajočo naravo kršitve.

– *Skupna presoja vseh treh ravni stikov*

470 Tožeče stranke obstoj celovitega načrta v obravnavani zadevi izpodbijajo s trditvijo, da je bilo v bistvu treba v nasprotju s pristopom Komisije v izpodbijanem sklepu vsako od treh ravni stikov presoditi ločeno, ne pa skupaj.

471 V utemeljitev te teze tožeče stranke na prvem mestu trdijo, da Komisija ni dokazala nobene upoštevne dejanske zveze med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov. Iz razlogov, navedenih v točki 465 zgoraj, je treba ta očitek zavriniti.

472 Na drugem mestu tožeče stranke trdijo, da je treba obseg kršitve določiti na podlagi dejanskih elementov, neposredno povezanih z zaposlenimi, ki so sodelovali pri zatrdjevanem tajnem ravnanju. Vendar naj Komisija ne bi dokazala, da so zaposleni v podjetjih, ki so sodelovali pri tajnih stikih na različnih ravneh, vsi enako poznali in razumeli obseg tajnega ravnanja. V tem okviru tožeče stranke navajajo, da so različni zaposleni zastopali podjetja na različnih ravneh stikov.

473 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so zadevni tajni stiki ves čas trajanja potekali v isti skupini proizvajalcev tovornjakov, torej med skupino Scania in strankami poravnave. Poleg tega je pri teh stikih sodelovala majhna skupina zaposlenih na vsaki ravni, katerih sestava je ostala razmeroma stabilna, pri čemer so bili stiki redni in pogosti. Opozoriti je treba še na vezi med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov. Ob upoštevanju teh elementov okoliščina, da pri tajnih stikih niso sodelovali isti zaposleni, ne omaje ugotovitve v zvezi s tem, da je v obravnavani zadevi obstajal skupni načrt.

474 Kar zadeva trditev tožečih strank, navedeno v točki 472 zgoraj, to je, da Komisija ni dokazala, da so zaposleni v podjetjih, ki so sodelovali pri tajnih stikih na različnih ravneh, vsi enako poznali in razumeli obseg tajnega ravnanja, se ta nanaša na vprašanje, ali je treba seznanjenost s celovitim načrtom presojati na ravni podjetja ali na ravni njegovih zaposlenih. Tožeče stranke Komisiji očitajo, da je to seznanjenost presodila na ravni podjetja in da ni preučila seznanjenosti na ravni zaposlenih.

475 Ta očitek tožečih strank ni utemeljen.

- 476 Opozoriti je namreč treba, da se konkurenčno pravo Unije nanaša na dejavnosti „podjetij“ in da je treba ta pojem razumeti tako, da označuje gospodarsko enoto, tudi če s pravnega vidika to gospodarsko enoto sestavlja več fizičnih ali pravnih oseb (glej sodbo z dne 10. septembra 2009, Akzo Nobel in drugi/Komisija, C-97/08 P, EU:C:2009:536, točki 54 in 55 ter navedena sodna praksa).
- 477 Poudariti je treba tudi, da v zvezi z vprašanjem pripisa podjetjem kršitvenih dejanj njihovih zaposlenih iz sodne prakse izhaja, da lahko Komisija podjetju naloži sankcijo samo, če je kršitev storila oseba, ki je običajno pooblaščenca za to, da deluje za zadevno podjetje (glej sodbo z dne 12. decembra 2014, H & R ChemPharm/Komisija, T-551/08, EU:T:2014:1081, točka 73 in navedena sodna praksa).
- 478 Iz sodne prakse, navedene v točkah 476 in 477 zgoraj, izhaja, da je treba vprašanje seznanjenosti z obstojem celovitega načrta nujno presoati na ravni vpletenih podjetij, ne pa na ravni njihovih zaposlenih. Kot pravilno poudarja Komisija, če bi morala dokazati, da je bil vsak od zaposlenih v istem podjetju, ki je sodelovalo pri omejevalnem sporazumu, natančno seznanjen z ravnanjem drugih zaposlenih v okviru omejevalnega sporazuma, ne bi mogla dokazati obstoja enotne in trajajoče kršitve, ker so omejevalni sporazumi na splošno tajni in ker so dokazi v kartelnih zadevah pogosto nepopolni in nepovezani (glej v tem smislu sodbo z dne 13. julija 2011, Trade-Stomil/Komisija, T-53/07, EU:T:2011:360, točka 64 in navedena sodna praksa). V obravnavani zadevi je mogoče zaradi obstoja povezav med vsemi tremi ravnmi tajnih stikov in zlasti zato, ker so bile fizične osebe, ki so sodelovale na teh ravneh tajnih stikov, zaposleni pri istih podjetjih, izpeljati, da so ta podjetja vsa enako poznala in razumela celoviti načrt in torej kršitveno ravnanje.
- 479 Iz navedenega izhaja, da je treba trditev tožečih strank, da bi morala Komisija vsako od treh ravnmi tajnih stikov presoditi ločeno, zavrniti.

– *Narava informacij, izmenjanih na vseh treh ravneh stikov*

- 480 Tožeče stranke izpodbijajo ugotovitev, navedeno zlasti v točkah 320 in 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa, da so bile informacije, izmenjane na različnih ravneh stikov, po naravi enake in da se je z njimi uresničeval isti protikonkurenčni cilj.
- 481 Tožeče stranke v zvezi s tem na prvem mestu napotujejo na točko 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa, iz katere naj bi bila razvidna temeljna sprememba v naravi stikov, saj je v njej navedeno, da si udeleženci od septembra 2004 niso več dejavno prizadevali – kot so si prizadevali pred tem – za sklenitev posebnega sporazuma o prihodnjih zvišanjih bruto cen.
- 482 Te trditve tožečih strank ni mogoče sprejeti. V točki 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa je sicer res navedeno, da si udeleženci po septembru 2004 niso več prizadevali za sklenitev izrecnih sporazumov, ampak so se v bistvu omejili na izmenjavo informacij s ciljem omejevanja konkurence. Kot pa upravičeno navaja Komisija, bi ta sprememba sicer lahko vplivala na opredelitev zadevnega ravnanja kot sporazum ali kot usklajeno ravnanje, ne nanaša se pa na „naravo“ izmenjanih informacij, ki je v skladu s točko 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa ostala ista, pri čemer je bil zastavljen cilj zmanjšati stopnjo strateške negotovosti med udeleženci, kar zadeva prihodnje cene in zvišanja bruto cen ter časovnico uvedbe tovarnjakov v skladu z novimi okoljskimi standardi in prevalitev stroškov v zvezi z njo.

- 483 Na drugem mestu tožeče stranke napotujejo na točki 116 in 117 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v katerih je predstavljen eden od sestankov na nižji ravni sedežev, ki je potekal 3. in 4. julija 2001 in v okviru katerega so zaposleni na sedežih udeležencev izrazili zaskrbljenost v zvezi z izmenjavami, ki so potekale na ravni Nemčije in so šle po njihovem mnenju predaleč, zato so se dogovorili, da si bodo v prihodnje izmenjevali zgolj tehnične informacije, ne pa več informacij o cenah. Tožeče stranke menijo, da ti točki obrazložitve dokazujeta, da izmenjave na nižji ravni sedežev in na ravni Nemčije po naravi niso bile enake in niso imele istega cilja.
- 484 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Splošno sodišče v okviru preizkusa tretjega in petega tožbenega razloga že ugotovilo, da so izmenjave na nižji ravni sedežev in na ravni Nemčije prispevale k uresničevanju skupnega načrta in da sta bili ti ravni tajnih stikov med seboj povezani z dejanskimi vezmi, ki so se nanašale zlasti na to, da so bili udeleženci na teh ravneh zaposleni pri istih podjetjih, na to, da so se sestanki na obeh ravneh časovno med seboj delno prekrivali, na to, da so obstajali stiki med zaposlenimi na nižji ravni sedežev in zaposlenimi na ravni Nemčije, ter na to, da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev obveščeni o vsebini izmenjav na ravni Nemčije (glej točki 224 in 228 zgoraj). Poleg tega je v spisu dokazano, da so kljub dogovoru med udeleženci na nižji ravni sedežev iz leta 2001, da si v prihodnje ne bodo več izmenjevali informacij o cenah (glej točko 478 zgoraj), take izmenjave še potekale (glej točko 229 zgoraj). V teh okoliščinah je treba trditev tožečih strank iz točke 483 zgoraj zavrnila. Vsekakor je treba upoštevati dejstvo, da je iz dokazov, predstavljenih v izpodbijanem sklepu, ki jih tožeče stranke ne izpodbijajo, razvidno, da so imeli sestanki na ravni vodstvenih organov udeležencev, ki so potekali do septembra 2004 in torej vzporedno s sestanki na nižji ravni sedežev, očitno enak protikonkurenčni cilj kot izmenjave na ravni Nemčije, ki so se nadaljevale po letu 2004 in so trajale do konca kršitve leta 2011.
- 485 Na podlagi zgornjih ugotovitev je treba ugotoviti, da Komisija ni storila napake, ko je v obravnavani zadevi ugotovila obstoj celovitega načrta.

– *Trajajoča narava kršitve*

- 486 Na prvem mestu je treba ugotoviti, da prekinitev tajnih stikov na ravni vodstvenih organov udeležencev septembra 2004 ni povzročila prekinitve tajnih stikov na preostalih drugih dveh ravneh.
- 487 Tako je iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 139 obrazložitve izpodbijanega sklepa, razvidno, da je C s sedeža [zaupno] 11. novembra 2004 pisal zaposlenim drugih proizvajalcev z nižje ravni sedežev in ravni Nemčije, da bi jim predstavil dve novi kontaktni osebi na sedežu [zaupno], pristojni za osrednje določanje cen proizvodov na sedežu [zaupno] v [zaupno]. C je konkurente prosil, naj mu sporočijo kontaktne osebe znotraj svojih organizacij. Elektronsko sporočilo C je bilo med drugim naslovljeno na A in B z nižje ravni sedežev oziroma z ravni Nemčije pri skupini Scania. Dalje, kot je bilo navedeno v točki 140 obrazložitve izpodbijanega sklepa, so si konkurenti že od 2. decembra 2004 na ravni Nemčije izmenjevali informacije o zvišanjih cen, načrtovanih za leto 2005. V okviru te izmenjave je I, eden od zaposlenih družbe Scania DE, predložil spodaj navedene informacije K, organizatorju te izmenjave informacij in zaposlenemu nemške odvisne družbe [zaupno]: „od marca 2005 bomo zvišali [cene] vseh naših serij [zaupno] za 1,5 %“. Torej so imele izmenjave med strankami omejevalnega sporazuma na ravni Nemčije enako vsebino kot njihove izmenjave na ravni vodstvenih organov in so se skladale z njimi.

- 488 Na drugem mestu je treba ugotoviti, da preudarki Komisije v točki 327 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točke od 457 do 461 zgoraj) niso napačni. Tako ni sporno, da so se sestanki, ki so potekali na različnih ravneh, časovno med seboj delno prekrivali. Poleg tega je Splošno sodišče v okviru tretjega tožbenega razloga ugotovilo, da je Komisija dokazala obstoj stikov med zaposlenimi na nižji ravni sedežev in na ravni Nemčije ter dejstvo, da so bili zaposleni na nižji ravni sedežev seznanjeni z vsebino izmenjav na ravni Nemčije. Poleg tega je Splošno sodišče v okviru šestega tožbenega razloga ugotovilo, da je Komisija dokazala, da so informacije o cenah, izmenjane na ravni Nemčije, prihajale s sedeža udeležencev in da so zaposleni na ravni Nemčije sedežu sporočali informacije o cenah, ki so jih pridobili v okviru svojih izmenjav.
- 489 Na podlagi teh elementov Splošno sodišče ugotavlja, da je Komisija utemeljeno menila, da se je kljub okoliščini, da so se nedovoljeni stiki na ravni vodstvenih organov septembra 2004 ustavili, isti omejevalni sporazum, katerega vsebina in cilj sta ostala ista, po tem datumu nadaljeval, z edino razliko, da so bili zaposleni, ki so sodelovali, z različnih organizacijskih ravni znotraj vpletenih podjetij, ne pa iz vodstvenih organov.
- 490 Trditve tožečih strank te ugotovitve ne omajejo.
- 491 Po eni strani tožeče stranke Komisiji očitajo, da ni pojasnila, kako je bila „premestitev“ tajnih stikov z ravni vodstvenih organov na raven Nemčije izvedena. Pri tem trdijo, da bi moral biti, da bi bilo mogoče „premestitev“ šteti za nadaljevanje predhodnih ravnanj, vzpostavljen nadzorni mehanizem za zagotovitev neprekinjenega trajanja. Sklicujejo se tudi na sodbo z dne 10. novembra 2017, Icap in drugi/Komisija (T-180/15, EU:T:2017:795, točka 223), v kateri je Splošno sodišče opozorilo, da Komisija v primeru, ko so za nadaljevanje sporazuma ali usklajenega ravnanja potrebni konkretni aktivni ukrepi, brez dokazov o sprejetju navedenih ukrepov ne more domnevati, da se je omejevalni sporazum nadaljeval.
- 492 Teh trditev tožečih strank ni mogoče sprejeti. Iz izpodbijanega sklepa je namreč razvidno, da je Komisija izraza „premestitev“ ali „selitev“ izmenjav z ravni vodstvenih organov na raven Nemčije uporabila za opis tega, da je prišlo do spremembe na ravni zaposlenih, ki so sodelovali pri tajnih stikih, ne pa tega, da je bil omejevalni sporazum kakor koli prekinjen. Poleg tega je v točki 327 obrazložitve izpodbijanega sklepa predstavila dejanske okoliščine, ki kažejo na nadaljevanje omejevalnega sporazuma po septembru 2004 (glej točke od 458 do 460 zgoraj), zato se ob upoštevanju teh okoliščin ni zahteval nikakršen „poseben aktivni ukrep“ v smislu sodbe z dne 10. novembra 2017, Icap in drugi/Komisija (T-180/15, EU:T:2017:795, točka 223).
- 493 Po drugi strani tožeče stranke Komisiji očitajo, da v izpodbijanem sklepu ni dokazala, da so zaposleni družbe Scania DE, ki so sodelovali na sestankih na ravni Nemčije, vedeli, da sodelujejo pri nadaljevanju praks, ki so potekale na ostalih dveh ravneh, ali da so zaposleni skupine Scania, ki so sodelovali na sestankih, ki so potekali na nižjih ravneh sedežev, vedeli za sestanke na ravni vodstvenih organov.
- 494 Te trditve tožečih strank temeljijo na tezi, po kateri je treba seznanjenost s celovitim načrtom presoјati na ravni zaposlenih v podjetjih, ne pa na ravni podjetja kot takega. Kot pa je bilo že ugotovljeno, je ta teza napačna (glej točke od 474 do 478 zgoraj).
- 495 Kar zadeva vprašanje seznanjenosti na ravni podjetja Scania s trajajočo naravo kršitve kljub „premestitvi“ izmenjav z ravni vodstvenih organov na raven Nemčije, je treba opozoriti na spodaj navedeno.

- 496 Prvič, opozoriti je treba na pomembno vlogo, ki jo ima sedež skupine Scania pri določanju cen na ravni nacionalnih distributerjev podjetja in torej na ravni družbe Scania DE, ki je odvisna družba v njegovi 100-odstotni lasti. Mehanizem določanja cen v skupini Scania je bil preučen v okviru šestega tožbenega razloga.
- 497 Drugič, opozoriti je treba, da je iz dokazov v spisu razvidno, da so bili zaposleni na sedežu skupine Scania (nižja raven sedežev) seznanjeni z vsebino izmenjav na ravni Nemčije (glej točko 418 zgoraj). Ni verjetno, da z njimi ne bi bili seznanjeni vodstveni organi tega podjetja.
- 498 Tretjič, opozoriti je treba, da dokazi iz spisa kažejo na to, da so si zaposleni družbe Scania DE na ravni Nemčije izmenjevali informacije s sedežem skupine Scania (glej točke 413, 437, 438 in 442 zgoraj).
- 499 Ti trije elementi dokazujejo, da sta bila podjetje Scania in njegov sedež kljub temu, da so se izmenjave na ravni vodstvenih organov septembra 2004 končale, seznanjena s tem, da se je ista kršitev nadaljevala še po septembru 2004, pri čemer je bila edina razlika ta, da pri tajnih stikih niso več sodelovali zaposleni na ravni vodstvenih organov. V zvezi s tem okoliščina, ki jo zatrjujejo tožeče stranke, to je, da zaposleni družbe Scania DE niso bili seznanjeni s tajnimi stiki na ravni vodstvenih organov, ni pomembna.
- 500 Na podlagi navedenih preudarkov je treba ugotoviti, da ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem enotne in trajajoče kršitve v obravnavani zadevi ne vsebuje napake.

2) Pripis enotne in trajajoče kršitve skupini Scania

- 501 Komisija je v točki 332 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je skupina Scania neposredno sodelovala pri vseh upoštevnihih vidikih omejevalnega sporazuma.
- 502 Poleg tega je Komisija v točki 333 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da sicer drži, da skupina Scania proizvaja in prodaja le težke tovornjake, vendar je vedela ali bi morala vedeti, da druge stranke omejevalnega sporazuma proizvajajo tudi srednjetežke tovornjake in da so se tajni stiki nanašali na obe vrsti tovornjakov (srednjetežke in težke). Zato je ugotovila, da je skupina Scania vedela ali bi morala vedeti, da so se protikonkurenčna ravnanja nanašala na srednjetežke in težke tovornjake.
- 503 Komisija je na podlagi teh preudarkov v točki 334 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da je skupina Scania nameravala prispevati h kršitvi in da je bila seznanjena ali bi morala biti seznanjena z njenim obstojem.
- 504 Tožeče stranke pripisljivost enotne in trajajoče kršitve skupini Scania izpodbijajo z očitkom Komisiji, da ni dokazala obstoja potrebnega „miselnega dejavnika“. Drugače povedano, očitajo ji, da v izpodbijanem sklepu ni dokazala, da so bili v obravnavani zadevi v zvezi s predstavniki skupine Scania, ki so sodelovali na vseh treh ravneh stikov, izpolnjena kumulativna merila interesa, seznanjenosti in sprejemanja tveganja, izoblikovana v sodbi z dne 8. julija 1999, Komisija/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, EU:C:1999:356, točka 87).
- 505 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ker je treba seznanjenost z obstojem celovitega načrta presoati na ravni vpletenih podjetij, in ne na ravni njihovih zaposlenih (glej točko 478 zgoraj), je treba po analogiji tudi dejavnike, ki določajo pripisljivost enotne in trajajoče kršitve, nujno presoati na ravni podjetja.

- 506 Poleg tega je glede dejavnikov, ki določajo pripisljivost enotne in trajajoče kršitve podjetju, iz sodbe z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, točke od 43 do 45), razvidno, da lahko Komisija, če je zadevno podjetje neposredno sodelovalo pri vseh protikonkurenčnih ravnanjih, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, temu podjetju pripiše kršitev v celoti, ne da bi ji bilo treba dokazati, da so izpolnjena merila interesa, seznanjenosti in sprejemanja tveganja.
- 507 V obravnavani zadevi je mogoče ugotoviti, da je podjetje Scania – v skladu z navedbami iz točke 332 obrazložitve izpodbijanega sklepa – neposredno sodelovalo pri vseh upoštevnihih vidikih omejevalnega sporazuma. Njegovi zaposleni so namreč sodelovali pri tajnih stikih, ki so potekali na vseh treh ravneh. Podjetje Scania si je s konkurenti izmenjevalo informacije o cenah in zvišanih bruto cen ter o časovnici in prevailtvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6. Skupina Scania je dejavno sodelovala pri omejevalnem sporazumu, organizirala sestanke in sodelovala pri izmenjavah elektronskih sporočil (glej točko 332 obrazložitve izpodbijanega sklepa).
- 508 Res je, da skupina Scania ne proizvaja srednjetežkih tovornjakov. Vendar je iz spisa razvidno, da so se tajni stiki, pri katerih so sodelovali zaposleni skupine Scania, brez razlikovanja nanašali na srednjetežke in težke tovornjake (glej točko 333 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Zato je Komisija podjetju Scania utemeljeno pripisala enotno in trajajočo kršitev, ki se je nanašala tudi na srednjetežke tovornjake, saj je bilo nujno seznanjeno s tem vidikom omejevalnega sporazuma.
- 509 Glede na zgoraj navedeno je treba ugotoviti, da pripis celotne enotne in trajajoče kršitve skupini Scania ni napačen. Iz navedenega je razvidno, da je treba sedmi tožbeni razlog zavriniti.

4. Osmi tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP ter člena 25 Uredbe št. 1/2003, ker je Komisija naložila globo za ravnanje, ki je že zastaralo, in vsekakor ni upoštevala dejstva, da to ravnanje ni bilo trajajoče

- 510 Na prvem mestu, tožeče stranke trdijo, da so dejstva v zvezi z ravno vodstvenih organov, s katerimi je utemeljena naložitev globe, v skladu s členom 25 Uredbe št. 1/2003 zastarala, saj so se sestanki na navedeni ravni končali septembra 2004, to je več kot pet let pred začetkom preiskave Komisije. K temu dodajajo, da Komisija v teh okoliščinah nima niti pravnega interesa v smislu člena 7 Uredbe št. 1/2003 za ugotovitev obstoja kršitve, povezane z ravnanjem na ravni vodstvenih organov.
- 511 Na drugem mestu, tožeče stranke trdijo, da bi bilo treba izpodbijani sklep, tudi če bi Splošno sodišče menilo, da zadevna dejstva pomenijo enotno in trajajočo kršitev (kar pa naj ne bi držalo), spremeniti, saj se v njem ne upoštevajo prekinitve zatrjevane kršitve v zvezi z ravno vodstvenih organov. V tem okviru trdijo, da izpodbijani sklep ne vsebuje dovolj dokazov o obstoju sestankov na ravni vodstvenih organov leta 1999.
- 512 Poleg tega tožeče stranke trdijo, da je glede na pomanjkanje dokazov o sodelovanju skupine Scania na sestankih na ravni vodstvenih organov leta 1999 in leta 2002 v izpodbijanem sklepu napačno ugotovljeno, da je skupina Scania neprekinjeno sodelovala na sestankih vodstvenih organov med 17. januarjem 1997 in 24. septembrom 2004. Namesto tega bi moralo biti v njem ugotovljeno, da so se ti sestanki vsaj v zvezi s skupino Scania prekinili med 3. septembrom 1998 in 3. februarjem 2000 (17-mesečna prekinitev) ter med 20. novembrom 2001 in 10. aprilom 2003 (ponovna 17-mesečna prekinitev).

- 513 Tožeče stranke zato menijo, da je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen in da bi morala biti naložitev globe vsekakor zastarana za kakršno koli kršitev izpred 10. aprila 2003. Podredno trdijo, da bi morala biti naložitev globe zastarana za kakršno koli kršitev izpred 3. februarja 2000. Tožeče stranke poleg tega trdijo, da bi bilo treba pri izračunu globe, povezane z ravno vodstvenih organov, vsekakor upoštevati dolga obdobja manjše intenzivnosti kršitve.
- 514 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 515 Na prvem mestu je treba v zvezi s trditvijo tožečih strank glede zastaranja v primeru, da Komisija naloži globo, opozoriti, da v skladu s členom 25(1)(b) Uredbe št. 1/2003 v povezavi s členom 23(2)(a) iste uredbe za pristojnost, ki jo ima Komisija za naložitev glob podjetjem za storjene kršitve med drugim člena 101 PDEU, velja petletni zastaralni rok. Člen 25(2) Uredbe št. 1/2003 določa, da pri trajajočih ali ponavljajočih se kršitvah zastaranje začne teči na dan, ko kršitev preneha. Člen 25(3) Uredbe št. 1/2003 med drugim določa, da vse dejavnosti, ki jih zaradi preiskave ali postopka v zvezi s kršitvijo izvaja Komisija, pretrgajo zastaranje za nalaganje globe.
- 516 Komisija je v obravnavani zadevi, ne da bi storila napako, ugotovila, da je bilo ravnanje na ravni vodstvenih organov del enotne in trajajoče kršitve, ki je prenehala 18. januarja 2011. Torej začne petletni zastaralni rok teči šele na ta datum, kar v obravnavani zadevi pomeni, da pristojnost Komisije za naložitev globe nikakor ni zastarala.
- 517 Na drugem mestu, kar zadeva trditev tožečih strank v zvezi z domnevnim neobstojem dokazov o sestankih na ravni vodstvenih organov v letu 1999, je treba ugotoviti spodaj navedeno.
- 518 Prvič, navesti je treba, da izpodbijani sklep vsebuje dovolj dokazov v zvezi z obstojem sestankov na ravni vodstvenih organov v letih 1998 in 2000. Natančneje, v točki 105 obrazložitve izpodbijanega sklepa je predstavljen listinski dokaz v zvezi s sestankom na ravni vodstvenih organov, ki je potekal 3. septembra 1998 in na katerem so si predstavniki udeležencev izmenjali tržne napovedi za leto 1999. Iz tega listinskega dokaza je razvidno, da se je tega sestanka udeležil N, predstavnik sedeža skupine Scania. Podobni sestanki so potekali leta 2000, kot je to razvidno iz točk od 109 do 112 obrazložitve izpodbijanega sklepa, ki se jih je prav tako udeležil N s sedeža skupine Scania.
- 519 Drugič, iz listinskega dokaza, predstavljenega v točki 106 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je razvidno, da je bil naslednji sestanek na ravni vodstvenih organov po sestanku 3. septembra 1998 (glej točko 518 zgoraj) predviden za januar 1999.
- 520 Tretjič, Komisija se v točki 106 obrazložitve izpodbijanega sklepa sklicuje na izjavo zaradi prizanesljivosti [*zaupno*], v skladu s katero so sestanki med konkurenti v obdobju med letoma 1998 in 2001 potekali vsaj enkrat na leto. V skladu s to izjavo so si udeleženci teh sestankov, ki niso bili z ravni vodstvenih organov, izmenjevali informacije zlasti v zvezi s prihodnjimi zvišanji cen. Ugotovljeno je bilo, da je bil med udeleženci teh sestankov O, generalni direktor družbe Scania DE.
- 521 Četrtrič, podobno kot Komisija je treba opozoriti, da so bili sestanki na ravni vodstvenih organov del enotne in trajajoče kršitve ter da je treba pri presoji, ali se je kršitev leta 1999 nadaljevala, upoštevati vse sestanke med konkurenti ne glede na to, na kateri organizacijski ravni so potekali.
- 522 Petič, opozoriti je treba tudi, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, zlasti glede kršitve, ki traja več let, dejstvo, da neposredni dokaz o udeležbi družbe pri tej kršitvi v nekem obdobju ni bil predložen, ne preprečuje, da se tudi za to obdobje ugotovi sodelovanje, če ta ugotovitev temelji na

objektivnih in usklajenih indicij, pri čemer je mogoče v zvezi s tem upoštevati neobstoje javnega distanciranja te družbe (glej sodbo z dne 26. januarja 2017, Villeroy & Boch/Komisija, C-625/13 P, EU:C:2017:52, točka 111 in navedena sodna praksa).

- 523 Glede na navedeno v točkah od 518 do 521 zgoraj in sodno prakso, navedeno v točki 522 zgoraj, je treba ugotoviti, da Komisija ni storila napake, ko je ugotovila, da se enotna kršitev v obravnavani zadevi leta 1999 ni prekinila in da je skupina Scania pri navedeni kršitvi sodelovala tudi v tem letu.
- 524 Na tretjem mestu, v zvezi s trditvijo tožečih strank, da sodelovanje skupine Scania na sestankih na ravni vodstvenih organov za leto 2002 ni dokazano, je treba ugotoviti naslednje.
- 525 Prvič, iz točke 119 obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je bil v zvezi s sestankom na ravni vodstvenih organov, ki je potekal 7. februarja 2002, M s sedeža skupine Scania poslan dopis z vabilom.
- 526 Drugič, iz rokopisnih zapiskov v zvezi s sestankom na ravni vodstvenih organov 27. in 28. junija 2002, ki jih je sestavil predstavnik [*zaupno*] in so predstavljeni v točki 123 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je skupina Scania predložila številčne podatke o prodaji za leto 2002 v več državah.
- 527 Tretjič, iz internega poročila [*zaupno*], v katerem so povzete informacije, izmenjane na sestanku na ravni vodstvenih organov 18. septembra 2002, navedenega v točki 126 obrazložitve izpodbijanega sklepa, je razvidno, da je skupina Scania predložila informacije o svojih zvišanih cen za leto 2002 in o tožbi zoper njo v Združenem kraljestvu.
- 528 Ob upoštevanju dokazov, predstavljenih v točkah od 525 do 527 zgoraj, je treba ugotoviti, da je Komisija pravno zadostno dokazala udeležbo skupine Scania na sestankih na ravni vodstvenih organov v letu 2002.
- 529 Te ugotovitve ne omaje zaprisežena izjava M, predstavnika skupine Scania na sestankih na ravni vodstvenih organov, v skladu s katero, „kolikor se spomni“, ni sodeloval na nobenem takem sestanku leta 2002. Ta izjava ostaja precej nedoločna in Splošno sodišče ne prepriča. Poleg tega je bilo že navedeno, da imajo dokumenti, sestavljeni *in tempore non suspecto*, kot so rokopisni zapiski, sestavljeni med sestankom, večjo dokazno moč kot dokumenti, ki niso iz obdobja dejstev, kot so zaprisežene izjave.
- 530 Na četrtem mestu Splošno sodišče ugotavlja, da tožeče stranke v opombi št. 554 k tožbi trdijo, da udeležba skupine Scania na nekaterih sestankih na ravni vodstvenih organov, predstavljenih v izpodbijanem sklepu, ni dokazana. Gre za sestanke v Bruslju 17. januarja 1997 (točka 98 obrazložitve izpodbijanega sklepa) in 6. aprila 1998 (točka 103 obrazložitve), v Amsterdamu (Nizozemska) 3. februarja 2000 (točke od 108 do 110 obrazložitve) in v Eindhovnu (Nizozemska) 6. septembra 2000 (točka 111 obrazložitve). V podporo tej trditvi se sklicujejo na zapriseženo izjavo N, ki trdi, da se ne spomni, da bi se jih udeležil.
- 531 Splošno sodišče ugotavlja, da so v točkah obrazložitve izpodbijanega sklepa, navedenih v točki 530 zgoraj, predstavljeni listinski dokazi, ki dokazujejo udeležbo skupine Scania na zadevnih sestankih. Kar zadeva vsebino zaprisežene izjave N in njeno dokazno moč, Splošno sodišče napotuje na preudarke, navedene v točki 529 zgoraj. Splošno sodišče ugotavlja, da trditev tožečih strank iz točke 530 zgoraj ni utemeljena.

532 Glede na navedeno Splošno sodišče ugotavlja, da je treba ta tožbeni razlog zavrtni, pri čemer pojasnjuje, da razlogi, ki so jih tožeče stranke navedle v podporo spremembi izpodbijanega sklepa (glej točki 511 in 513 zgoraj), niso utemeljeni, saj iz spisa pred Splošnim sodiščem ne izhaja nikakršna prekinitev ugotovljene enotne kršitve niti zmanjšanje njene intenzivnosti.

5. Deveti tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti in načela enakega obravnavanja v zvezi z zneskom globe ter vsekakor nujnost znižanja zneska globe na podlagi člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003

533 Tožeče stranke trdijo, da bi bilo treba izpodbijani sklep spremeniti, saj naložena globa ni skladna z načeloma sorazmernosti in enakega obravnavanja. Poleg tega in vsekakor Splošnemu sodišču predlagajo, naj na podlagi svoje neomejene pristojnosti s svojo presojo nadomesti presojo Komisije in naj zniža znesek globe.

534 V skladu z razumevanjem Splošnega sodišča, ki temelji na uporabi glagola „spremeniti“, mu tožeče stranke predlagajo, naj uporabi svojo neomejeno pristojnost, ki se sodiščem Unije v skladu s členom 261 PDEU priznava na podlagi člena 31 Uredbe št. 1/2003.

535 V zvezi s tem je treba spomniti, da sistem sodnega nadzora odločb Komisije v zvezi s postopki na podlagi členov 101 in 102 PDEU zajema nadzor nad zakonitostjo aktov institucij, določen v členu 263 PDEU, ki se lahko na podlagi člena 261 PDEU in na predlog tožečih strank dopolni z izvajanjem neomejene pristojnosti Splošnega sodišča glede sankcij, ki jih na tem področju naloži Komisija (glej sodbo z dne 21. januarja 2016, Galp Energía España in drugi/Komisija, C-603/13 P, EU:C:2016:38, točka 71 in navedena sodna praksa).

536 Kadar sodišče Unije izvaja svojo neomejeno pristojnost iz člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003, je pristojno, da poleg zgolj nadzora nad zakonitostjo sankcije presojo Komisije, avtorice akta, v katerem je bila prvotno določena višina zneska te sankcije, za določitev tega zneska nadomesti s svojo presojo (glej v tem smislu sodbo z dne 21. januarja 2016, Galp Energía España in drugi/Komisija, C-603/13 P, EU:C:2016:38, točka 75 in navedena sodna praksa).

537 Obseg te neomejene pristojnosti pa je, drugače kot nadzor zakonitosti iz člena 263 PDEU, strogo omejen na določitev zneska globe (glej sodbo z dne 21. januarja 2016, Galp Energía España in drugi/Komisija, C-603/13 P, EU:C:2016:38, točka 76 in navedena sodna praksa).

538 Iz tega izhaja, da se neomejena pristojnost, ki jo ima Splošno sodišče na podlagi člena 31 Uredbe št. 1/2003, nanaša le na njegovo presojo globe, ki jo je naložila Komisija, izključena pa je vsakršna sprememba elementov, ki tvorijo kršitev, ki jo je Komisija zakonito ugotovila v sklepu, o katerem odloča Splošno sodišče (sodba z dne 21. januarja 2016, Galp Energía España in drugi/Komisija, C-603/13 P, EU:C:2016:38, točka 77).

539 Da bi določilo znesek naložene globe, je Splošno sodišče pristojno, da samo presodi okoliščine obravnavanega primera in vrsto zadevne kršitve. To izvajanje na podlagi člena 23(3) Uredbe št. 1/2003 pomeni, da je treba za vsako kaznovano podjetje upoštevati težo in trajanje zadevne kršitve ob spoštovanju predvsem načel obrazložitve, sorazmernosti, individualizacije sankcij in enakega obravnavanja ter ne da bi bilo Splošno sodišče vezano na okvirna pravila, ki jih je Komisija določila v svojih smernicah (glej v tem smislu sodbo z dne 21. januarja 2016, Galp Energía España in drugi/Komisija, C-603/13 P, EU:C:2016:38, točki 89 in 90).

a) Kršitev načela sorazmernosti

- 540 Na prvem mestu tožeče stranke trdijo, da v izpodbijanem sklepu ni sorazmerno ocenjena teža kršitve, ker v njem ni bilo ugotovljeno, da zaposleni družbe Scania DE niso mogli vedeti, da imajo lahko informacije, ki so jih prejeli od konkurentov, evropski obseg. Torej naj globa, naložena z izpodbijanem sklepom, tudi če bi zaposleni družbe Scania DE želeli omejiti konkurenco na geografskem trgu (Nemčija), za katerega so bili odgovorni (kar pa naj ne bi držalo), ne bi bila sorazmerna s težo nameravane kršitve, saj naj bi se v njej upoštevala vrednost prodaje na ravni EGP.
- 541 Na drugem mestu tožeče stranke trdijo, da je z izpodbijanem sklepom kršeno načelo sorazmernosti, ker se v njem v zvezi z določitvijo zneska globe ne upošteva to, da sta se v upoštevanem obdobju spremenili narava in intenzivnost stikov med proizvajalci tovornjakov, kot naj bi bilo ugotovljeno v točki 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa.
- 542 Na tretjem mestu tožeče stranke navajajo, da je kršitev, opisana v točkah obrazložitve izpodbijanega sklepa, širša od kršitve, zaradi katere je bila v njegovem izreku izrečena globa. V zvezi s tem primerjajo točko 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v kateri je napoteno na izmenjave z vidika konkurence občutljivih informacij, in člen 1 izreka tega sklepa, v katerem ni napoteno na take izmenjave. Tožeče stranke menijo, da ta predstavitev vpliva na izračun višine globe in da zato globa, določena v izpodbijanem sklepu, ni sorazmerna s kršitvijo, kakršno naj bi opisala Komisija.
- 543 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 544 Kar zadeva trditve tožečih strank, predstavljene v točki 540 zgoraj, je treba opozoriti, da je Splošno sodišče v okviru preizkusa šestega tožbenega razloga zavrnilo njihovo trditev, da zaposleni družbe Scania DE, ki so sodelovali pri izmenjavah na ravni Nemčije, niso nikoli predpostavili, da so se informacije, prejete med temi izmenjavami, nanašale na evropske cene ali da bi se lahko zaradi njih zmanjšala negotovost v zvezi z evropsko cenovno strategijo drugih proizvajalcev (glej točko 415 zgoraj). Iz tega sledi, da trditve iz točke 540 zgoraj ne dokazujejo nesorazmernosti globe.
- 545 Kar zadeva trditve tožečih strank, predstavljene v točki 541 zgoraj, je treba opozoriti, da je Komisija v točki 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa pojasnila, da si udeleženci od septembra 2004 sicer niso več dejavno prizadevali – kot so si prizadevali pred tem – za sklenitev posebnega sporazuma o prihodnjih skupnih zvišanjih bruto cen ali o posameznih datumih uvedbe na trg za tovornjake v skladu z novimi okoljskimi standardi ali o znesku stroškov, ki jih bodo za te tovornjake prevzeli na potrošnike, vendar so se še naprej dogovarjali prek nadaljnjega izmenjevanja iste vrste informacij in uresničevanja istega cilja omejevanja konkurence z zmanjšanjem stopnje strateške negotovosti med seboj.
- 546 Opozoriti je treba tudi na ugotovitev Splošnega sodišča, v skladu s katero bi sprememba, nastala od septembra 2004, sicer lahko vplivala na opredelitev zadevnega ravnanja kot sporazum ali kot usklajeno ravnanje, ne nanaša se pa na „naravo“ izmenjanih informacij, ki je v skladu s točko 322 obrazložitve izpodbijanega sklepa ostala ista (glej točko 482 zgoraj).
- 547 Torej se edina razlika v ravnanju udeležencev pred septembrom 2004 in po tem mesecu nanaša na njihove poskuse pred tem obdobjem, da bi sklenili posebne sporazume o cenah, česar od tlej niso več poskušali. Kot pa upravičeno navaja Komisija, trditve tožečih strank, predstavljene v točki 541 zgoraj, ob upoštevanju na eni strani načela, po katerem lahko usklajena ravnanja

konkurenci škodujejo enako kot sporazumi, in na drugi strani dejstva, da Komisija zaradi poskusov udeležencev, da bi sklenili sporazum o cenah, ni povečala upoštevnega koeficienta teže, ne dokazujejo nesorazmernosti globe.

- 548 Kar zadeva trditve tožečih strank, predstavljene v točki 542 zgoraj, je treba opozoriti, da je Komisija v točki 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa napotila na obstoj ravnanj, zaradi katerih se je zmanjšala raven strateške negotovosti med udeleženci, kar zadeva prihodnje cene, zvišanja bruto cen ter časovnico in prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo modelov tovornjakov v skladu z okoljskimi standardi. Komisija je v točki 317, od (a) do (c), in kot je razvidno iz uporabe besedne zveze „v zvezi s tem“, izrecno pojasnila, kaj so zajemala zgoraj navedena ravnanja. V točki 317(c) je napotila na delitev „drugih z vidika konkurence občutljivih informacij“.
- 549 Komisija v členu 1 izreka izpodbijanega sklepa napotuje na tajno dogovarjanje o cenah in zvišanjih bruto cen ter o časovnici in prevalitvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij.
- 550 Iz primerjave točke 317 obrazložitve izpodbijanega sklepa in člena 1 njegovega izreka je razvidno, da se ti določbi ne razhajata, kar zadeva opis kršitve, saj je sklicevanje Komisije na delitev „drugih z vidika konkurence občutljivih informacij“ zgolj primer tajnega dogovarjanja od cenah in zvišanjih bruto cen ter o časovnici in prevalitvi stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij.
- 551 Iz zgoraj navedenega izhaja, da nobena od trditev tožečih strank ne dokazuje nesorazmernosti globe.

b) Kršitev načela enakega obravnavanja

- 552 Tožeče stranke v podporo trditvi, da je bilo zaradi ravni naložene globe kršeno načelo enakega obravnavanja, navajajo tri trditve.
- 553 Na prvem mestu tožeče stranke trdijo, da je bila v besedilu izpodbijanega sklepa pretirano poudarjena njihova vloga pri kršitvi, pri čemer se v bistvu ne upošteva vloga drugih proizvajalcev tovornjakov, kar pomeni izkrivljanje resničnosti. Po njihovem mnenju navedeno besedilo izpodbijanega sklepa zato ne omogoča primerjave njihove vloge z vlogo drugih proizvajalcev tovornjakov, udeleženih v kršitvi, zaradi te nemožnosti primerjave pa se z več presojami o ravni globe, ki jih je opravila Komisija v tem sklepu, krši načelo enakega obravnavanja. Tožeče stranke napotujejo na točko 444 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v kateri je Komisija ugotovila neobstoj obteževalnih ali olajševalnih okoliščin v obravnavani zadevi. Napotujejo tudi na točko 432 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v kateri je Komisija pojasnila, da je pri izračunu osnovnega zneska globe, naložene skupini Scania, upoštevala enak delež vrednosti njene prodaje, kot je bil delež vrednosti prodaje strank poravnave, upoštevan v sklepu o poravnavi.
- 554 Tožeče stranke še trdijo, da so zaradi okoliščine, da je v izpodbijanem sklepu podrobneje in bolj ciljno opisana njihova vloga pri zadevnem ravnanju v primerjavi z opisom vloge drugih konkurentov v sklepu o poravnavi, postavljene v slabši položaj z vidika odškodninskih tožb, ki so jim izpostavljene.
- 555 Na drugem mestu tožeče stranke trdijo, da je z izpodbijanim sklepom kršeno načelo enakega obravnavanja, ker je v njem za vse proizvajalce uporabljena ista metoda izračuna globe, ne da bi se upoštevalo to, da je bil njihov tržni delež na evropski ravni manjši od deleža drugih proizvajalcev, in to, da je bil razkorak v primerjavi z vodilnimi na trgu zelo velik, zlasti v Nemčiji.

- 556 Tožeče stranke še trdijo, da je bilo z izpodbijanim sklepom kršeno načelo enakega obravnavanja, ker se v njem ne upošteva to, da so imeli zaposleni družbe Scania DE pasivno vlogo ali vsaj niso imeli glavnih vlog pri zadevnem ravnanju v primerjavi z obema velikima proizvajalcema na trgu.
- 557 Na tretjem mestu tožeče stranke trdijo, da je z izpodbijanim sklepom kršeno načelo enakega obravnavanja, ker je metoda, ki jo je Komisija uporabila pri izračunu zneska globe, ki jim je bila naložena, enaka kot metoda, uporabljena za druge proizvajalce tovornjakov, čeprav tožeče stranke drugače kot od zadnjenavedeni ne proizvajajo srednjetežkih tovornjakov.
- 558 Komisija trditve tožečih strank izpodbija.
- 559 Pred obravnavo vsake od zgoraj navedenih trditev je treba opozoriti, da je načelo enakega obravnavanja splošno načelo prava Unije, ki je določeno v členih 20 in 21 Listine. V skladu z ustaljeno sodno prakso to načelo zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je taka obravnava objektivno utemeljena (sodbi z dne 11. julija 2013, Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 132, in z dne 26. januarja 2017, Zucchetti Rubinetteria/Komisija, C-618/13 P, EU:C:2017:48, točka 38). Poleg tega iz ustaljene sodne prakse izhaja tudi, da se pri določitvi zneska globe z uporabo različnih metod izračunavanja ne sme diskriminirati med podjetji, ki so sodelovala pri sporazumu ali usklajenem ravnanju v nasprotju s členom 101(1) PDEU (sodbe z dne 11. julija 2013, Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 133; z dne 12. novembra 2014, Guardian Industries in Guardian Europe/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, točka 62, in z dne 26. januarja 2017, Zucchetti Rubinetteria/Komisija, C-618/13 P, EU:C:2017:48, točka 38).
- 560 Kar zadeva trditve tožečih strank, predstavljeno v točki 553 zgoraj, je treba, prvič, podobno kot Komisija opozoriti, da je morala ta institucija v skladu s členom 296 PDEU izpodbijani sklep pravno zadostno obrazložiti, kar je storila. Ker je bila skupina Scania edina naslovnica izpodbijanega sklepa, je normalno, da je bila presoja osredotočena na njeno vlogo pri omejevalnem sporazumu. V zvezi z drugimi strankami omejevalnega sporazuma je bil že izdan sklep o poravnavi, v katerem je bila dokazana njihova odgovornost, kar zadeva vlogo, ki so jo imeli pri njem.
- 561 Drugič, ugotoviti je treba, da v nasprotju s trditvijo tožečih strank ne drži, da se v besedilu izpodbijanega sklepa „ne upošteva“ vloga drugih proizvajalcev tovornjakov pri omejevalnem sporazumu. Njihovo ravnanje jasno izhaja iz kronološkega zaporedja dogodkov, opisanega v točki 6.2 izpodbijanega sklepa, v kateri sta podrobno pojasnjeni narava in vsebina izmenjav ter sodelujoči pri njih. Iz tega sledi, da trditve tožečih strank, da ni mogoče primerjati njihove vloge pri omejevalnem sporazumu z vlogo drugih udeležencev, ni utemeljena.
- 562 Tretjič, Splošno sodišče na podlagi izpodbijanega sklepa in spisa, ki mu je bil predložen, ugotavlja, da se vloga skupine Scania pri omejevalnem sporazumu ni razlikovala od vloge drugih udeležencev in da niso tožeče stranke navedle nobene trditve niti predložile nobenega dokaza o nasprotnem. Kot poleg tega upravičeno navaja Komisija, se je vsak od dejavnikov, ki so se v okviru izračuna osnovnega zneska globe upoštevali pri določanju teže kršitve in „vstopne pristojbine“, torej narava kršitve, skupni tržni delež vpletenih podjetij, geografski obseg kršitve in njeno izvajanje, enako uporabljal za skupino Scania in druge udeležence.

- 563 Ob upoštevanju navedenega Splošno sodišče ugotavlja, da Komisija ni storila napake, ker se je odločila upoštevati enak delež vrednosti prodaje skupine Scania, kot ga je upoštevala v zvezi z drugimi proizvajalci, ter uporabiti isti koeficient teže (17 %) in isto „vstopno pristojbino“ (17 %), kot ju je uporabila za druge proizvajalce v sklepu o poravnavi.
- 564 Zato je treba trditev iz točke 553 zgoraj zavrni.
- 565 Kar zadeva trditev, predstavljeno v točki 554 zgoraj, je treba navesti, da je okoliščina, da je v izpodbijanem sklepu v skladu z zahtevami obveznosti obrazložitve, ki jih mora izpolniti Komisija, podrobno opisano kršitveno ravnanje skupine Scania, posledica tega, da je navedena skupina edina naslovnica tega sklepa, saj to podjetje v nasprotju z drugimi udeleženci, ki so vložili formalno zahtevo za poravnavo, ni priznalo svoje odgovornosti pri omejevalnem sporazumu. To pomeni, da tožeče stranke niso v enakem položaju kot stranke poravnave in da zato njihova trditev, predstavljena v točki 554 zgoraj, ne dokazuje kršitve načela enakega obravnavanja.
- 566 Kar zadeva trditev tožečih strank, predstavljeno v točki 555 zgoraj, je treba ugotoviti, da se je Komisija tako v izpodbijanem sklepu kot v sklepu o poravnavi pri določanju glob sklicevala zlasti na vrednost prodaje blaga, povezanega s kršitvijo, vpletenih podjetij v EGP, kar se sklada s Smernicami o načinu določanja glob. Komisija je namreč v točki 6 teh smernic pojasnila, da se kombinacija vrednosti prodaje, povezane s kršitvijo, in trajanja šteje kot ustrezen približek, ki odraža gospodarsko pomembnost kršitve in sorazmerno težo vsakega podjetja, udeleženega pri kršitvi.
- 567 V obravnavani zadevi nima Splošno sodišče nobenega razloga za to, da bi podvomilo o odločitvi Komisije za to, da se v zvezi z vsemi vpletenimi podjetji sklicuje na vrednost njihove prodaje blaga, povezane s kršitvijo, v EGP. Ta odločitev je smiselna, saj izraža sorazmerno težo vsakega podjetja, udeleženega pri kršitvi, in se je nanašala na vsa podjetja, udeležena pri omejevalnem sporazumu, ne zgolj na skupino Scania.
- 568 Poleg tega je Sodišče potrdilo, da pravo Unije ne vsebuje splošno veljavnega načela, da mora biti sankcija v sorazmerju s pomenom podjetja na trgu proizvodov, ki so predmet kršitve (sodba z dne 18. maja 2006, Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients/Komisija, C-397/03 P, EU:C:2006:328, točka 101).
- 569 Na podlagi teh ugotovitev je treba ugotoviti, da trditev tožečih strank, navedena v točki 555 zgoraj, ne dokazuje, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, in da jo je treba zavrni.
- 570 Trditev tožečih strank, predstavljeno v točki 556 zgoraj, je treba zavrni, saj iz spisa ne izhaja, da so imeli zaposleni družbe Scania DE pasivno ali stranko vlogo pri kršitvenem ravnanju, dokazanem v obravnavani zadevi. Zato na tej podlagi zneska globe ni treba zmanjšati.
- 571 Kar zadeva trditev tožečih strank, predstavljeno v točki 557 zgoraj, je treba – kot izhaja iz točke 429 obrazložitve izpodbijanega sklepa – ugotoviti, da je Komisija pri izračunu zneska globe, naložene tožečim strankam, upoštevala vrednost njihove prodaje težkih tovornjakov v EGP, medtem ko je, nasprotno, pri izračunu zneska glob, naloženih strankam poravnave v sklepu o poravnavi, upoštevala vrednost prodaje srednjetežkih in težkih tovornjakov v EGP (točka 109 obrazložitve sklepa o poravnavi). Iz tega izhaja, da očitek tožečih strank, da Komisija ni upoštevala dejstva, da skupina Scania ne proizvaja srednjetežkih tovornjakov, ni utemeljen.

- 572 Glede na vse navedeno je treba ugotoviti, da nobena trditev tožečih strank v zvezi s kršitvijo načela enakega obravnavanja ne dokazuje, da je treba globo znižati.

c) Znesek globe

- 573 Poudariti je treba, da ob upoštevanju neomejene pristojnosti, ki jo ima Splošno sodišče na področju glob, naloženih zaradi kršitev pravil o konkurenci, iz nobenega izmed očitkov, trditev ter pravnih in dejanskih elementov, ki so jih podale tožeče stranke v okviru vseh zgoraj preučenih tožbenih razlogov, ni mogoče sklepati, da je treba znesek globe, naložene z izpodbijanim sklepom, spremeniti.

IV. Stroški

- 574 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspehi stranki.
- 575 Tožeče stranke niso uspele, zato se jim v skladu s predlogi Komisije naloži, da nosijo svoje stroške in stroške Komisije.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deseti razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbe Scania AB, Scania CV AB in Scania Deutschland GmbH nosijo svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Evropska komisija.

Papasavvas

Kornezov

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk

Hesse

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 2. februarja 2022.

Podpisi

Kazalo

I.	Dejansko stanje	2
A.	Upravni postopek, v katerem je bil sprejet izpodbijani sklep	2
B.	Izpodbijani sklep	4
1.	Struktura trga tovarnjakov in mehanizem določanja cen v industriji tovarnjakov	4
a)	Struktura trga tovarnjakov	4
b)	Mehanizem določanja cen v industriji tovarnjakov	4
c)	Mehanizem določanja cen v družbi Scania	5
d)	Učinek zvišanj cen na evropski ravni na cene na nacionalni ravni	6
2.	Tajni stiki med skupino Scania in strankami poravnave	7
3.	Uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP	7
a)	Sporazumi in usklajena ravnanja	7
b)	Omejevanje konkurence	8
c)	Enotna in trajajoča kršitev	9
d)	Geografski obseg kršitve	9
4.	Naslovniki	9
5.	Izračun zneska globe	10
a)	Osnovni znesek globe	10
b)	Končni znesek globe	11
6.	Izrek izpodbijanega sklepa	11
II.	Postopek in predlogi strank	11
III.	Pravo	13
A.	Nerazkritje nekaterih podatkov javnosti	13
B.	Utemeljenost	13
1.	Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe, načela dobrega upravljanja in domneve nedolžnosti	14

2. Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 48(2) Listine ter člena 27(1) in (2) Uredbe št. 1/2003	26
3. Tretji, četrti, peti, šesti in sedmi tožbeni razlog v delu, v katerem se nanašajo na ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem enotne in trajajoče kršitve in njenim pripisom skupini Scania	30
a) Uvodne ugotovitve	30
1) Pojem enotne in trajajoče kršitve	30
2) Dokazno breme in dokazni standard	31
3) Izpodbijani sklep	32
4) Trditev tožečih strank, da mora Komisija za pojem enotne in trajajoče kršitve opredeliti več med seboj očitno povezanih kršitev	32
b) Tretji tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker se je štelo, da izmenjave informacij na nižji ravni sedeža pomenijo kršitev teh določb	34
1) Izpodbijani sklep	34
2) Prvi očitek	35
3) Drugi očitek	37
c) Četrti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve ter napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker naj bi Komisija menila, da so tožeče stranke sklenile sporazum oziroma sodelovale pri usklajenem ravnanju v zvezi s časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij	38
1) Prvi del četrtega tožbenega razloga: kršitev obveznosti obrazložitve	38
2) Drugi del četrtega tožbenega razloga: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker naj bi Komisija menila, da so tožeče stranke sklenile sporazum oziroma sodelovale pri usklajenem ravnanju v zvezi s časovnico uvedbe tehnologij na področju emisij na trg	41
3) Tretji del četrtega tožbenega razloga: izmenjava informacij o časovnici uvedbe tehnologij na področju emisij naj ne bi pomenila kršitve zaradi cilja 54	45
d) Peti tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker je Komisija izmenjave informacij na ravni Nemčije opredelila kot kršitev „zaradi cilja“	47
1) Uvodne ugotovitve	47
2) Vsebina izmenjanih informacij	50
i) Predvidene spremembe bruto cen in cenikov z bruto cenami ter časovnica teh sprememb iz točke 238(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa	50

– Trditev tožečih strank v zvezi z aktualno ali prihodnjo naravo informacij, izmenjanih na ravni Nemčije	51
– Trditev tožečih strank v zvezi z javnostjo bruto cen, izmenjanih na ravni Nemčije	54
– Trditev tožečih strank v zvezi z neobstojem informativne vrednosti izmenjanih bruto cen na ravni Nemčije, kar zadeva cene, ki so se dejansko zaračunavale v transakcijah na trgu	55
ii) Predvidene spremembe neto cen in rabatov, ponujenih strankam, iz točke 238(a) obrazložitve izpodbijanega sklepa	55
iii) Prevalitev stroškov v zvezi z uvedbo tehnologij na področju emisij za srednjetežke in težke tovornjake v skladu s standardi od Euro 3 do Euro 6, na katero se nanaša točka 238(b) obrazložitve izpodbijanega sklepa	57
iv) Izmenjava drugih s poslovnega vidika občutljivih informacij, na katero se nanaša točka 238(c) obrazložitve izpodbijanega sklepa	58
3) Cilj izmenjav informacij na ravni Nemčije	59
4) Okvir izmenjave informacij na ravni Nemčije	60
e) Šesti tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker je Komisija menila, da geografski obseg kršitve, ki se je nanašala na raven Nemčije, zajema celotno ozemlje EGP	62
1) Geografski obseg informacij, ki jih je pridobila družba Scania DE	64
2) Geografski obseg informacij, ki jih je zagotovila družba Scania DE	67
f) Sedmi tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker je Komisija menila, da opredeljeno ravnanje pomeni enotno in trajajočo kršitev ter da so tožeče stranke odgovorne za to ravnanje	70
1) Obstoje enotne in trajajoče kršitve v obravnavani zadevi	71
i) Uvodne ugotovitve	71
ii) Izpodbijani sklep	71
iii) Presoja	73
– Skupna presoja vseh treh ravni stikov	74
– Narava informacij, izmenjanih na vseh treh ravneh stikov	75
– Trajajoča narava kršitve	76
2) Pripis enotne in trajajoče kršitve skupini Scania	78

4. Osmi tožbeni razlog: napačna uporaba člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP ter člena 25 Uredbe št. 1/2003, ker je Komisija naložila globo za ravnanje, ki je že zastaralo, in vsekakor ni upoštevala dejstva, da to ravnanje ni bilo trajajoče	79
5. Deveti tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti in načela enakega obravnavanja v zvezi z zneskom globe ter vsekakor nujnost znižanja zneska globe na podlagi člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003	82
a) Kršitev načela sorazmernosti	83
b) Kršitev načela enakega obravnavanja	84
c) Znesek globe	87
IV. Stroški	87